ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

Немачка 3.00 DEM. САД 1.25 USD. Швајцарска 2.50 CHF.
Шведска 13.00 SEK. Аустрија 20.00 ATS.
Грчка 230 GRD. Енглеска 1.00 GBP

12. IV 1991. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LIII ● 30 ДИН. ● БРОЈ 2050

Тинтин у Тибету

Веровали или не!

РОБОТ ЈЕ РЕЧ НАСТАЛА ОД ЧЕХОСЛОВАЧКЕ РЕЧИ „РОБОТИТ", ШТО ЗНАЧИ **РАДНИК ЗА ТЕШКЕ ПОСЛОВЕ.**

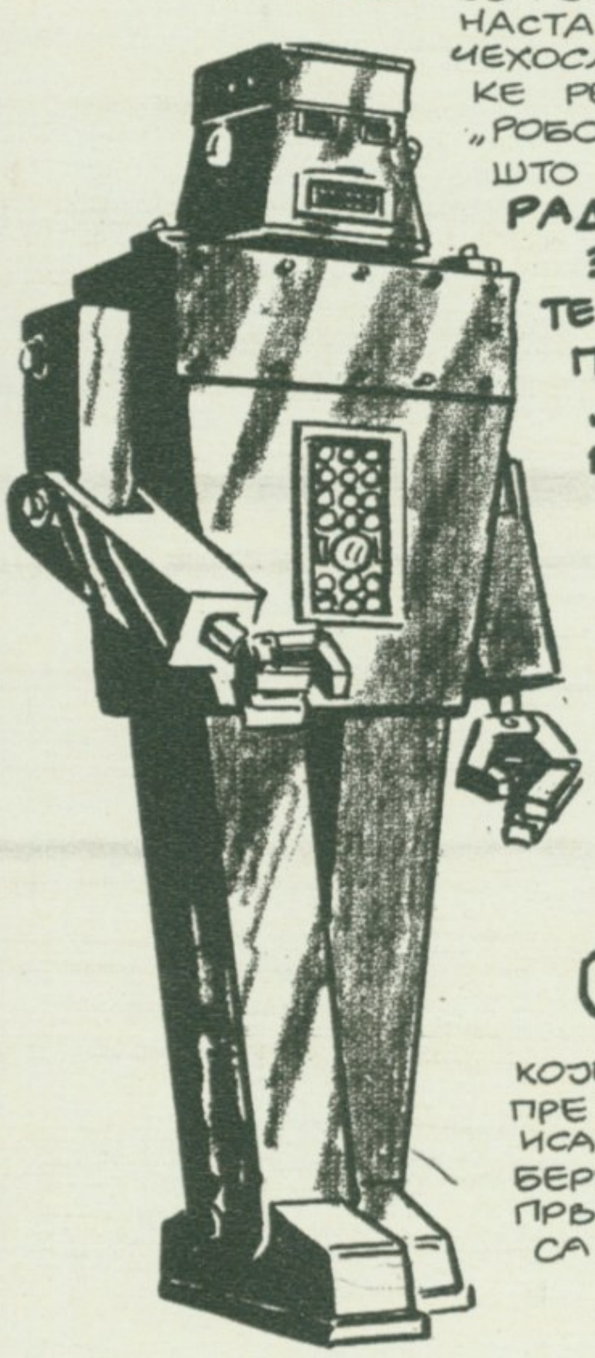

ЕНГЛЕСКИ КРАЉ ВИЉЕМ I ОСВАЈАЧ

/1027 -1087/

ТОЛИКО СЕ ОДУШЕВИО ПАПРИКАШЕМ КОЈИ МУ ЈЕ ПРИПРЕМИО ЊЕГОВ КУВАР НА ДАН КРУНИСАЊА, ДА МУ ЈЕ ДОДЕЛИО ВЕЛИКО ИМАЊЕ У ЕДИНГТОНУ.

МИКИ

ЧУВЕНИ ДИЗНИЈЕВ ЈУНАК, БИО ЈЕ ТРИДЕСЕТИХ ГОДИНА ТОЛИКО ПОПУЛАРАН КОЛИКО И НЕЗАБОРАВНА ГЛУМИЦА ГРЕТА ГАРБО.

Вада Дошачи

ЈАПАНСКИ СТРЕЛАЦ ИЗ XVII ВЕКА, СВОЈИМ ЛУКОМ ДУГАЧКИМ 274,5 КМ, У ТОКУ САМО ЈЕДНОГ ДАНА ОДАПЕО ЈЕ 8133 СТРЕЛЕ.

КОРЊАЧЕ

СУ ПРВИ ПУТ ПОЧЕЛЕ ДА СЕ ГАЈЕ 1968. НА ЈЕДНОЈ ФАРМИ НА КАЈМАНСКИМ ОСТРВИМА.

ОРГУЛЕ

КОЈЕ ЈЕ ЈОШ У III ВЕКУ ПРЕ НОВЕ ЕРЕ КОНСТРУИСАО ЕГИПАТСКИ БЕРБЕРИН КТЕСИБИУС, ПРВИ СУ ИНСТРУМЕНТ СА КЛАВИЈАТУРАМА НА СВЕТУ.

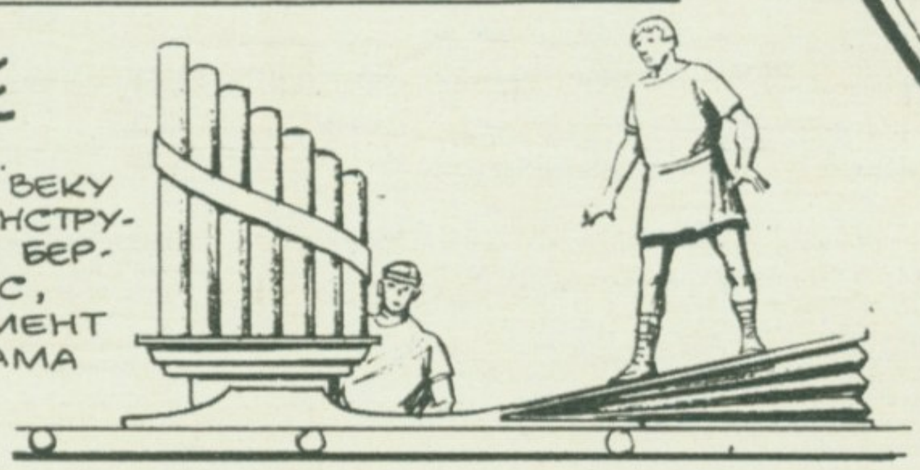

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● **Марио Кучера, власник биоскопа у више градова на југу Бразила, дошао је на идеју како да привуче већи број гледалаца. У његовим кино-дворанама цена карте однедавно се одређује према тежини посетилаца, а килограми се мере на ваги поред касе. Сваки килограм наплаћује се један крузадо. Мерење се претвара у право весеље, добацивања, смех. Број гледалаца повећао се за три пута, нарочито за преподневне представе на које хрле деца која раније нису могла да купе обичну карту која кошта 60 до 80 крузада.**

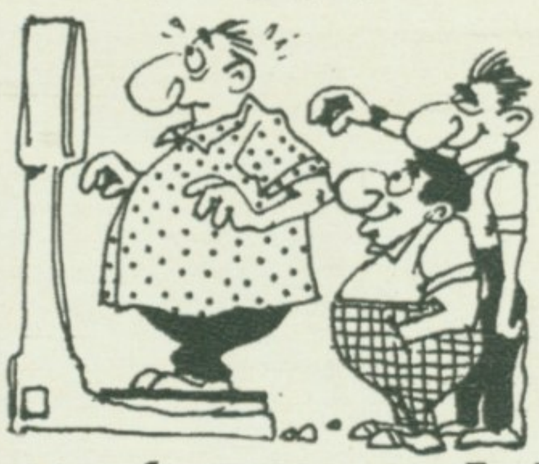

●●● **једна шума у кинеској провинцији Хубеј позната је као домовина белих животиња. Овде се на површини од 30.000 хектара из досад непознатих разлога врло често срећу животиње албиноси: бели (али не поларни!) медведи, бели вукови, бели мајмуни, чак и змије. Укупно 20 различитих врста албиноса.**

●●● **један младић из ДР Немачке, пошто није могао да нађе посао после завршетка факултета, нестао је и о њему се није знало ништа пуна четири месеца. На крају је ипак нађен жив и здрав у рачунарском центру и то у великом компјутеру где је, крадући ужину од запослених, направио брдо програма прикључивши свој лични рачунар на централну банку података.**

●●● **прошле године у априлу на десетине морских лавова заузело је сидришта туристичких бродова у марини Сан Франциска. Сви покушаји да се отерају из пристаништа нису успели. Отишли су кад се њима хтело. Зашто су се „паркирали" баш ту, не зна се.**

●●● **обична прозорска стакла пропуштају просечно 5–6 одсто ултравиолетних зрака што штетно делује на слике изложене у галеријама, на изложбама и још неке производе. Чешкословачко предузеће „Склофас" из Топлица почело је недавно да производи стакла која пропуштају свега 0,7–2,3 одсто ових зрака.**

Илустровао: Зоран Петканић Петко

ПАЈА ПАТАК

Walt Disney

ШПИЈУНКА

КОЈУ НИКАДА НИСУ УХВАТИЛИ

ДОКТОРКА СА 1000 ЛИЦА

За разлику од Мате Хари, никада није дозволила да падне у клопку. Јуриле су је све савезничке контраобавештајне службе, а она се забављала с њиховим официрима. Нису успели да јој сазнају ни право име, а била је највећа немачка шпијунка Првог светског рата...

У прекрасној Дворани палми бриселског хотела „Онжлес" бучно су се смењивале патриотске песме и громогласни узвици белгијских официра. Славље је било на врхунцу кад је млади поручник Рене Остин парадним кораком одшетао до краја сале где се забављало његово друштво. И управо кад је прошао поред стола за којим је седела непозната девојка са шеширићем и велом, с њеног стола пала је чаша. Пригушен крик помешао се са звуком разбијеног стакла. На белој рукавици појавила се црвена мрља.

Ускоро је поручник сазнао да је трапава девојака Францускиња, сликарка која је у главни град Белгије стигла не би ли у овдашњим музејима проучила дела неколико великих мајстора. И, какве ли случајности, поручник је волео сликарство. Наредних дана, пратећи је у обиласцима музеја и галерија, Рене Остин је сазнао да је кћерка француског официра и да се и те како разуме у војничка питања. Са заносом је причала о моћној француској армији, грдила Немце и, наравно, распитивала се о могућностима белгијске војске. Јер, било је пролеће 1914, на видику ратни сукоб дотад неслућених размера.

Љубазни и патриотски настројен белгијски официр обилазио је са овом необичном девојком положаје белгијске армије. А она је непрестано сликала, цртала. Пејзаже, дабоме. Онда је повремено нестајала и нановно се враћала. Највише је волела да слика предео око Сан Себастијана, непосредно уз холандско-белгијску границу. Поручник је задовољно мрмљао кад му је показивала своје радове у уљу: коње у трку, ветрењаче, пропланке. Све то настало око великог војничког полигона Беверло.

Једнога дана, док су обилазили саму граничну линију, аутомобил је изненада стао. Поручник је завукао главу у мотор покушавајући да отклони квар, а девојка је нешто вредно исписивала на листићу истргнутом из свог блока. Папирић јој је случајно испао а ветар га узео под своје и однео у поље. Поручник је каваљерски појурио за њим не обазирући се на протесте девојке. Појавио се тек после извесног времена. Без хартије. Пала је у језеро, рекао јој је разочаран.

У првом селу поручник Рене Остин је нагло зауставио свој спортски ауто и, извињавајући се дами, одјурио до полицајца који је стајао на раскрсници. Истог тренутка нежна француска сликарка ускочила је на његово место и дала гас. У тренутку је постала свесна да је поручник ипак нашао листић. Потера је била узалудна без обзира што су се у њу укључиле све расположиве полицијске снаге у Белгији.

На папирићу који је поручник успео да ухвати налазили су се прецизни подаци о утврђењима, наоружању и броју војника уз део холандско-белгијске границе који су њих двоје обишли за протекла два дана.

Тајни цртежи испод боје

У међувремену, девојка за којом су трагале белгијске власти већ се налазила у Берлину, у Главном штабу немачке обавештајне службе. С невероватном прецизношћу показивала је на топографским картама распоред белгијских трупа, утврђења, ровове, топове и њихов калибар. А све уз помоћ слика које је, преко свог поверљивог човека, послала из Белгије. Испод наслага уљаних боја налазили су се детаљни цртежи војних постројења.

Био је то још један у низу подвига највеће немачке шпијунке у Првом светском рату коју су савезници, у узалудним покушајима да јој сазнају бар право име, једноставно назвали „мадмоазел доктор". Наиме, њихови обавештајци успели су да открију да је, под именом Елизабет Шрагмилер, докторирала филозофију на универзитету у Фрајбургу и да је изврсно говорила енглески, француски и италијански. У Немачкој су је знали под именом Ана-Марија Лесер.

За немачку обавештајну службу заврбована је после изненадне смрти свог љубавника Карла фон Винанкија, племића који је због коцкарских дугова био приморан да се бави шпијунажом.

Први успешан задатак обавила је у Француској почетком 1914. Као студенткиња сликарства из Женеве успела је да освоји симпатије старог француског гардијског официра и, чак, пристане на брак са њим. Заљубљени војник ју је, ваљда у жељи да покаже своју моћ у предвечерје рата, водио од полигона до полигона детаљно јој објашњавајући шта су француске трупе намениле Немцима. Разуме се да може и сме да фотографише изабраника свог срца у свим позама, и поред укопаних топова и пред новим утврдама.

Пре него што му каже судбоносно „да", девојка је, као лепо васпитана, морала да тражи одобрење својих родитеља у Швајцарској. Посилни старог капетана отпратио је до границе и побринуо се да је пограничне власти превише не гњаве. Жури се и њој и капетану да коначно озваниче своје срећу.

Капетан је, дабоме, више никада није видео, али је немачки Генералштаб сазнао преко потребне податке за рат на који се грозничаво припремао.

Потерница у новинама

Након авантуре с белгијским поручником Рене Остином и бекства, „мадмоазел доктор" стигла је у Италију са задатком да испита какви се радови врше у припреми за рат. Било је немогуће за кратко време обићи цело полуострво и утврдити докле су Италијани стигли са својим пословима. Зато је госпођица доктор у Милану основала предузеће за склапање огласа.

Наравно, никоме није било ни најмање сумњиво што су се у новоосновану фирму слегали сви огласи, односно понуде војних власти разним предузећима за радове на одбрамбеним системима. Помоћу добрих генералштабних карата није било тешко утврдити где се и шта ради. За непуних десет дана „мадмоазел доктор" је сазнала све што је занимало у Италији и немачка врховна команда могла је, са доста сигурности, да крене у највећи ратни сукоб на планети.

Са запањујућом способношћу прерушавања, да често ни најближи нису успевали да је препознају, она је обишла – још једном – и Француску и Белгију и можда одлучујуће допринела да први налети немачких трупа изненаде савезнике. У међувремену је, радећи једно време у Централи немачке обавештајне службе у Берлину, открила два француска официра који су, кобајаги, Немцима за новац продавали драгоцене податке.

Кад год би затребала неопходна обавештења, госпођица доктор је паковала кофере. Тако је било и у пролеће 1916. кад су у Берлин престале да стижу вести од њиховог главног агента у Паризу господина Писара.

У граду светлости сазнала је да се Писар убио у страху да је откривен и да су му на

трагу. У та тешка времена није било места осећањима. Одмах је успела да придобије Константина Кудојаниса, грчког продавца јужног воћа, који је био у стању све да уради за новац. Наравно, то није било довољно, те је лепотом и шармом освојила једног подофицира француске обавештајне службе. Све најповерљивије одлуке она је сазнавала исте вечери.

Тако је чула да су на трагу једном немачком шпијуну, да имају неку њену стару фотографију из Белгије и да је сви знају под надимком „мадмоазел доктор". Све новине су објавиле потерницу за њом вредну 500.000 франака. Само је питање сата када ће упасти у клопку.

Чистачица очистила архиву

У шпијунском рату нема милости. По кратком поступку пресуђују Преки судови, знала је лепа проститутка, како се госпођица доктор представила свом пријатељу из француске контраобавештајне службе. Није било друге, наместила је игру свом грчком агенту. Анонимним писмом известила је Француске да је Константин Кудојанис немачки шпијун, да поседује мапе и податке с фронта, да ће се у то и то време наћи у тој и тој гостионици. Наравно, претходно је несрећног Грка снабдела свим оптужујућим материјалом. И не само то. Његова вереница је у Бордоу играчица у кабареу, а у ствари је познатија као „мадмоазел доктор".

Французи су загризли. Обоје су ухапшени и стрељани управо у време када је права, и сасвим малом броју људи позната, госпођица доктор у Берлину ковала нове планове.

Овога пута, већ је била средина 1917, савезници су коначно били спремни да крену у одлучујућу акцију против Немаца. Регрутовани су чак и малолетници, завршена нова оруђа. А у међувремену је до Берлина стигла вест да су сви немачки агенти у Француској проваљени и да су обавештења која успеју да стигну од њих прилично сумњива.

Упркос противљењу својих налогодаваца из Централне немачке обавештајне службе, мадмоазел доктор се запутила у Париз и то право у Улицу Франсоаз 3 где се налазио хотел „Гарни", односно цивилни биро француске контраобавештајне службе.

Црвенокоса девојка, у изношеној одећи и изгаженој обући, не баш интелигентног лица, са смешним сламнатим шеширом, успела је да добије посао чистачице и собарице. А после три недеље буквално су полудели сви телеграфи на пограничним местима. Тражила се жена таквог и таквог изгледа. Јер, догодило се нешто дотад незапамћено: дежурни официр Цивилног бироа француске контраобавештајне службе је у току ноћи омамљен, а из архиве украдени сви списи о француским агентима у Немачкој и неутралним земљама.

„Мадмоазел доктор" је и овога пута избегла потери.

Глас Ренеа Остина

Крај рата се наслућивао. Савезници су надирали са свих страна. Пролећна офанзива 1918. пробила је западни фронт. Непријатељи Немачке још могу да се осујете, само ваља сазнати њихове намере. И опет у акцију ступа госпођица доктор. Без обзира што је изморена данонoћним радом – одржава се уз помоћ морфијума и кокаина – креће у нову акцију, и то поново у Француску. Овога пута из Шпаније, под маском богате Американке која, као активиста Црвеног крста, жели да помогне рањеним и незбринутим.

Несебично помажући унесрећенима у болницама дуж фронта – посебним каналима шаље извештаје својим претпостављенима у Берлину – „мадмоазел доктор" доспева и на Марну. И управо када је једном рањеном француском официру покушавала да олакша положај, чула је познат глас:

– Људи, помагајте, ово је немачки шпијун! – завапио је официр без ноге.

Немица је у тренутку препознала Ренеа Остина, белгијског поручника. Кад речи нису помогле и кад је пала наредба да је ухвате, „мадмоазел доктор" је зграбила пиштољ из опасача самог Остина. Под претњом, успела је да побегне из шатора. Потере су се поново вратиле необављена посла...

Био је то последњи подвиг „мадмоазел доктор". Крај рата дочекала је сама у баштенској кућици једног немачког официра у Целендорфу. Ћутљива и свакодневно кљукана огромним количинама морфијума и кокаина, завршила је, помраченог ума, у мало познатој швајцарској клиници за умоболне. У повременим наступима беса једва су успевале да је савладају четири болничарке. Тада је, вриштећи и гризући све око себе, помињала Фон Карла, Рене Остина, Константина Кудојаниса...

П. М.

илустровао: Брана Јовановић

БАНКАРСТВО ЗА ПОЧЕТНИКЕ

СТАРИ ШВАЈЦАРСКИ ИЗУМ

Ово здрава и румена девојчица са ракетом и лоптицом за бадминтон дело је сликара Шардена (1699-1779). У животу је била једна од „тридесет бесмртница".

КАМАТА НА ГОСПОЂИЦЕ

Уз часовнике, највећа женевска дрчоценост биле су девојчице са већ прележаним дечијим болестима. Једини њихов посао био је да што дуже поживе јер су се тако пунили трезори...

Швајцарска је трећа монетарна сила на свету. Њене банке не треба посебно представљати, оне су појам иако ни изблиза немају најдужу историју. У ствари, све до 17. века Швајцарци уопште нису били банкари, а може се рећи да је прву женевску банку тако рећи створио Луј XIV (1683 – 1715) – отплатама на позајмице. Упрошћено речено, Швајцарци су имали паре, а Краљ Сунце је водио ратове за које су му паре биле силно потребне. Дакле, морао је да их позајми.

Француска ни сама у то време није имала банке, па се новац позајмљивао од појединаца који су, углавном, били Швајцарци. Испрва су се звали, будући да су сви поникли од часовничара, „трговац-банкар", али је прва реч сама по себи испала из употребе и са њихових фирми. Тако су постали само банкари. И то успешни!

Насупрот увреженом мишљењу да су банкари особе које знају само добро да рачунају, Женевљани су од самог почетка у овом послу испољили изузетну маштовитост, прави таленат. Чак су допринели богатству француског језика, пошто је у то време настао израз „Тридесет женевских госпођица" или „Тридесет бесмртница" који се односи на један тадашњи изум женевских банкара.

Дужник је довека дужник!

У време о којем говоримо позајмице се нису враћале на исти начин како се данас враћају кредити, отплаћивањем уз камату. Онај ко се задужио морао је да враћа – довека. То се звало „доживотна рента". Али, не док живи тај ко је добио зајам, или онај ко га је дао, него... како одреди банкар. И банкари су, разуме се, гледали да за ту сврху одреде ону особу која је у тренутку давања зајма имала највише изгледа да доживи дубоку старост. Језиком рачунице, то је изгледало овако: сваке године дужник отплаћује десет одсто од суме коју је добио на зајам, па тако испада да је за десет година банкар повратио свој новац, а свака наредна година доносила је чист ћар.

Тек сада ступа на сцену сва домишљатост женевских банкара. Они су први уочили да, пре свега, жене живе дуже од мушкараца, поготово оне рођене и одрасле у благодети имућних породица. Остале појединости наметнуле су се као природан закључак. Најбоље је давати зајам за чије (доживотно) отплаћивање гарантују девојчице од седам година – што значи да су већ прележале дечије болести.

Лако је замислити каквом су пажњом и негом биле обасуте те женевске мале „краљице"! Јер, њима захваљујући пунили су се и буђелари и трезори. Било је довољно да једна међу њима кихне, па да се сва сила најбољих лекара сјати крај њеног узглавља, а да се у граду ни о чему другом не прича сем о „току прехладе". Јер, никад се не зна... Е, да би та неизвесност била што мања – а подсетимо се, било је то време када се ни слутило није о антибиотицима – банкари су се осигурали тридесетоструко.

Ваздух добар за ренту

Девојчице–каматице окупљали су у „пулове" од по тридесет. Истина, ако би се која, упркос свој бризи, разболела, цео град је палио свеће и молио се у цркви за њено здравље, али, најзад – морало је да се узме у обзир да је могла и да подлегне болести. У том случају преосталих двадесет девет сносило је трошкове зајмова додељених на „главу" прерано умрле! Ето како је настао поменути израз.

Банкари су солидарни људи и зато су били спремни на све врсте новчаних услуга јер све се исплати. Рецимо, ако је неко хтео да се бави банкарским послом а сам није имао средстава, било је довољно да нађе клијента. Банкар му је узајмљивао, под условом да током петнаест година прима по десет одсто, а даље рате ишле су особи која је нашла клијента. Шта је петнаест година, кад су ту биле женевске госпођице да готово сигурно обезбеде много више. Ево одломка из писма које је један ондашњи женевски банкар по имену Клавијер послао свом холандском колеги Казенови из Амстердама:

„Град Женева пружа погодности какве тешко да се где могу наћи у толиком броју. Ваздух је веома здрав, а све што су знање и вештина пронашли за очување доброг здравља и дугог живота, стекло се овде... Можете се опкладити на сасвим сигурно да ћете доживотну ренту расписану на тридесет девојчица од седам година убирати током четрдесет седам година."

И ствар се стално ширила, а како смо већ рекли, првих петнаест година (а ту је и најмањи ризик) рента је ишла женевским банкарима, наравно уз проценат госпођицама. Колике су паре биле у питању, показаће случај који се догодио 1788. године.

У јулу те године мала Пернета Мартен ипак је умрла у својој осмој години одневши у гроб капитал од преко два милиона франака, колико је било уговорено на њу! Било је то готово равно суми која је нешто доцније „нестала" са Маријом Антоанетом, када је гиљотинирана у Француској револуцији. За неупућене: Марија Антоанета била је француска краљица, а мала Пернета једна од тридесет женевских госпођица.

М. К.

ГДЕ ЈЕ ИЗГУБЉЕНИ КАПИТАЛ?

РУСКЕ ОБВЕЗНИЦЕ

100 ГОДИНА ПОСЛЕ

Поново су се ускомешали духови у Француској око вредносних папира купљених крајем прошлог века, а никада исплаћених. Да ли су заувек пропали или, ипак, још вреде – и то злата?

Ко још није чуо за аутобиографски роман Марсела Пруста (1871–1922) „У трагању за изгубљеним временом"? На његовом почетку пише и ово:

„Тетка Леони оставила је цело наследство мени. Мог оца одредила је да газдује тим богатством до мог пунолетства, па је он узео за саветника господина Норполиса. Овај је препоручио обвезнице са слабом рентом какве је држао за особито ваљане, а такве су биле оне енглеске Консолидације и руске од четири одсто... Са тим вредносним папирима, говорио је господин Норполис, ако доходак и није висок, свакако можете бити сигурни да ваш капитал неће пропасти."

Реч је била о обвезницама зајма за привредни препород Русије, а капитал је био намењен „развоју железничке мреже и јавним радовима толико неопходним да се искористе природна богатства Русије". И, попут господина Норполиса из романа размишљали су многи Французи у „правом" животу, а нарочито су такозване мале штедише у овој прилици виделе животну шансу да своју уштеђевину уложе на сигуран начин. Банке су громогласно позивале на улагање у овај посао који не може да пропадне и капитал је доиста потекао у правцу Русије.

Банкари су трљали руке (њима сваки посао доноси добит одмах), а улагачи су задовољно заменили новчанице за папире са купонима који су били порције за враћање увећаног улога, током двадесет година. Сјајна ствар. Силне чарапе и сламарице испразниле су се, а уместо њиховог садржаја драгоцена хартија заузела је скровито место по многим орманима, испод опегланог веша, како се то већ чини.

Обавезна „мадмоазел"

Истини за вољу, прилике у Француској те, последње деценије прошлога века биле су да се боље нису могле пожелети, кад је реч о односима с Русијом. Ко би рекао да ће нешто доцније баш ове хартије од вредности, држане за валуту тако рећи чвршћу од злата, изазвати пропаст многих, све до крупних банкротстава и самоубистава. Али, пођимо редом.

Штампа тога доба свесрдно је подупирала банкаре како би се што већи број штедиша одазвао и уложио у руски зајам, то је малтене био патриотски чин! Величина и одговорност руског цара Александра III – оца потоњег цара Николаја II који је са целом породицом смакнут у Револуцији – истицали су се по новинама, док је књига Анатола Лероа – Болијеа „Царска Империја" била главна, ако не једина тема књижевних кругова француске престонице. Та је књига и изазвала помаму за Русијом. Није било младог Француза који није маштао о истраживачком путовању кроз Сибир и сви су себе замишљали на месту Михајла Строгова, јунака друге једне књиге која је управо о томе говорила.

Овако изгледа поменути папир. Данас му је цена на „буваљаку" од педесет до чак две хиљаде франака, а само ће расти.

А тек када је руски цар дошао у званичну посету Француској, па још са целом породицом! Био је то догађај деценије. У Паризу су се тим поводом држале праве светковине, па кад су високи гости 5. октобра 1896. године допутовали, на Јелисејска поља слегло се чак милион људи да им кличе у знак добродошлице. Свечани ручкови и вечере, пријеми и одласци царске породице у Оперу постали су током њиховог боравка саставни део живота престонице. И уопште, Русија је нагло ушла у моду у Француској! Многи руски племићи и богаташи купили су резиденције у Паризу и на Азурној обали и обрнуто: није било „боље куће" у Москви или Петрограду – а и у провинцији, што да не? – која није држала „праву мадмоазел" да би деца научила француски.

Па како да не успе зајам за који је јамчила таква држава?

Кратко речено, између 1890. и 1914. године Французи су уложили у руски зајам готово дванаест милијарди онадашњих франака. Али, већ у децембру 1917, значи два месеца после Октобарске револуције, „Правда" је донела напис у којем је Лењин изнео идеју да треба поништити све руске зајмове за које јамчи држава, а већ фебруара 1918. године совјетска власт је то и званично одлучила.

Бувљак као берза

За многе је то значило само једно: потпуну пропаст. Ко је у Француској крајем прошлог века, у приликама какве смо описали, могао сањати да ће одједном хартије у којима се налазила сва њихова уштеђевина, постати обичан, безвредни папир? Тек тада су помислили на стару пословицу да никада не ваља ставити сва јаја у једну корпу... Овога пута – корпа је пала и то је био крај.

Али, опет, ко би рекао да ће се, ево, цело столеће после злосрећног зајма, поново ускомешати духови истим поводом? У Француској се пронео глас како има наговештаја да би председник Горбачов, у складу с перестројком и окретањем ка тржишној привреди, могао поново прогласити да те хартије вреде и носе своју камату!

Сада је настала нова врста грознице. Наједном, на чувеној париској бувљој пијаци, где има буквално свега и свачега, па и ових хартија, настала је невиђена потражња за њима. Не мари што су пожутеле, искрзане, што им недостаје понеки купон, плаћају се одлично. Уједно је настало и „велико претресање" првенствено тавана, јер, мисле данашњи потомци, не значи да су баке и деде бациле у смеће баш све и са том надом преврћу по старудији не би ли нашли понеку обвезницу.

Чак је образована и Групација носилаца руских обвезница која је замислила да окупи све власнике тих папира и да предузме и званичне кораке код председника Горбачова.

Ко зна, можда им и успе. Ново столеће, 21. век, тек је на прагу...

М. К.

НОВИ СПОРТ УЛТРАМАРАТОН

ТРЧАК

За све који се аматерски баве трчањем маратонска стаза углавном је недостижан сан. Понекад и само посматрање дугопругаша може да буде право мучење. Многи се сећају првог званичног женског маратона на Олимпијским играма 1984. и швајцарске такмичарке Габријеле Андерсен Шајс. Те последње метре Габријела је више бауљала него трчала. Цело тело било јој је у грчу, на лицу су јој се видели трагови потпуне исцрпљености. Једва је стигла до циља и – срушила се.

Да ли уопште постоји спортска дисциплина напорнија од маратона? Постоји – ултрамаратон. За све бројнију групу људи маратонска стаза од 42.195 метара је само загревање. Они као од шале претрчавају раздаљине од стотинак и више километара. И то није све. Пулс почне убрзано да им ради тек кад се намере на изузетно напоран терен по што горим временским условима.

Тако је, на пример, почетком ове године једна група ултрамаратонаца трчала преко 75 километара уз брда Хантер надомак Сан Франциска. А за крај ове године 30 тркача већ је најавило такмичење за падање у несвест. Циљ им је да шест дана (и ноћи) трче стазу дугачку километар и по око језера Сакраменто у Калифорнији. Победник ће бити онај ко за 144 сата оптрчи што већи број кругова.

Није у питању новац

Ултрамаратон је спорт који, веровали или не, има све више присталица, посебно у Сједињеним Америчким Државама. Већ постоји преко 200 такмичења ових ултрадугопругаша. Они озбиљно прете да надмаше број обичних маратонаца.

Прошле године је Међународни аматерски атлетски савез и званично признао Међународну организацију ултрамаратонаца (IAU). Ова организација већ предузима озбиљне кораке да се до Олимпијских игара 1996. и званично прихвати ултрамаратон и стаза од 100 километара (62.2 миље).

А док ултрамаратон не буде и званично признат, Малколм Кембел, председник IAU, спрема изненађење. Кембел, који је једном приликом за 13 дана претрчао 13 маратона, спрема трку дуж Кинеског зида. Такмичари ће морати да претрче, ни мање ни више, него 350 миља, што ће рећи – око 500 километара!

Као од шале прелазе по 100 километара на дан и, што је за нас, обичне људе, најчудније, уживају у томе!

Ако сте помислили да је мотив ултрамаратонаца велика новчана награда, преварили сте се. Они понекад чак плаћају да би се уписали на листу учесника. Тако се, рецимо, даје по 135 долара да би се „купило" учешће на 100 миља (око 150 километара) дугој Пони експрес стази у Калифорнији. У тој трци учесници морају унапред да знају шта их чека. Велике висинске разлике и промене у температури и до 50 степени Целзијуса. Ко преживи (!) добија почасну копчу. Важно је учествовати и окончати трку.

Ултрамаратонци су махом „обични" људи. За сада је однос између мушкараца и жена 5:1 у корист „јачег" пола. То, ипак, не значи да су жене у другом плану. Напротив.

Једна од ултрамаратонских звезда је и четрдесетдвогодишња Еленор Адамс. Једном приликом Еленор је за шест дана претрчала стазу од 538 миља (1 миља = 1609 метара). Друга чувена дугопругашица је Хелен Клајн. Болничарка по професији, шездесетосмогодишња Хелен трчала је на свим важнијим такмичењима. Тек се спрема за ултрамаратонски подухват – трчање које траје читаву недељу мање један дан.

– Чини ми се да се више замарам кад седим беспослена него кад треба да претрчим стазу од 75 километара – каже Хелен Клајн, без икакве жеље за претеривањем.

Савршен спој

А какво је мишљење лекара о напорима и могућим штетним последицама на организам ових хипердугопругаша?

А како су се научници досетили овога? Управо посматрајући ротквице које су, огледа ради, узгајали на земљишту пуном астероидне прашине. Показало се да ротквице баш и нису за јело, пошто су пуне никла (читај: отрова). И на крају ступа на сцену оно под бројем 3, научничко шесто чуло: ротквице су биљка; диносауруси су обожавали биљке; биљке затроване никлом из свемира доносе само полагану смрт...

ДИНОСАУРУСИ И РОТКВИЦЕ

Питање зашто су, а и како, нестали диносауруси не престаје да опседа научнике. Ко зна колико се претпоставки о томе до сада родило и колико их је пало у воду. Али, наука се никада не предаје, па ево најновијег доприноса решавању овог праисторијског питања! Ствар има везе са: 1. космосом, 2. ротквицама и 3. шестим чулом (које се научно зове „интуиција") истраживача на катедри за астрофизику Универзитета у Алабами, САД.

Истраживачи су се бавили последицама једног давног и веома жестоког судара наше Земље са џиновским астероидом који се догодио пре седамдесетак милиона година. Астероид је изазвао разорну катаклизму, али не! Нипошто то није разлог што су стари, добри диносауруси престали да се гегају планетом. Кобни учинак астероида огледао се у томе што је он био изузетно богат никлом – металом који тада нико није умео да употреби за фине ствари, па је он пропао у земљу и жестоко је затровао. Последица: диносауруси који су већином били биљождери и даље су мирно брстили, пасли и преживали, тако још који милиончић година, док их отров полагано није сасвим поубијао.

Прави савршени злочин, без трагова и доказа.

ПАРАДАЈЗ ИЗ СВЕМИРА

На недавно одржаном традиционалном пољопривредном сајму Канзаса прву награду однео је парадајз који је узгајен на једном вештачком сателиту – дакле, у свемиру. Семе је, разуме се, са Земље, али парадајз који је десет месеци био изложен космичком зрачењу испао је „као за изложбу", па и више

ЉЕ ЗБОГ ТРЧАЊА

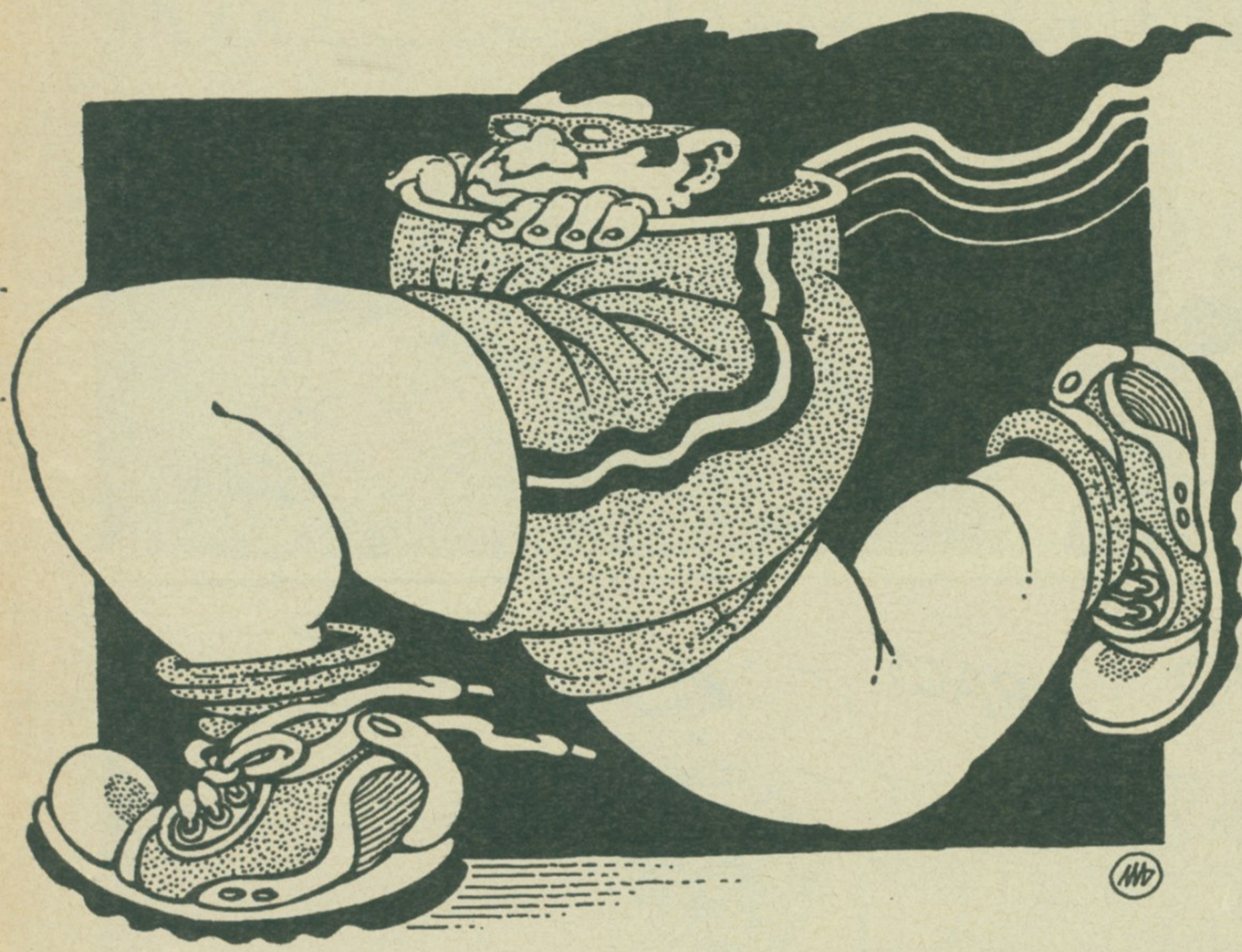

ша? Ноел Некин, спортски лекар из Чикага, тврди да ултрамаратонцима не прете никакве опасности. Они углавном трче спорим, уједначеним темпом и, што је најважније, добро су утренирани. Недељно прелазе најмање по 200 километара. То је и основни разлог што се међу њима јавља мали број повреда. Једина права невоља је што постају опседнути трчањем.

– Трчање полако почиње да им постаје смисао живота – каже психолог Кејт Џонсгард, ауторка књиге „Вежбање као рецепт против депресије".– Неко сувише пије, пуши или претерано једе.А ултрамаратонци – трче, и трче, и трче...

Има и особа које уживају у огромним количинама хране, а при томе трче и ултрамаратон. То је, у ствари, савршен спој.

Човек који претрчи једну миљу „потроши" 100 калорија, што значи ако неко пређе 100 миља – изгуби 10.000 калорија. Једеш колико хоћеш, а опет остајеш – витак. Треба уложити само „мали" напор и нећеш имати вишка сала. **В. С.**

Илустровао: Љубомир Милојевић – Љубац

ПЕТ РАЗЛОГА ДА НАМ БУБАШВАБЕ БУДУ ДРАГЕ

Кад би све бубашвабе на свету одједном на волшебан начин ишчезле, тешко да би ико зажалио за њима. Изузев, можда, Ивана Хубера.

Овај ентомолог и професор биологије на универзитету „Ферли Дикинсон" из Медисона у Њу Џерзију верује како би бубашвабе могле много да нам помогну. Хубер, наиме, предлаже да се у биомедицинским истраживањима уместо сисара убудуће као заморчићи користе бубашвабе. „Њихови нерви су по грађи веома слични нашима. И оне преносе нервне импулсе посредством синапси, баш као и ми. Оне такође користе исте неуротрансмитторе које и ми. Најзад, оне у својој грађи имају нешто слично нашој хипофизи", објашњава Хубер.

У изразите предности бубашваба професор убраја чињеницу да се брзо размножавају, да их је лако и јевтино хранити и да у њиховом случају анестезија није никаква невоља, а траје сатима. Упркос набројаним плусевима, чак и сам Хубер сумња да ће бубашвабе лако освојити истраживачке лабораторије. „Људи су гадљиви, нарочито кад им бубашваба шмугне уз рукав. Али, после извесног времена навикнете на то", каже.

Човек би очекивао да су активисти (у овом случају америчког) Друштва за заштиту животиња одахнули на професоров предлог, само што није тако. „Противимо се злоупотреби ма ког живог створа у медицинским истраживањима", гласи њихов одговор. „Што више бубашваба, то мање зечића", каже на то Хубер.

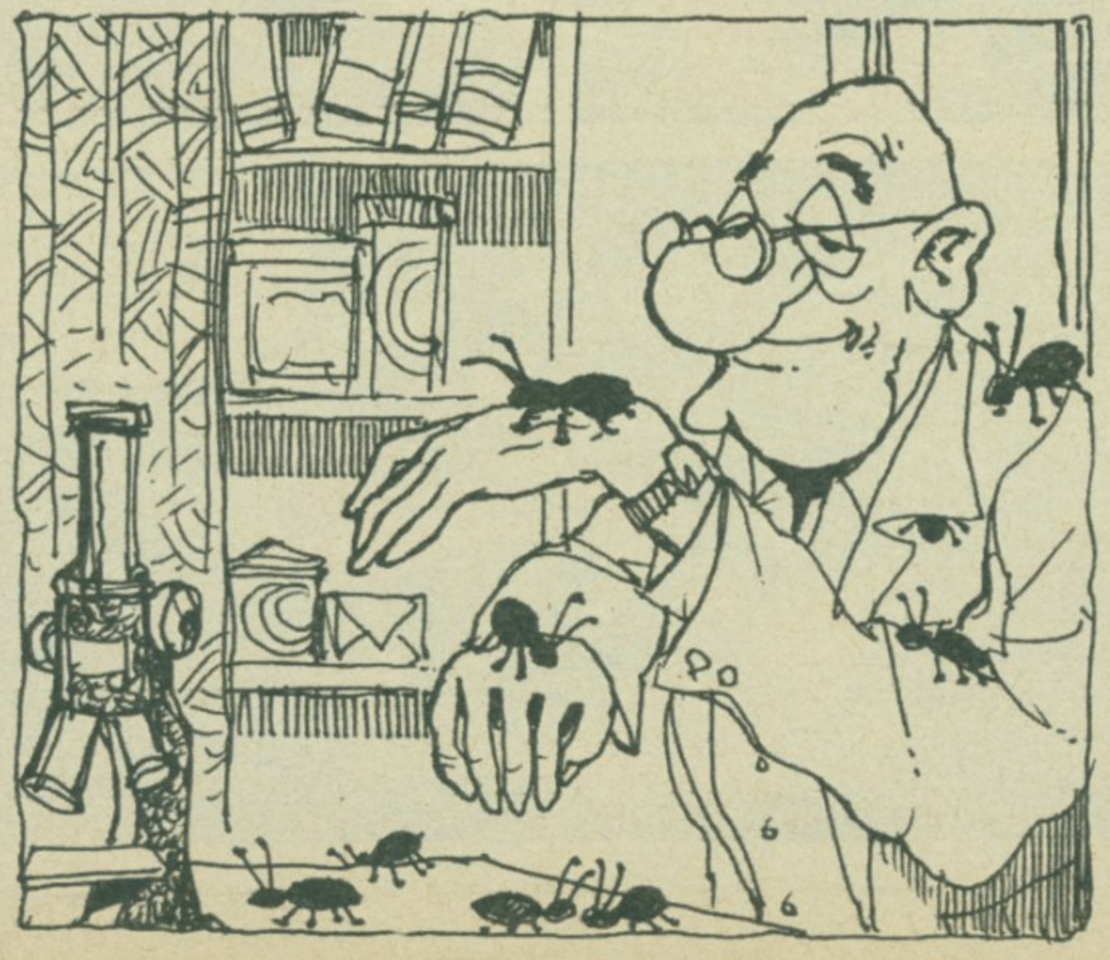

Илустровао: Зоран Петканић Петко

од тога. Крупан, румен, просто човеку вода да пође на уста.

Али, стоп! Стручњаци из Насе упозорили су да ти дивни плодови можда носе у себи неки космички отров, па саветују да се апетити зауставе на шкљоцању фото-апарата. А за салату препоручују, ипак, овоземаљски парадајз.

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ОВО ЈЕ НАЈГОРА ПОСАДА КОЈУ САМ ИКАД ИМАО! ЗНАШ ЛИ ЗАШТО?

ЈЕР НИКО НЕМА ПОЈМА О МОРУ!

ОСИМ ТОГА...

ТРАС!

...ЗАТО ШТО СУ СВИ ЛЕЊЕ БУБЕ! САМО СЕДЕ И ЛЕНЧАРЕ!

© 1990 by King Features Syndicate, Inc. World rights reserved

НИКО НИ ЗА ЖИВУ ГЛАВУ НЕКЕ ДА СЕ ЛАТИ НЕКОГ ПОСЛА!

КАД МУ КАЖЕШ ДА НЕШТО УРАДИ, ОДМАХ УПИТА: „ЗАШТО БАШ ЈА?"

ШТА РЕЧЕ?

CHRIS BROWNE

ЕУРЕКА!

Љуштуре рака – каква благодет!

Шта чините кад поједете порцију сочних шкампа (може и других ракова)? Наравно, попијете чашу вина, па баците љуштуре у смеће. То ради већина, изузев Јапанаца којима ни на крај памети није да у пропаст оде овако драгоцена сировина као што су љуштуре! А тек фабрике рибљих – нарочито рачијих – конзерви у Земљи излазећег сунца прави су златни рудник. Ево и зашто.

Научници су већ пре више година дошли до сазнања како су ове љуштуре изузетно богате хитином, материјом која после одређеног поступка (строго чувана тајна) постаје невероватно подесна као вештачка људска кожа. Материја је названа хитозан и има следећа благотворна својства: убија бактерије, убрзава зарастање, а како поседује и одређене материје које и људско ткиво – то сраста заједно с њим. Стога се хитозан већ примењује код лечења тешких опекотина и, наравно, у естетској хирургији.

Али, предузимљиви Јапанци нису могли да се помире „само" са употребом хитозана у медицини. Како да га утрпе и оном далеко већем делу човечанства које се није ни опекло, а уз то је још и задовољно сопственим изгледом? Нема питања на које не може да се нађе одговор, па су се Јапанци брзо досетили. Зашто не би уткали хитозан у конац за производњу – чарапа? Јер, та благотворна материја дивно и без остатка, а нарочито без „мириса", упија зној!

Па затим: што је благотворно то мора бити и хранљиво и тако се хитозан нашао и у мешавини семена жита и кукуруза, подстичући их да брже израсту и богато роде. Ни ово није крај. Сада већ тимови истраживача, не само у Јапану, раде на проналажењу нових примена рачијих оклопа. Свакако се још једном показало да је море-извор многих дивота, намењених, ето, не само трпези...

Медене мумије

Лековита својства свега што производе пчеле људима су одавно позната, па се тако и у списима Хипократа, Плинија и Аристотела може наћи штошта о прополису. Та мешавина смоле и ензима коју пчеле користе да би „зацементирале" кошнице и лакирале их данас улази у састав разних лекова и мелема, нарочито оних за зарастање рана, а и за убијање бактерија, нарочито при упали грла.

Али, једна пчелиња „досетка" око прополиса изгледа да је кључ тајне... балсама древних мумија египатских фараона. Наиме, неког уљеза у кошницу пчеле „онемогућавају" тако што га облепе прополисом. То су Египћани запазили и начинили балсаме од те материје. Лак се одржао, ево, до данас...

Кеса против кварења меса

Ко каже да је одзвонило најлон-кесама? Иако борци за очување природе увелико упозоравају да пластику треба што пре заменити папиром (док се не измисли нешто боље), једна нова врста најлон-кеса тек се спрема да завлада самопослугама и кућним фрижидерима. Те нарочите кесе плод су британско-француске сарадње: технолози мешовите фирме „СМВ Пекиниј" изумели су пластику у чију је формулу убачено „нешто" што прождире кисеоник.

„Цака" је у овоме: шницле или батаци (воће, поврће и тако даље) умотани у досадашње најлоне ипак се пре или касније покваре, ако се не поједу на време. А покваре се само зато што томе доприноси кисеоник из ваздуха који увек нађе начин да продре у пакет, ма како овај брижно био умотан! Е, сада више неће, под условом да кесе производи дотична фирма. Храна у њима може да остане свежа и по годину и по дана, без икаквог конзерванса. Па, видећемо!

Кад мраз штипа, робот сипа... бензин

Кад је лепо време, нико и не помишља на ланьски снег. Али, тамо где снегови вежу по пола године, а мраз стеже месецима, није тако. Људи са севера и те како размишљају како себи да олакшају живот на минус тридесет, рецимо. Тако је у Норвешкој настао генијалан изум за аутомобилисте и власнике бензинских пумпи.

Реч је о роботу који ради на пумпи у време жестоких мразева јер јасно је да тада ни возач нема жељу да помоли нос из аутомобила, а ни „мајстор" како би му наточио гориво. То је прави час за робота. Треба само паркирати ауто тик уз пумпу и мало отворити прозор, тек толико да возач дода своју кредитну картицу. Чим то учини, са пумпе ступа у дејство шиповска рука која уместо кожне или гумиране рукавице има сензоре: напајући, рука налази отвор резервоара на колима, скида поклопац, затим прецизно уноси у њега цев и улива гориво.

Ни говора да је ово сав посао који рука обавља. Она је направљена тако да чува околину, пошто „уција" нафта непарења, па тиме не само што возач штеди – нема оног да проспе барем пола литре бензина – него се, наравно, и смањује опасност од пожара у близини пумпе.

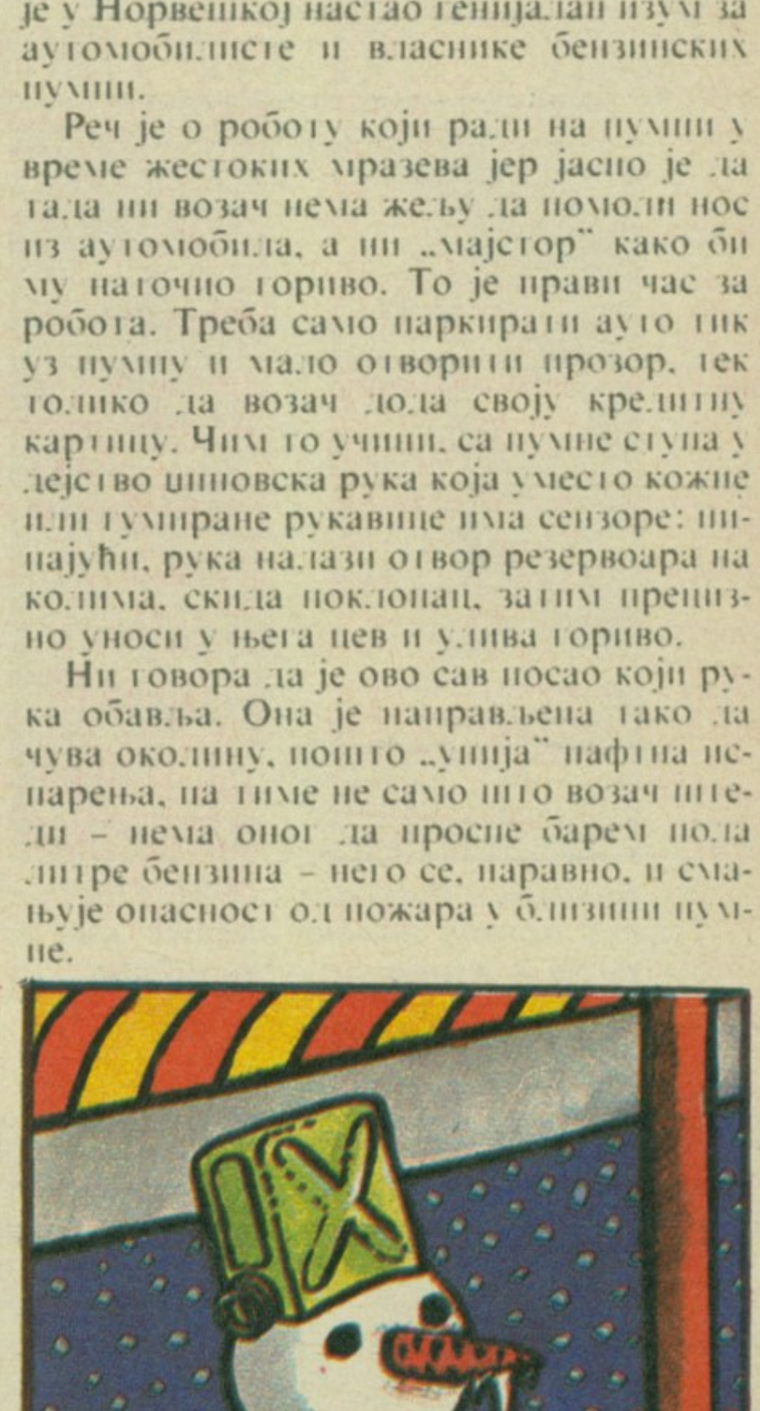

Али, нико није савршен. Није довољна само рука. Сваки возач који пожели њену услугу мора пре тога да на отвор резервоара на своме возилу намести (ипак) нарочити затварач, иначе робот не уме да га отвори.

М. К.

БЕНЦАМИН ФРАНКЛИН – ДИПЛОМАТА У МАСОНСКОЈ КЕЦЕЉИ

ШАРМОМ ДОБИО РАТ

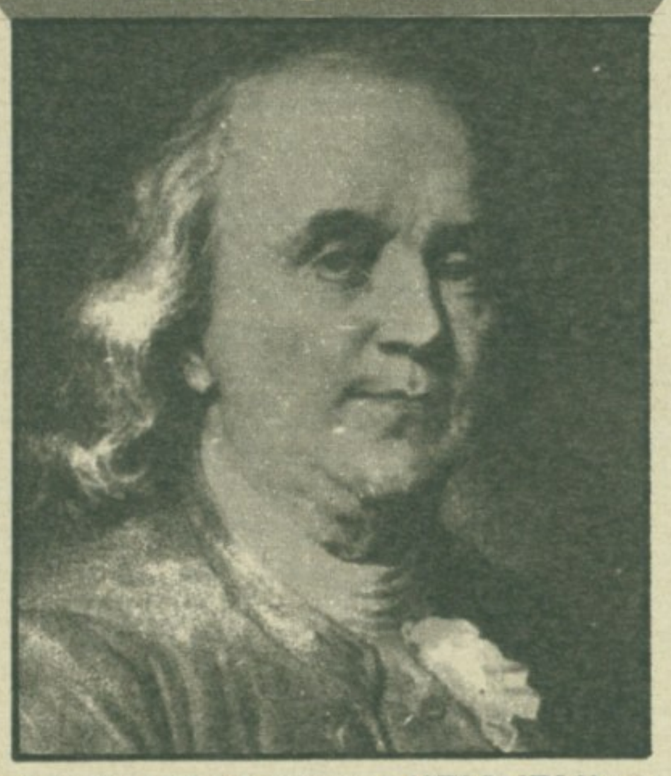

Бенџамин Франклин (1706-1790) уз све остале велике заслуге има и ту да је измислио – падобран

Биф је прави суперстар у Паризу с краја 18. века: на улици су га пролазници препознавали, а како и не би кад је у сваком другом излогу стајала његова слика, њоме су биле украшене шољице за кафу, кутије, тацне, његов се портрет смешио из медаљона и брошева на одећи и мушкараца и жена. Војвоткиње и маркизе отимале су се о његово цењено присуство на баловима и чајанкама!

Француска краљица Марија Антоанета ставља ловоров венац на Франклинову главу, а забележено је да га је том приликом чак – пољубила!

Трећег децембра 1776. године у крчму пристаништа Оре, у Бретањи, ушао је деда са два унука који тек што су приспели с брода „Рипрајзал" из Америке. Време је било очајно, пловидба је трајала тридесет и осам дана, али седамдесетогодишњег господина једва су успели да одврате да се одмах не упути заједно с дечацима према Паризу куда се, очито, журио. Испашће да због немогућег времена стигну у француску престоницу тек 22. децембра.

Тајанствени путник звао се Бенџамин Франклин, а унуци су били деца његове кћери Саре. У Француску су дошли како би деда имао лекарску негу неопходну његовом здрављу у тако поодмаклим годинама, а дечаци да стекну образовање какво је могао да пружи само Париз.

У овакве разлоге могао је да поверује свако сем шпијуна енглеског краља Џорџа III који су у овом Американцу челичног здравља сасвим правилно нањушили... „утицајног агента" из кругова око вођа америчке револуције и рата за независност. Дошао је у нади да ће на француском двору добити подршку „најстарије европске нације" у рату који је тадашњих тринаест уједињених држава Новога света водило за ослобођење од енглеске власти.

Дипломата направио хармонику

Бенџамину Франклину није требало више од недељу дана по доласку у Париз да не само изађе из сенке, него да заблиста као звезда вечери на пријему који је приредила утицајна Мадам ди Дефан – иначе домаћица тада најцењенијег „филозофског" салона престонице.

Могло би да се постави питање – зашто су Американци који су још од априла 1774. године водили крваве битке, а 4. јула 1776. прогласили независност коју је још требало потврдити оружјем, одабрали овог старца да обави дипломатску мисију која би, ако пропадне, могла да повуче катастрофалне последице по њих? Питање је дугачко, а одговор веома кратак: без новчане, политичке и војне подршке Француске, Американци нису имали никаквог изгледа на победу, а само је једна особа имала довољно угледа да се за то заложи у Паризу – Бенџамин Франклин.

Тај необични дипломата који се родио као петнаесто дете од седамнаест у сиромашној породици, који је напустио школу у десетој години, био је до те мере паметан и спретан да је не само као самоук стекао врхунско образовање и културу, него и замашно богатство. А бавио се свим и свачим, мада је за себе целога живота најрадије говорио да је штампар. Његова вештина у опхођењу, љубазност, знање, освајали су сваког, а у француску престоницу је и раније долазио у дипломатске мисије које је све одреда успешно обављао, стекавши пријатеље и на двору и међу научницима окупљеним око Енциклопедије.

Овога пута Франклин се сместио у љупком сеоцету Паси – данас је то предграђе Париза – где му је финансијер Лере де Шомон уступио своју резиденцију Валантиноа. Треба ли наглашавати да је то била удобна палата окружена дивним парком у којем је Франклин често знао да... засвира у хармонику коју је сам направио, на немало изненађење житеља мирног Пасија!

Не треба му перика

Пред капијом Валантиноа убрзо су се свакодневно скупљали посетиоци и још бројнији гласници са позивима на ову или ону вечеру, бал, чајанку, седељку... Врло брзо су се показали и резултати Франклиновог ретког талента да освоји и мушко и женско! Краљ Луј XVI објавио је да признаје нову државу, Америку, децембра 1777. године. Већ 6. фебруара 1778. потписан је и уговор о алијанси између Француске и САД. Када је и званично, уз велику помпу и присуство целог двора и дипломатског кора, у Версају оглашено и прослављено ово потписивање, енглеском амбасадору остало је још да спакује кофере и врати се на Острво.

Борбе су се у Америци водиле све до октобра 1881. када су трупе под командом Вашингтона, Рошамбоа и Лафајета однеле коначну победу над Британцима у Јоркатауну.

Наравно, предстојали су преговори око мировних услова. Франклиново присуство у Паризу тек тада је постало драгоцено, а тај љубазан и доброћудан, мада нимало наиван човек, умео је, како би се данас рекло, да направи прави маркетиншки бум у корист америчке ствари. Постао је „суперстар" оног времена: на улици су га пролазници препознавали, а како и не би кад је у сваком другом излогу стајала његова слика, њоме

су биле украшене шољице за кафу, кутије, тацне, његов се портрет смешио из медаљона и брошева на одећи и мушкараца и жена, док су се војвоткиње и маркизе отимале о његову наклоност.

„Девет Сестара" која се сматрала за другу Академију наука, због личности које су је сачињавале – све угледни научници и најумнији људи оног времена, укључујући највећег међу њима – Волтера. Вели-

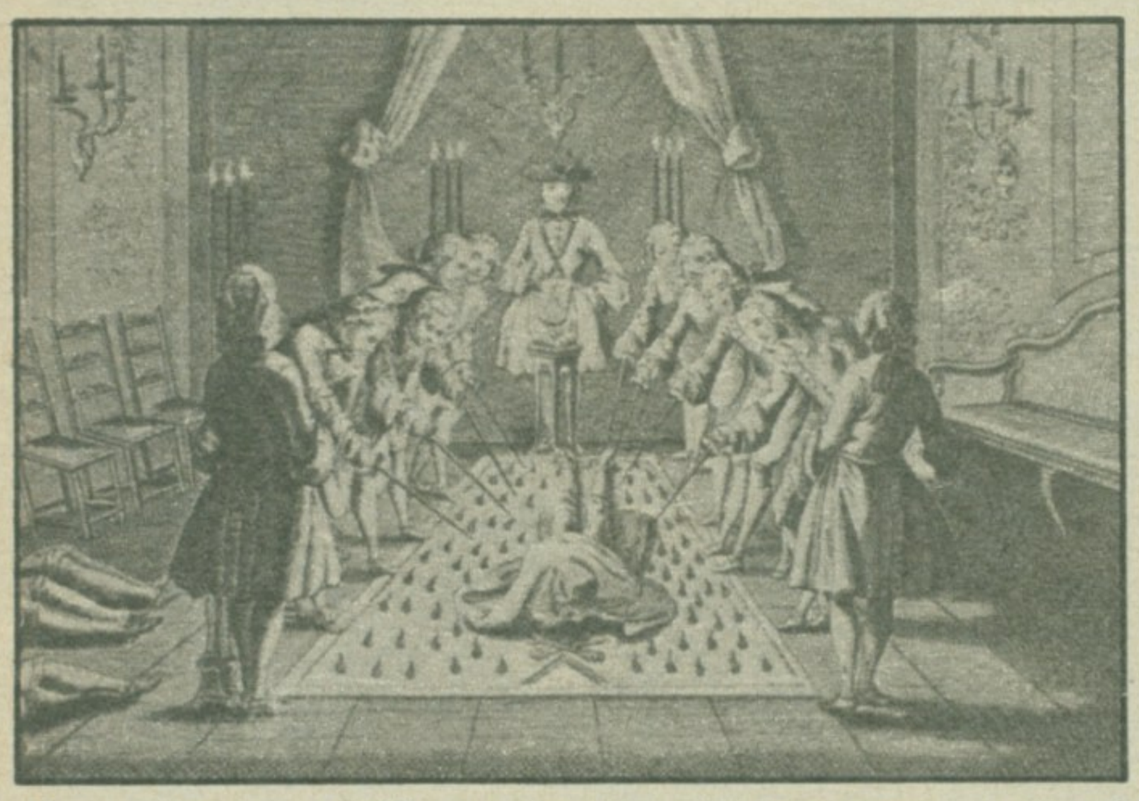

На овој гравури из 18. века приказан је ритуал примања мајстора какав је, без сумње, прошао и Франклин у својој матичној ложи

Просто је невероватно колико је био привлачан тај човек и те како зашао у године који при том никада није ни покушао да своју ћелу сакрије перико̀м, иначе незаобилизним „реквизитом" и оних који су имали бујну косу!

Увео Волтера у ложу

Уз све што је описано, постојале су извесне, ређе спомињане, везе које су Франклина држале у Паризу и које су без сумње биле одлучујуће у свим његовим акцијама. Он је, наиме, био масон и то међу најзначајнијима у оно време. Када је примљен у ложу „Сент Џон" у Филаделфији, имао је двадесет и четири године. Тада су се састанци те ложе одржавали у таверни „Зелени змај". Целога живота Бенџамин Франклин је остао веран тој својој „матичној ложи" у којој је братство све своје деловање усмерило ка добротворном раду.

Франклин је, пошто је био штампар, први у Америци објавио Андерсонова „Правила" која су закон за све слободне зидаре широм света, а први пут су изашла у Лондону 1723. године. У Франклинове заслуге спада и стварање једног од првих осигуравајућих друштава, затим библиотеке за позајмљивање књига, чак и добровољног ватрогасног друштва. Због укупног рада он је 1749. изабран за великог мајстора Велике Ложе Пенсилваније.

У Паризу је „брат" Франклин одмах приступио Ложи „Девет Сестара", где је брат Мишо у стиховима величао „брата – законодавца из Новога Света".

Према жељи самог преминулог, на његовом надгробном камену уклесано је само „Бенџамин Франклин, штампар". По масонској традицији...

М. К.

ког филозофа је на његовој „иницијацији" (приступању у ложу) нико други до брат Франклин довео, држећи га према масонском обреду за руку, до олтара где је положио заклетву. Том прликом оркестар којим је управљао ондашњи виолиниста виртуоз Капрон извео је симфонију композитора Генена.

У својој резиденцији у Пасију Франклин је приредио и велику масонску свечаност на дан Светог Јована, поносито опасан мајсторском кецељом. А када је дошао час да се врати у Америку, краљ Луј XVI уступио му је сопствену носиљку како би му олакшао путовање до Авра, где га је чекао брод.

Бенџамин Франклин је умро 17. априла 1790. године, а вест о томе стигла је у Париз са месец дана закашњења, али је испало да су посмртне почасти биле далеко веће у Француској него у његовој земљи. Објављена је национална жалост од три дана, уз бројне комеморације на најугледнијим местима где су о преминулом дипломати говориле највише личности. Посебна комеморативна свечаност одржана је у Ложи „Девет Сестара", где је брат Мишо у стиховима величао „брата – законодавца из Новога Света".

Према жељи самог преминулог, на његовом надгробном камену уклесано је само „Бенџамин Франклин, штампар". По масонској традицији...

М. К.

ЧУДОВИШНИ ЉУДИ МАЈМУНИ

КАНДИ-ДАТИ ЗА ДИМ

За сва досад виђена космата бића застрашујућег изгледа тврди се да припадају врстама које су живеле пре више од пола милиона година. Да ли је то могуће? Изгледа да јесте!

Причу о копненим чудовиштима, од којих су већина двоножна бића, почећемо подацима из књиге Бернарда Хојвелманса „На трагу непознатих животиња". Он помиње неког пустолова из Енглеске по имену Ендрју Бетел који је живео у 16. веку и много година провео у Африци. По повратку је својим пријатељима, међу којима је био и писац Семјуел Перчес, испричао многе згоде са својих путовања, али и невероватну причу о сусрету с једним опасним чудовиштем које су домороци звали Понго.

– Тај Понго – прича Бетел – веома је сличан човеку, само што је много виши. И лице му је људско, али су му очи упале и коса веома дугачка. Тело му је прекривено сивкастим длакама којих нема једино по лицу и на ушима. Стално хода усправно и при том руке држи на затиљку. Убија сваког кога затекне у шуми. Често се сукобљава са слоновима који долазе да се хране ту где и он живи... Њега нико не може да ухвати. Толико је снажан да чак ни гомила људи не може да га савлада..."

Док су 1921. поручник Хауард Бери и његови другови, у току своје прве извиђачке експедиције на Маунт Еверест, пешачили преко Тибета између места Карта и Лакпа Ла, угледали су тамну силуету како се спушта низ падину далеко изнад њих. Кад су 22. септембра стигли до тог места, на шест хиљада метара висине, нашли су мноштво отисака који су подсећали на људско

На једном превоју у близини Маунт Евереста 1951. године Ерик Шиптон открио је и снимио траг огромног стопала Снежног човека.

Сусрет с човеком мајмуном у пустој области на северозападу Америке толико је испрепадао ловца да се овај тресао од узбуђења кад год би о томе с неким разговарао

стопало, али трипут веће! Њихови носачи Шерпаси објаснили су да је у питању получовек кога они зову Метох (дивље, снежно биће). Касније су га новинари и званично назвали Снежни човек, а још је познатији као Јети.

Према Шерпасима, Снежни човек је огроман и длакав. Личи на мајмуна и живи у пећинама и шумама на великим висинама. Ноге су му криве, а руке мајмунске, дугачке до колена... Толико је снажан да може да ишчупа стабло из корена. Длаке на телу су му густе и тамне, али му је лице бело и веома налик на људско. Дивље говече јак главна му је храна, али кад је изгладнео силази у долине и краде људе...

Један Индијанац из племена Нутка, на западној обали острва Ванкувер, у Канади, тврдио је 1928. да га је украла група такозваних Великих стопала или Бигфута. Име овог Индијанца било је Мучалат Хари, а бавио се ловом и продајом крзна. Био је млад и снажне грађе и није му било тешко да по недељу дана проведе у шуми под шатором, крај замки које је постављао дивљим животињама. Ничег се није бојао.

Једном приликом, усред зиме, кренуо је кануом низ реку Конума до места где је најрадије ловио. Већ прве ноћи, онако увијеног у ћебе, шчепало га је неко чудовиште људског облика, пребацило преко рамена и понело у дубину шуме... Био је паралисан од страха и није вредело да се отима. А када га је после пет до шест километара хода ово биће спустило на земљу, нашао се окружен мноштвом крупних косматих створења, мушкараца и жена – у некаквом склоништу где су свуда унаоколо биле разбацане кости. Помислио је да намеравају да га поједу. Избезумљен и разрогачених очију посматрао је ова чудна бића која су га наизменично посматрала и додиривала његов џемпер мислећи, ваљда, да је то његова кожа. Хари је седео као укочен, немајући ни снаге ни храбрости да учини један покрет. По подне су неочекивано почели да се разилазе и кад је схватио да више не мотре на њега, искрао се и побегао.

Онако испрепадан, трчао је без предаха око двадесетак

Овај цртеж „Бавола из Џерзија" који су 1909. направили супружници из Глостера у Њу Џерзију објављен је у свим филаделфијским новинама заједно с њиховом причом.

А КРИЛА?

Постојање водених и копнених чудовишта потврђено је одговарајућим доказима и сведочењима, а пошто је чињеница да човек веома верује у ванземаљска бића, није необична ни тврдња да чудовишта има и у ваздуху, односно да могу да буду и крилата.

Таквих бића у митологији има колико хоћете. Античке легенде причају о крилатим змајевима који бљују ватру. Појављују се и у причама из „Хиљаду и једне ноћи", а има их и у традиционалној митологији америчких Индијанаца.

Најбољи пример летећег чудовишта имамо у фосилним остацима птеродактила – летећег гмизавца са зубима и распоном крила од седам метара! Оно је као створено за најстрашније снове, али да ли то оправдава веровање да таквих бића још увек има?

У књизи „Животиње из других светова", коју су написали Џенет и Колин Борд, помиње се Ђаво из Њу Џерзија. Ово чудовиште, за које се тврди да обликом подсећа на џиновског ждрала, различито се описује: има, кажу, дугачак и снажан врат, веома дугачке задње ноге с копитама, кратке предње ноге с канџама, крила као у слепог миша распона око 60 центиметара, главу као у коња или пса и веома танак и дугачак реп.

У књизи Френка Меланда „У магичној Африци" помиње се животиња застрашујућег изгледа звана Конгамато. Личи на летећег гуштера, има глатку кожу, заобљен кљун и крила као у слепог миша распона око два метра. Тврди се да би ово могао да буде неки рођак птеродактила.

У удаљеним местима држава Вашингтон, Тексас и Западна Вирџинија причају да се виђа Мотмен – човек ноћни лептир. Тако бар пише у књизи Џона Кила „Пророчанства Мотмена". Ово чудно крилато биће треба да има људски облик и изазива страх који паралише сваког ко га угледа.

Виђења оваквих бића су толико ретка да се не може рећи да су довољно убедљива, али ако учестају као виђења Неси, на пример, имаћемо нове кандидате за ДММ (Друштво могућих монструма).

Алберт Одтман (седи десно) доживео је да га у Британској Колумбији украду полуљудска бића и држе у заточеништву пуних шест дана.

километара, до ушћа реке Конума где је оставио чамац, а затим, поново без престанка, веслао пуних 75 километара који су га делили од Нутки.

Стигао је у своје место полусмрзнут – бос и подеране одеће. А затим је, испуштајући неартикулисане крике, пао у несвест...

В. С. Карапетјан, поручник совјетске армије који је пред крај 1941. године боравио у Совјетској Републици Дагестан, нашао се у прилици да на позив локалних власти провери некакву особу коју су војници ухватили у брдима поред места Бујнакск. Заробљеник је веома чудно изгледао и њима се чинило да је неки маскирани шпијун. Сви су веровали да ће Карапетјан, који је био лекар, моћи да утврди о чему се ради. А његов извештај гласио је овако:

„Још увек видим ту особу како стоји испред мене. Рекло би се – наг мушкарац. Његове груди, леђа и рамена били су потпуно прекривени чекињастом длаком тамнобраон боје... Стајао је усправно и опуштених руку које су биле веома дугачке, висок око 180 центиметара. Прсти су му били снажни и изузетно дугачки. Његове очи ми ништа нису говориле. Биле су потпуно угашене – празне, као очи неке животиње... Док сам ја још био ту, понудили су му да једе и пије, али он се није ни помако. Закључио сам да се не ради о маскираној особи, већ о некој дивљој врсти."

Карапетјан није знао да су таква бића веома добро позната на Кавказу и то под именом Каптар.

Према једној кинеској новинској агенцији, режисер Паји Хсин, који је био запослен у кинематографском студију Народне армије Кине, видео је 1954. неколико необичних двоножних бића на Памиру. Док се враћао са снимања неког села у Хималајима, он је заједно са још тројицом колега угледао три необична створења како у колони промичу планинском стазом. Били су здепасти, ходали су повијених леђа и верали се по стенама веома вешто. Повикали су за њима, па чак и испалили неколико хитаца у ваздух, али ови се нису ни осврнули, већ су убрзо нестали с видика. Режисер је касније још неколико пута слушао приче о дивљим људима са Памира.

Идеја да постоји веза између неких неидентификованих двоножаца и појаве НЛО истакнута је први пут 1970. А као потврда послужио је један догађај из августа 1972. у Рочдејлу, у Индијани, где је породица Роџерс живела у камп-приколици.

Све је почело кад су Роџерсови угледали некакав светлећи летећи објекат изнад оближњег кукурузног поља. Те ноћи су се чули и необични звуци у дворишту и кад је неко од њих изашао да види о чему се ради, угледао је огромну тамну фигуру како пролази између кукуруза. Госпођа Роџерс је, вирећи кроз прозор приколице, и сама могла да види да то биће хода као човек, али и да трчи четвороношке... За собом је остављало траг непријатног мириса, али не и траг стопала – трчало је и скакало, али као да није додиривало земљу, а чинило се и као да је прозирно.

Ово чудовиште је за собом ипак оставило некакве трагове. Неколико сељака је потврдило да су сутрадан у кокошињцима нашли подављену живину. У једном дворишту био је испражњен валов за свиње пун парадајза и кора од лубеница. Једне од наредних ноћи видели су ово исто створење како хода по крову кокошињца... Потрчали су за њим и чак изблиза испалили у њега неколико хитаца, али оно се понашало као да се ништа није догодило...

Необичан сусрет збио се 1977. у близини Вонтиџа, у држави Њу Џерзи. Дванаестог маја породица Сајтс је открила да су у току ноћи подављени домаћи зечеви и да је то учинило неко биће с канџама које је било у стању да одвали дрвена врата бараке у којој су их чували. Починилац овог дела сам се појавио следеће ноћи – насред осветљеног дворишта. „То биће било је огромно и длакаво", испричала је госпођа Сајт. „Личило је на човека с брадом и брковима. Није имало врат. Чинило се као да му се глава ослања директно на рамена. Имало је црвене, сјајне очи... Кад му се наш пас приближио лајући, зграбило га је и одбацило шест метара од себе.

Група инспектора претражила је читаву околину, али осим што су те ноћи чули један урлик с оближње мочваре, нису нашли ништа.

Међутим, кад су се удаљили, непознати посетилац се вратио и то чак неколико пута пре него што се заувек изгубио...

Ова најзанимљивија виђења и описе копнених чудовишта завршићемо причом о необичној животињи налик на огромног црва, дугачкој око три метра, која је испрепадала људе на неколико места у Бразилу између 1860. и '69. На обали реке Кавеирас видео ју је и неки Франциско де Амарал Вареља и, према његовом казивању, имала је нешто попут свињске њушке тамо где је требало да јој буде глава. И док је он отрчао да позове комшије, монструозни црв је ископао рупу у меканој земљи крај обале и – нестао. За њим је остао тунел пречника једног метра...

С. И.

Верује се да на северу Калифорније, крај обале реке Блаф, живе људи мајмуни које зову Саскач. Роџер Патерсон је чак успео да камером сними једног од њих. Горе га видите како пореди своје стопало са отиском стопала Саскача начињеног од гипса.

Живот пише драме

У ЧЕЉУСТИМА БЕЛЕ СМРТИ

Кажу да су ми се кроз отворене ране на леђима и грудима видели оголели пршљенови и комад плућа. С левог рамена висили су ми откинути мишићи, десна рука била је изгрижена до костију

Моја жена Кејт, која је чекала наше прво дете, била је веома тужна док смо се у суботу у пола седам ујутру поздрављали. Доктор јој је изричито забранио да пође са мном. Камо лепе среће да је забранио и мени.

Два сата касније налазио сам се на литици обале Алдинга, педесет пет километара удаљеној од наше куће у Аделаиди на југу Аустралије. Спруд Алдинга био је прави водени рај, морска џунгла и идеално место за сваког подводног риболовца какав сам ја био.

Нас четрдесеторица, сви у црним гуменим гњурачким оделима, с перајима на ногама, маскама и цевима за дисање на лицу, оловом оптерећеним појасевима и пушкама на харпун, чекали смо звиждук судије. Тачно у девет сати почињало је Јужноаустралијско такмичење у подводном риболову, наравно без боца с кисеоником.

За пет часова, колико је такмичење имало да траје, морали смо да уловимо што више разних врста рибе. Резултат је зависио и од тежине улова и од његове разноликости.

Претходне 1983. године био сам други, а сада сам рачунао на прво место. Имао сам двадесет три године, био сам у пуној снази, одличан пливач, научио сам да роним до дубине од тридесет метара и да дуже од једног минута задржим дах.

За шампионску титулу

Заронили смо тачно у девет. Сваки од нас је, на дугачкој узици причвршћеној за појас отежан оловом, имао лаку пластичну торбу у коју смо стављали уловљене рибе и, када би се напунила, износили улов на обалу, сваки на своју гомилу. Торба је служила и као мера опреза: да би у мору око нас било што мање крви која за трен може да привуче ајкуле.

Сви подводни риболовци Јужне Аустралије знају из личног искуства да су многе ајкуле, мада увек радознале, сасвим безопасне. Али зато, у већим дубинама, живе њихове незасите сестре које нападају људе. Срећом, подводни риболовци никада не виђају велику белу ајкулу, такозвану белу смрт, неман које се плаши цео свет, о којој су снимљени филмови и коју професионални рибари лове на отвореном океану.

Приобални део океана у коме се одржавало такмичење, мада савршено безбедан, надзи-

рала су, за сваки случај, два брза моторна патролна чамца.

Видљивост под водом била је слаба и то је отежавало лов. Ипак, до пола један по подне уловио сам и изнео на обалу 27 килограма рибе 17 различитих врста. Био сам далеко бољи од осталих такмичара и прво место ми се смешило.

Али, до краја је остало још сат и по времена и, да бих сасвим осигурао шампионску титулу, одлучио сам да се отиснем у дубље отворено море иза коралног гребена где је крупне рибе увек било у изобиљу.

Ударило ме је нешто огромно

Отпливао сам око километар и по од обале, пуним плућима узео ваздух и заронио. На дубини од двадесетак метара приметио сам троугласту стену и крај ње три крупне рибе које су се, изгледа, одмарале лењо машући перајима. Да их не бих заплашио и отерао, смислио сам да заобиђем стену и приђем им са стране уместо одозго.

Изронио сам по гутљај ваздуха и поново заронио. Само једна од тих великих риба била ми је довољна да обезбедим апсолутно прво место, а онда ћу се повући и ловити само за своју душу, заједно са Кејт и децом коју ћемо имати.

Спуштао сам се све дубље мало укосо. Када сам се нашао иза троугласте стене, угледао сам, на десетак метара удаљености, диван примерак морског гргеча. Приближио сам му се још мало да га не бих промашио, нанишанио сам и – нешто огромно ударило ме је у леви бок тако да сам изгубио свест.

Када сам дошао себи, на лицу нисам више имао маску. Нека ужасна сила стезала ми је тело, чинило ми се да ћу пући од притиска. Покушао сам да се ослободим. То непознато нешто стегнуло ме је још јаче. Нисам осећао бол, али сам сада био сасвим сигуран да ме је нека велика ајкула зграбила у своје чељусти.

Море црвено од крви

Нисам је видео, нисам ни могао да је видим. По јачини притиска и брзини којом се кретала осетио сам да је ајкула огромна. Левом руком, десна ми је остала у ајкулиним чељустима, успео сам да јој напипам и прстима притиснем очи.

Ајкула је отворила чељусти и испустила ме. Само ми је десна рука још била у њеним чељустима и очајнички сам покушавао да је извучем. Неподношљив бол почео је да ми раскида цело тело. Ипак сам некако ослободио и десну руку и натчовечанским напором запливао сам према површини. Помолио сам главу изнад воде и дубоко удахнуо ваздух.

Знао сам да ајкула неће отићи тек тако и оставити свој плен, то јест мене. Само што сам то помислио, осетио сам како ме је додирнуло њено перање и њена храпава кожа ми окрзнула бедро. Тада сам се и рукама и ногама ухватио за њен труп јер је то био једини начин да избегнем зубе овог морског убице.

Ајкула је заронила бацајући се час десно час лево. После извесног времена отиснуо сам се од ње и опет изронио. Док сам удисао ваздух, приметио сам да је вода око мене црвена од крви.

Истовремено са мном испливала је и ајкула. Велика бела! Ужасна бела смрт! Угледао сам њену страшну чељуст на метар испред себе и схватио да ми нема спаса. И баш тада чудовиште је променило правац зграбивши торбу у коју сам стављао уловљену рибу.

Танко уже којим ми је торба била везана за појас затегло се и повукло ме под воду. Покушао сам да откачим појас. Руке ме нису слушале, дрхтале су. А онда се уже прекинуло.

Морао сам да се вратим

Пријатељи су ми касније причали да сам изронио из воде вичући само једну реч: „Ајкула! Ајкула! Ајкула!"

Тада ми је притекао у помоћ патролни чамац. Извукли су ме из воде онесвешћеног од бола. Кажу да су ми се кроз отворене ране на леђима и грудима видели оголели кичмени пршљенови и комад плућа. С левог рамена висили су ми откинути мишићи, десна рука била је изгрижена до костију. Изгледа да ме је спасло гумено гњурачко одело које ајкули није било по укусу па је отишла.

Полиција је зауставила читав саобраћај према Аделаиди и кола хитне помоћи у која су ме сместили стигла су до болнице за рекордно време. Тамо ме је чекао операциони сто.

Освестио сам се после операције, не знам после колико дана и ноћи. Када сам отворио очи, поред мог узглавља седела је Кејт и плакала. Ушао је доктор и рекао јој, то сам чуо, да ћу се сигурно извући.

Годину и по дана касније плућа су ми била зацељена и радила су савршено добро мада ми је грудни кош још био помало укочен. Десна рука ни данас није баш леп призор за очи, али се њом одлично служим. Свуда по телу остали су ми гадни ожиљци.

Бог ми је сведок да нисам имао ни најмању жељу поново да роним и ловим рибу. Једноставно сам морао и то је Кејт разумела. Човек престаје да буде човек ако подлегне страху. Да бих га се отресао, вратио сам се на место свог последњег лова – и заронио.

Родни Фокс

Илустровао: Брана Јовановић

ИЗ ФИЛМСКЕ АРХЕОЛОГИЈЕ

ПОКЛОН ЗА СВЕ ЧИТАОЦЕ

ЗАБАВНИКОВЕ ПОКРЕТНЕ СЛИКЕ

За задовољство да кроз прорезе на цилиндру гледамо нашег омиљеног јунака како трчи треба да захвалимо Вилијаму Џорџу Хорнеру (1786–1837), часовничару и математичару из Бристола у Енглеској. Он је 1834. године усавршио неке дотадашње изуме и направио справу названу зоотроп (грчки: точак живота). То је добош са сликама на унутрашњој страни и прорезима паралелним са осом окретања. Хорнеров зоотроп је имао 12 слика и у продаји се појавио 1867. године.

Када саставите наш поклон, окачите га о кончић, завртите, окренете светлу и погледате кроз прорезе, видећете покретну слику. То је, у ствари, претеча, али и основа данашњег филма.

Хорнеров зоотроп

Плакат из прошлог века за представу Оптичког театра господина Реноа

HERGÉ

Тинтин у Судету

УДЕС АВИОНА У НЕПАЛУ

КАТМАНДУ, СРЕДА.

ВЕРУЈЕ СЕ ДА ЈЕ ДЦ-3, КОЈИ ЈЕ НЕСТАО НА ПУТУ ЗА ПАТНЕ ЗА КАТМАНДУ, УДАРИО У ХИМАЛАЈЕ НОШЕН ОЛУЈОМ. ЈЕДАН СПАСИЛАЧКИ АВИОН ОПАЗИО ЈЕ ОСТАТКЕ ЛЕТЕЛИЦЕ У ПЛАНИНСКОМ БЕСПУЋУ. ГРУПА БРЂАНА (ШЕРПАСА) ОДМАХ СЕ УПУТИЛА КА ТОМ МЕСТУ. ЗНА СЕ ДА ЈЕ У НАСТРАДАЛОМ АВИОНУ БИЛО 14 ПУТНИКА И 4 ЧЛАНА ПОСАДЕ.

ВЕЛИКА ПЉАЧКА У БЕЧУ

ЈАДНИЦИ! БАШ ТУ ДА СЕ СРУШЕ! НЕМА ШАНСЕ ДА ПРЕЖИВЕ...

ЕТО ДО ЧЕГА ДОВОДЕ ТВОЈЕ ЛЕПЕ ПЛАНИНЕ!

ДОНГ!

ГОНГ ЗА ВЕЧЕРУ! ИДЕМО! УМИРЕМ ОД ГЛАДИ!

А после вечере...

ХМ! КРАЉИЦА МИ ЈЕ У ОПАСНОСТИ! ДА ЈЕ ЗАШТИТИМ КОЊЕМ? АЛИ, ОНДА ЋЕ МИ УЗЕТИ ЛОВЦА...

МОЖДА ЈЕ БОЉЕ ДА ОВИМ ДРУГИМ ЛОВЦЕМ НАПАДНЕМ С БОКА... ШТА ЋЕ ОН ОНДА УРАДИТИ? АКО ВИДИ ОПАСНОСТ, ЗАШТИТИЋЕ СВОГ ТОПА ПЕШАКОМ...

КАД ЈЕ ТАКО, ЖРТВОВАЋУ ЛОВЦА! АЛИ, У СЛЕДЕЋЕМ ПОТЕЗУ, УЗИМАМ МУ ТОПА! ОДЛИЧАН МАНЕВАР! ШАХ! ШТА КАЖЕШ НА ТО, ТИНТИНЕ?

ЧАНГ!

ТАКО МИ СТО ОСТРУГАНИХ ОСТРИГА! ЗАР СИ МОРАО ТАКО ЈАКО ДА КИНЕШ?

ПА... НИСАМ КИНУО!

ИЗВИНИТЕ, МОРА ДА САМ ЗАДРЕМАО... ИМАО САМ СТРАШАН САН...

САН?

САЊАО САМ ЧАНГА, ОНОГ ДЕЧКА С КОЈИМ САМ СЕ СПРИЈАТЕЉИО У КИНИ... БИЛО ЈЕ ЈЕЗИВО...

ВИДЕО САМ ГА КАКО ЛЕЖИ У СНЕГУ, ПОВРЕЂЕН... ПРУЖАО ЈЕ РУКЕ И ДОЗИВАО МЕ: „ТИНТИНЕ! ПОМАГАЈ!" ТО МЕ ЈЕ ПОТРЕСЛО... ЈОШ САМ САВ СМУЂЕН... ОПРОСТИТЕ!

СВЕ ЈЕ У РЕДУ! НАЈБОЉЕ ЈЕ ДА ОДЕШ ДА СПАВАШ! СИГУРНО СИ УМОРАН!

У ПРАВУ СТЕ! ЛАКУ НОЋ, КАПЕТАНЕ!

Следеће јутро...

ЗДРАВО! КАКО ЈЕ? ЈЕСУ ЛИ ТЕ ОПЕТ МУЧИЛИ СНОВИ?

„БРОЈ" ТРО, КАПЕТАНЕ! НИСУ МЕ МУЧИЛИ...

...АЛИ НИСАМ МНОГО НИ СПАВАО! СТАЛНО МИ ЈЕ ПРЕД ОЧИМА БИО ЧАНГ... РАЊЕН У СНЕГУ!

КОЈЕШТА! ТО ЈЕ САМО САН! ПОГЛЕДАЈ, ИМА ПИСМО ЗА ТЕБЕ... ИЗ ХОНГКОНГА!

ХОНГКОНГ?

ДА! ПО КОВЕРТУ ВИДИМ ДА ЈЕ ОБИШЛО ПОЛА СВЕТА ДОК ТЕ ЈЕ НАШЛО!

КО ЛИ МИ ПИШЕ ИЗ ХОНГКОНГА?

BY AIR MAIL
PAR AVION

~~Капитан Хаддок~~
~~за Тинтина~~
Г. Тинтин
~~Авдеенко~~ Булевар 26
Хотел „Планинар"
Варјез

ЧАНГ!

ХИЉАДУ МУ ШТУКИХ ШКОЛОЈКИ! НЕ МОЖЕШ МИ РЕЋИ ДА СИ И САД САЊАО!

НЕ, НЕ! ПОГЛЕДАЈТЕ! ОВО ПИСМО ЈЕ ОД ЧАНГА!

НЕВЕРОВАТНА КОИНЦИДЕНЦИЈА! СИНОЋ САМ ГА САЊАО, А ЈУТРОС МИ СТИЖЕ ПИСМО ОД ЊЕГА! ЧУДНО, ЗАР НЕ?

ХМ... ДА! А ШТА ХОЋЕ?

ПРОЧИТАЋУ ВАМ: „БРАТ МОГ ПОШТОВАНОГ ПОЧИМА, ВАНГ ЧЕНЈИЈА, ЖИВИ У ЛОНДОНУ, ГДЕ ИМА СТАРИНАРСКУ РАДЊУ! ПОЗВАО МЕ ЈЕ У ПОСЕТУ..." УРА!

„...МАДА НЕДОСТОЈАН ТАКВЕ ЧАСТИ, ПРИХВАТИО САМ ПОЗИВ! СУТРА ПОЛАЗИМ АВИОНОМ! РАДУЈЕМ СЕ ШТО ЋУ ВИДЕТИ ТВОЈЕ ПЛЕМЕНИТО ЛИЦЕ..." СЈАЈНО!

ДОБРО, АЛИ... НАДАМ СЕ ДА ТАЈ ЧАНГ НИЈЕ НЕКИ МАЛИ МАНГУП?

КАПЕТАНЕ! ПА ТО ЈЕ НАЈБОЉИ ЧОВЕК НА СВЕТУ! МИРАН, СКРОМАН... ВИДЕЋЕТЕ!

И ТЕБИ ЈЕ МИЛО ШТО ЧАНГ ДОЛАЗИ, ЈЕ Л' ДА СНЕШКО?

ПРОФЕСОРЕ КАЛКУЛУС! ДИВНА ВЕСТ! ЧАНГ ДОЛАЗИ! ОПЕТ ЋЕМО БИТИ СА ЧАНГОМ!

ТАНГО? У ОВО ДОБА ДАНА?!

СТИЖЕ ЧАНГ! ТРА-ЛА-ЛА!

КАПЕТАНЕ, НИСТЕ СМЕЛИ ДА ОВОМ МЛАДОМ ЧОВЕКУ ДАЈЕТЕ АЛКОХОЛ, И ТО РАНО УЈУТРУ!

?

А КАД СТИЖЕ ТАЈ ТВОЈ КИНЕЗ?

ДА ВИДИМО...

КАЖЕ: „ЛЕТИМ ЗА КАЛКУТУ, А ОДАТЛЕ ЗА НЕПАЛ! МОЈ УВАЖЕНИ ПОЧИМ ЖЕЛИ ДА ТАМО ПОСЕТИМ ЊЕГОВОГ ЦЕЊЕНОГ РОЂАКА И ОДНЕСЕМ ПОКЛОН ЊЕГОВОЈ ДЕЦИ..."

НЕПАЛ? КАТМАНДУ?! НИЈЕ ЛИ ОНАЈ АВИОН КОЈИ СЕ СРУШИО ИШАО ЗА КАТМАНДУ?

БРЗО... ДА ВИДИМ ШТА У ЈУТРОШЊИМ НОВИНАМА КАЖУ О НЕСРЕЋИ!

ЈУТАРЊИ ГЛАСНИК

ЕВО! „УДЕС У НЕПАЛУ! НЕМА ПРЕЖИВЕЛИХ!"

ПУТНИКА, И ЧЛАНА ПОСАДЕ

ТРАГИЧНО ЗАКАШЊЕЊЕ

МЕЂУ ЖРТВАМА ЈЕ И ЈЕДАН МЛАДИ КИНЕЗ КОЈИ У ПАТНИ НИЈЕ ДОБИО КАРТУ ЗА РАНИЈИ ЛЕТ, ПА ЈЕ СТОГА КРЕНУО ЗЛОСРЕЋНИМ ДЦ-3. ЖРТВА ТЕ НЕСРЕЋНЕ СЛУЧАЈНОСТИ ЈЕ ЧАНГ ЧОНГЧЕН, ПОСИНАК Г. ВАНГ ЧЕНЏИЈА, КОЈИ У ЛОНДОНУ...

ЧАНГ! ЈАДНИ МОЈ ПРИЈАТЕЉУ...

ТИПИЧНО ДЕЈСТВО АЛКОХОЛА: СМЕХ, ПА СУЗЕ!

МОРЕ, ДАЈТУ ЈА ТЕБИ АЛКОХОЛ!

НИКАДА ГА ВИШЕ НЕЋУ ВИДЕТИ!

АЛИ НЕ... ТО НИЈЕ ИСТИНА! ЧАНГ НИЈЕ МРТАВ!

НИЈЕ МРТАВ?

УДЕС СЕ ДОГОДИО ПРЕ НЕКОЛИКО ДАНА, А ЈА САМ ГА СИНОЋ ВИДЕО... ПОВРЕЂЕНОГ, АЛИ ЖИВОГ!

АМА, ТИНТИНЕ, ТИ СИ ТО САНЊАО!

НИЈЕ ТО БИО ОБИЧАН САН, НЕГО ТЕЛЕПАТИЈА... ПРЕДОСЕЋАЈ... ТАКО НЕШТО! СИГУРАН САМ ДА ЈЕ ЧАНГ ЖИВ!

СМИРИ СЕ, МОЛИМ ТЕ!

ЖИВ ЈЕ, КАД ВАМ КАЖЕМ! ПАКУЈЕМ СЕ И ИДЕМ У НЕПАЛ!

ТИ? У НЕПАЛ?

МОМЧЕ, ПА ТИ СИ ПОЛУДЕО!

ПУСТИТЕ ГА, НЕК' СЕ ОТРЕЗНИ

СЛУШАЈ, ТИНТИНЕ, СХВАТАМ КОЛИКО ЖАЛИШ ЗА ПРИЈАТЕЉЕМ, АЛИ БУДИ РАЗУМАН...

МОРАМ ДА СПАСЕМ ЧАНГА!

ТРИСТА МУ ТАЈВАНСКИХ ТАЈФУНА! КАКО ДА ГА СПАСЕШ КАД ЈЕ ПОГИНУО?

НИЈЕ ПОГИНУО!

ЧАНГ!

ЧАНГ, ОВАМО! КОЛИКО ПУТА САМ ТИ ГОВОРИЛА ДА СЕ НЕ ДРУЖИШ С ПСИМА БЕЗ ПЕДИГРЕА!

КАКВА ШАШАВА ИДЕЈА ДА ПСУ ДА ТАКВО ИМЕ!
ПА И НИЈЕ! ТО ЈЕ КИНЕСКИ ПАС, ПЕКИНИЗЕР!

ТИНТИНЕ... ДА ЈЕ ТВОЈ ПРИЈАТЕЉ ЖИВ, СПАСИОЦИ БИ ГА НАШЛИ!
МОЖДА...
ЈА БЕЗ ПЕДИГРЕА!

ДОБРО, ЧАК ИАКО ПРЕТПОСТАВИМО ДА ЈЕ ЈОШ ЖИВ, ИПАК...

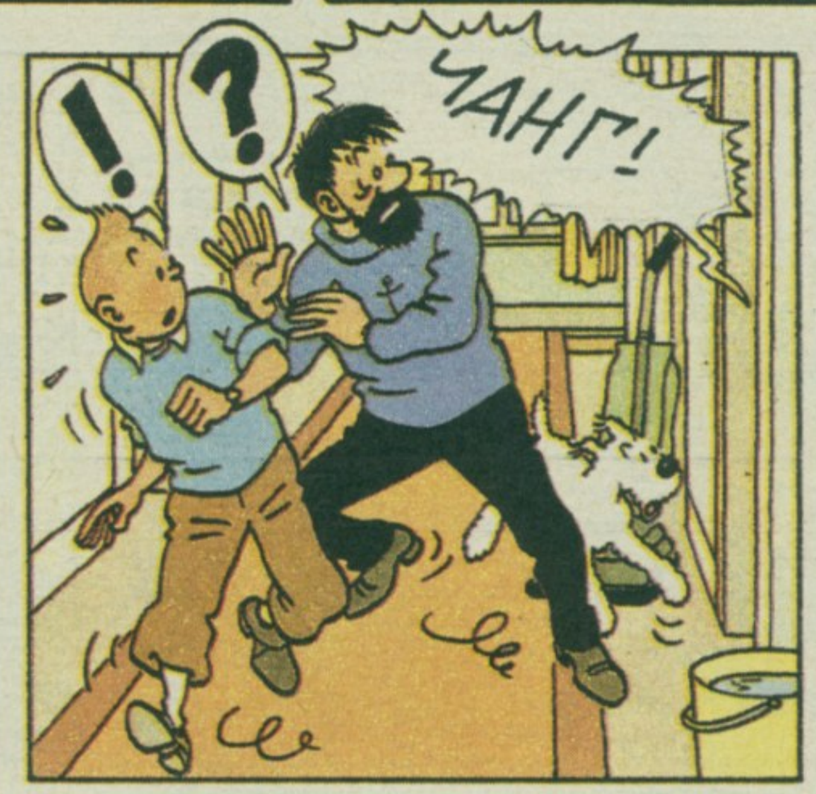
!
?
ЧАНГ!

ШТА ВАМ БИ ДА ТАКО КИЈАТЕ?
ОПРОСТИТЕ, АЛИ БДОГО САБ ДАЗЕБАО...

ЧАНГ!

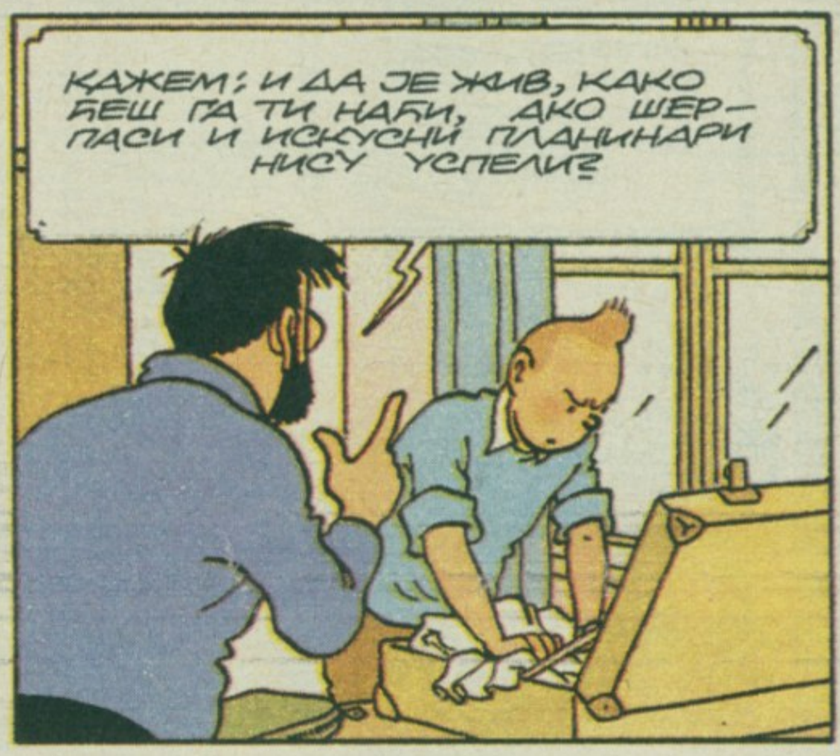
КАЖЕМ: И ДА ЈЕ ЖИВ, КАКО ЋЕШ ГА ТИ НАЋИ, АКО ШЕРПАСИ И ИСКУСНИ ПЛАНИНАРИ НИСУ УСПЕЛИ?

КАПЕТАНЕ, МОЖДА САМ И ГЛУП, АЛИ ПОШТО ВЕРУЈЕМ ДА ЈЕ ЧАНГ ЖИВ И У НЕВОЉИ, ЈА ЋУ ГА ПОТРАЖИТИ!

У РЕДУ; ИДИ У НЕПАЛ, КАД СИ ЗАПЕО! АЛИ, БИЋЕШ САМ! ЈА НЕ ИДЕМ С ТОБОМ! И КАД КАЖЕМ НЕ, ТО ЗНАЧИ НЕ!

Два дана касније, у Њу Делхију...
VT-DAD

Убрзо затим...

АВИОН ЗА КАТМАНДУ? АХ ДА, ПРЕКО ПАТНЕ! ПОЛАЗИ У 14.35, АЛИ СА ДРУГОГ АЕРОДРОМА! МОЖЕТЕ ОТИЋИ ТАМО АУТОБУСОМ...

...А МОЖЕТЕ И ДА ОБИЂЕТЕ ГРАД, АКО ХОЋЕТЕ! ГЛАВНО ЈЕ ДА У 14.00 БУДЕТЕ НА АЕРОДРОМУ!

ДОБРА ИДЕЈА! ПРОШЕТАЋЕМО СЕ ПО ЊУ ДЕЛХИЈУ!

Мало касније...

ТО ЈЕ КУЛА КУТАБ! ОСАМДЕСЕТ МЕТАРА ВИСОКА...

...И ЦРВЕНА ТВРЂАВА!

Било је скоро два сата...

ЈОШ НИСМО ВИДЕЛИ ХРАМ ЏАМА МАСЏИД И СПОМЕНИК ГАНДИЈУ...

ВОДИШ ЛИ ТИ РАЧУНА О ВРЕМЕНУ?

МОРАМО БРЗО У ТАКСИ, ПА НА АЕРОДРОМ!

ШТЕТА!

ПАЗИ, ГОМИЛА СВЕТА! ШТА ЈЕ ТО БИЛО? ТУЧА? ИЛИ СУДАР?

КРАВА! НАШЛА ЈЕ ГДЕ ДА ЛЕГНЕ! НАСРЕД ПУТА!

ПАРДОН, МОЖЕ ЛИ НЕКО ДА ПОМЕРИ КРАВУ? МИ СЕ ЖУРИМО...

СВЕТА КРАВА, САХИБЕ... НЕ СМЕМО ЈЕ УЗНЕМИРАВАТИ!

ДИВНО! А НАМА ЗА ПОЛА САТА ПОЛАЗИ АВИОН!

У РЕДУ, АКО НЕЋЕ ДА СЕ МАКНЕ, МИ ЋЕМО ДА ЈЕ ОПКОРАЧИМО И...

ЕЈ! СТАНИ! НЕ ЛУДИРАЈ СЕ!

СТАНИ КАД КАЖЕМ! МИР! ЛЕЗИ ДОЛЕ!

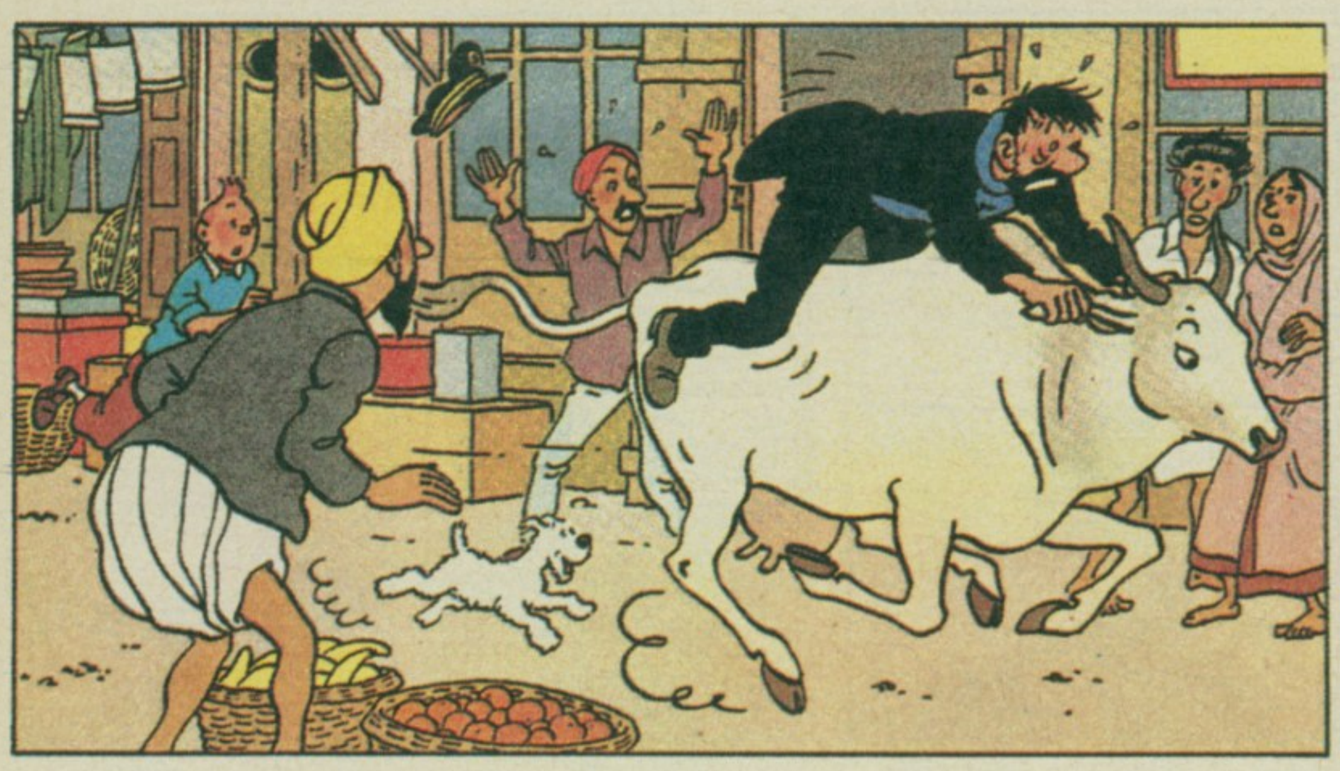

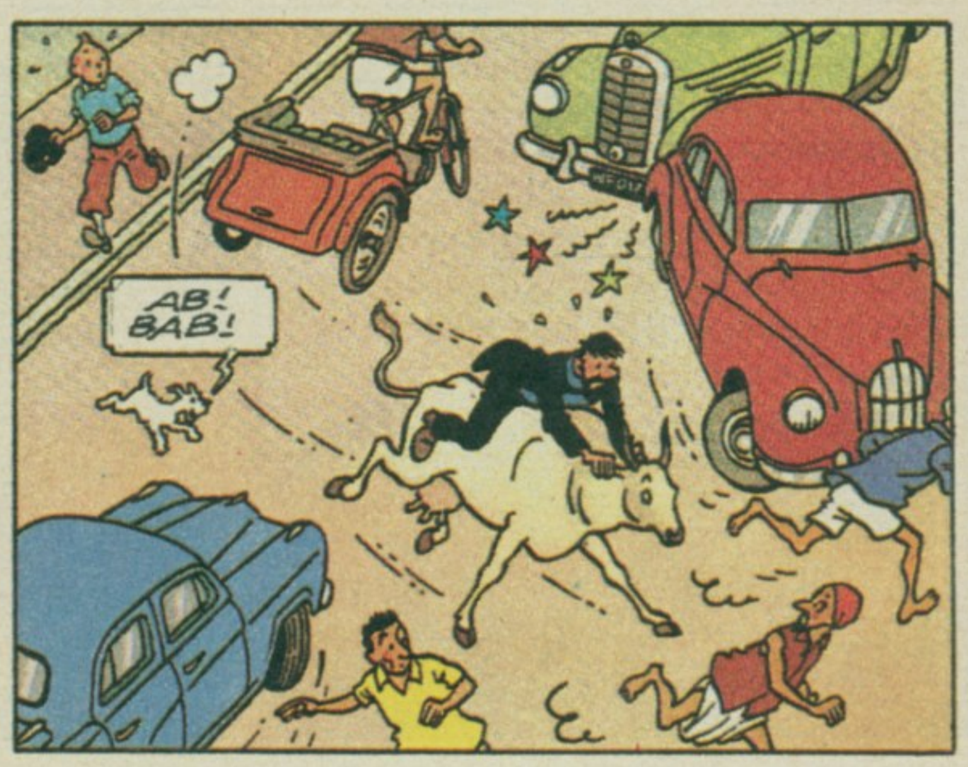
АВ! ВАВ!

СТООЈ! МИР!
?

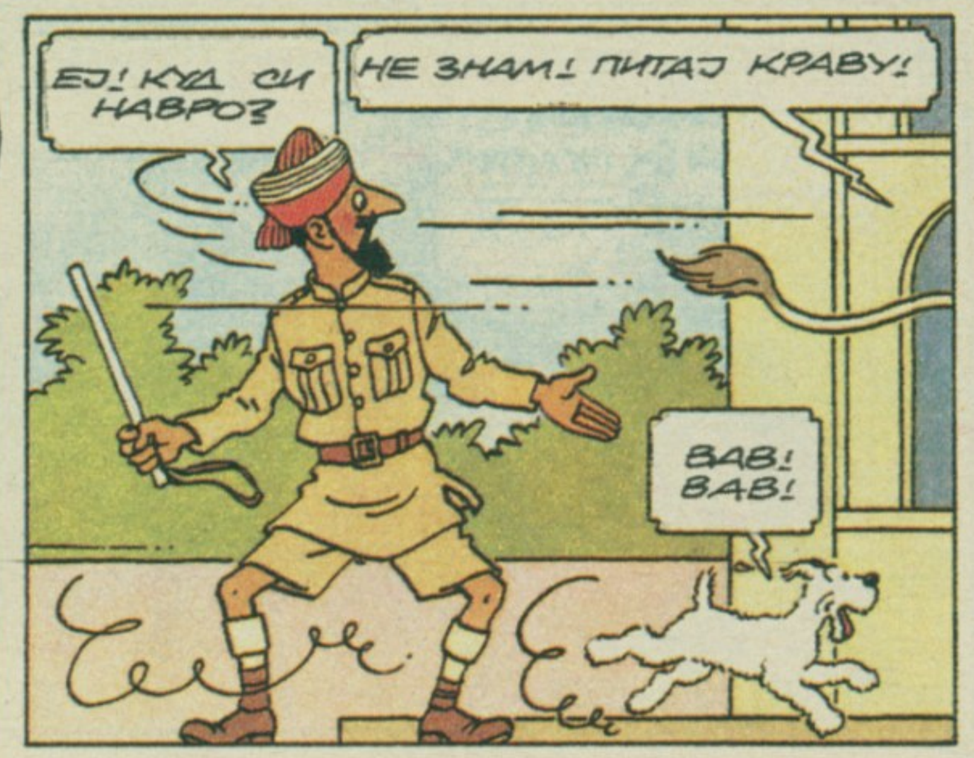
ЕЈ! КУД СИ НАВРО?
НЕ ЗНАМ! ПИТАЈ КРАВУ!
ВАВ! ВАВ!

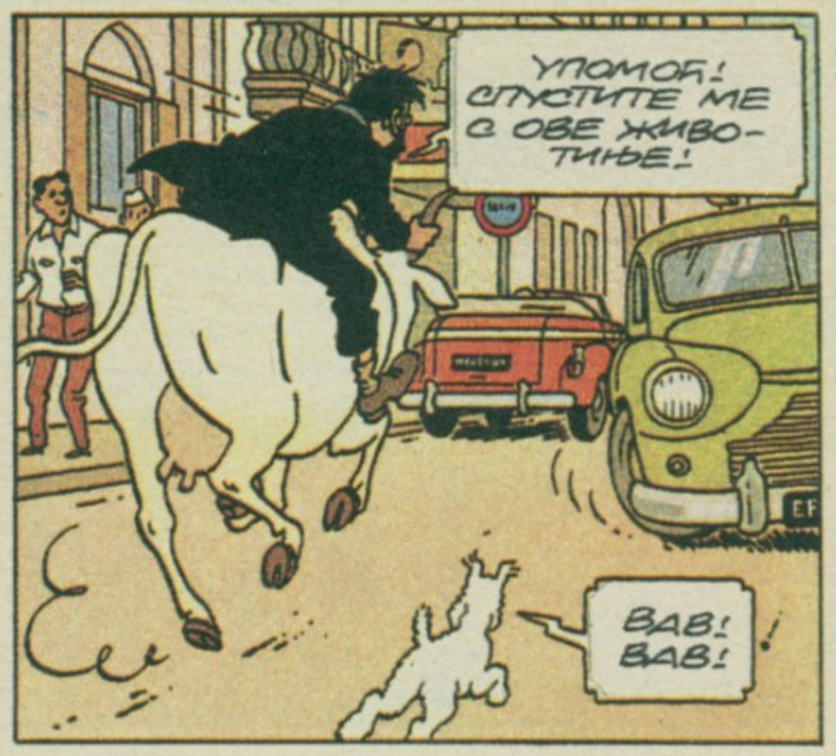
УПОМОЋ! СПУСТИТЕ МЕ С ОВЕ ЖИВОТИЊЕ!
ВАВ! ВАВ!

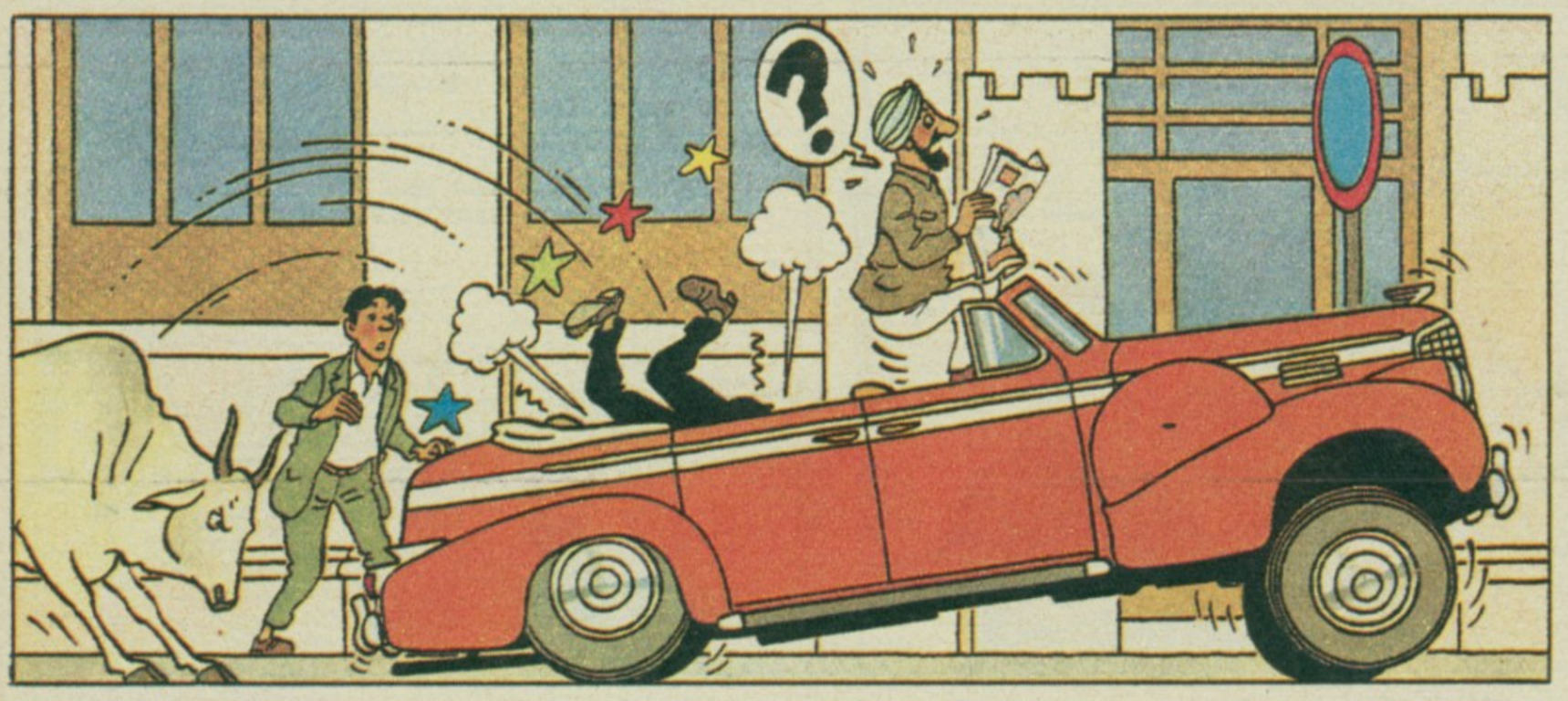
?

ДОБАР ДАН! КУДА ДА ВОЗИМ, САХИБЕ?
УХ! ОХ! НА АЕРОДРОМ! АЛИ, ПРИЧЕКАЈТЕ МОГ ПРИЈАТЕЉА!

ЕВО ГА НАЈЗАД!

САД ДАЈТЕ ГАС! ЗА ЧЕТВРТ САТА МОРАМО БИТИ НА АЕРОДРОМУ!
НЕ БРИНИТЕ, САХИБЕ...

...ЈА САМ НАЈБРЖИ ТАКСИСТА У ДЕЛХИЈУ!

СТО МУ СЕЦКАНИХ САБЉАРКИ!

ШТА ЈЕ БИЛО?

НЕШТО МИ ЈЕ УПАЛО У ОКО... ПРАШИНА, МУВА... НЕ ЗНАМ ШТА? СТАНИТЕ, ВОЗАЧУ!

НЕ ВИДИМ НИШТА! МОРАЋЕТЕ САЧЕКАТИ ДОК БУДЕМО У АВИОНУ!

ГАС, ВОЗАЧУ! ДА НАДОКНАДИМО ЗАКАШЊЕЊЕ!

У РЕДУ, САХИБЕ!

ЕЈ! МОЈА КАПА!

АКО ОВАКО НАСТАВИМО, САХИБЕ, НИКАД НЕЋЕМО СТИЋИ!

На аеродрому...

ДВА ПУТНИКА ЈОШ НЕМА, АЛИ МИ МОРАМО ДА КРЕНЕМО! ЖАЛИМ!

ЧЕКАЈТЕ! ЕНО ИХ! СТИЖУ!

ПРОКЛЕТА ОВА СТВАР У МОМ ОКУ!

ЈЕДВА ВИДИМ ТОЛИКО ДА СЕ ПОПНЕМ У АВИОН...

КАПЕТАНЕ, СТОЈТЕ! НЕ ТАМО! ДРУГЕ СТЕПЕНИЦЕ!

ДОК ВАС ПРЕВИЈЕМ, ПОГЛЕДАЋУ ВАМ И ОКО!

ПРВА ПОМОЋ

Следећег јутра...

ЕВО КАТМАНДУА!

ПРВО ЋЕМО ПОТРАЖИТИ ДИРЕКТОРА АЕРОДРОМА!

НАШ ПРИЈАТЕЉ ЧАНГ БИО ЈЕ У АВИОНУ КОЈИ СЕ СРУШИО! ВИ ЗНАТЕ СВЕ О АКЦИЈИ СПАСАВАЊА... МОЖЕТЕ ЛИ НАМ ПОМОЋИ ДА ОБИЂЕМО МЕСТО УДЕСА?

СМЕМ ЛИ ПИТАТИ ЗАШТО ЖЕЛИТЕ ТАМО ДА ИДЕТЕ?

ЗАТО ШТО САМ СИГУРАН ДА ЈЕ ЧАНГ ЈОШ ЖИВ!

ВИ НИСТЕ ПРИ ЧИСТОЈ САВЕСТИ! НЕМАТЕ ПОЈМА КОЛИКО ЈЕ ТО ОПАСНО ПУТОВАЊЕ!

НЕРВИРА МЕ ТА ЊЕГОВА ГУМИЦА...

СТАВИЛИ БИСТЕ ГЛАВУ НА КОЦКУ, И ТО УЗАЛУД! ЧАК И ДА ЈЕ ВАШ ПРИЈАТЕЉ ПРЕЖИВЕО УДЕС, ДОСАД БИ УМРО ОД ГЛАДИ И ЗИМЕ!

ТО МУ И ЈА ГОВОРИМ!

ХА! ХА! ХА!

СЛУШАЈТЕ, ГОСПОДИНЕ... ЧАНГ ЈЕ МОЈ ПРИЈАТЕЉ! МА КАКВЕ ПРЕПРЕКЕ БИЛЕ НА ПУТУ, ЈА МОРАМ ПОКУШАТИ ДА ГА НАЂЕМ!

У РЕДУ... НИЈЕДАН ВОДИЧ НЕЋЕ ХТЕТИ ДА ПОЂЕ С ВАМА! АЛИ МОГУ ВАС УПОЗНАТИ СА ШЕРПАСИМА, КОЈИ СУ УЧЕСТВОВАЛИ У СПАСАВАЊУ!

ВЕЛИКО ВАМ ХВАЛА!

ИЗВИНИТЕ!

ВИДИШ! СВАКИ ПАМЕТАН ЧОВЕК КАЖЕ ТИ ШТО И ЈА - ТВОЈА ИДЕЈА ЈЕ ЧИСТО БЕЗУМЉЕ!

ЧАНГ ЈЕ ЖИВ, КАПЕТАНЕ!

ЧАНГ ЈЕ ЖИВ! ЧАНГ ЈЕ ЖИВ! САМО ЗАТО ШТО СИ ГА ТИ САЊАО! И ЈА САЊАМ СВАШТА, АЛИ ТО НИЈЕ РАЗЛОГ ДА ХОДАМ ПО СВЕТУ ЗАТВОРЕНИХ ОЧИЈУ, КАО МЕСЕЧАР!

ПАЗИТЕ!

?

ШТО НЕ ГЛЕДАШ КУД ИДЕШ СТИМ МЛЕКОМ, ДЕВОЈКО!

ПАЗИТЕ!

МИЛИОН МУ МРТВИХ МАЛАЈСКИХ МОРУНА! НАМЕРНО СТЕ МЕ УДАРИЛИ, БАНДО РАЗБОЈНИЧКА!

क्यों जी? देखते नहीं सामने क्या है?...

ШТА БИ, КАПЕТАНЕ? НАИШЛИ СТЕ НА СЕБИ РАВНОГА?

ПИТАЋЕМО ОВЕ ЉУДЕ ДА ЛИ ЗНАЈУ ГДЕ ЈЕ РАДЊА ЧАНГОВОГ РОЂАКА!

ПАРДОН, ДА ЛИ ЗНАТЕ ЗА НЕКУ ПРОДАВНИЦУ КОЈУ ДРЖИ КИНЕЗ?

КИНЕЗ?

ПИТАМ СЕ КАКВИ ЛИ СУ ОНО ЦРВЕНИ ТЕПИСИ?

ГЛЕ! НЕКО ВОЋЕ! СУШИ СЕ НА СУНЦУ! ММММ! ЛЕПО МИРИШЕ!

ВОЋЕ? СЛАТКО? ЈЕСТИ? ЊАМ-ЊАМ!

ДА, САХИБЕ!

ДА, САХИБЕ!

КИНЕСКА РАДЊА? ТАМО САХИБ! ВЕЛИКА ХРАМ, ПА ПРВИ УЛИЦА ДЕСНО ЗВАТИ СЕ ЧАНГ ЛИ!

ХВАЛА ВАМ!

ВАТРА!

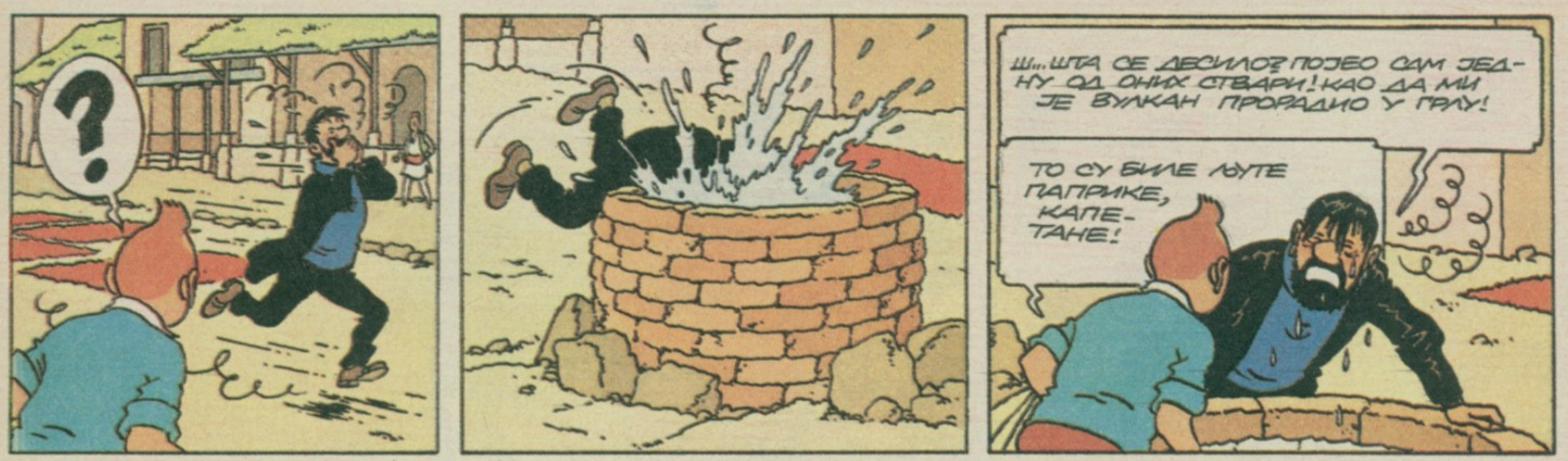
?
Ш...ШТА СЕ ДЕСИЛО? ПОЈЕО САМ ЈЕДНУ ОД ОНИХ СТВАРИ! КАО ДА МИ ЈЕ ВУЛКАН ПРОРАДИО У ГРЛУ!
ТО СУ БИЛЕ ЉУТЕ ПАПРИКЕ, КАПЕТАНЕ!

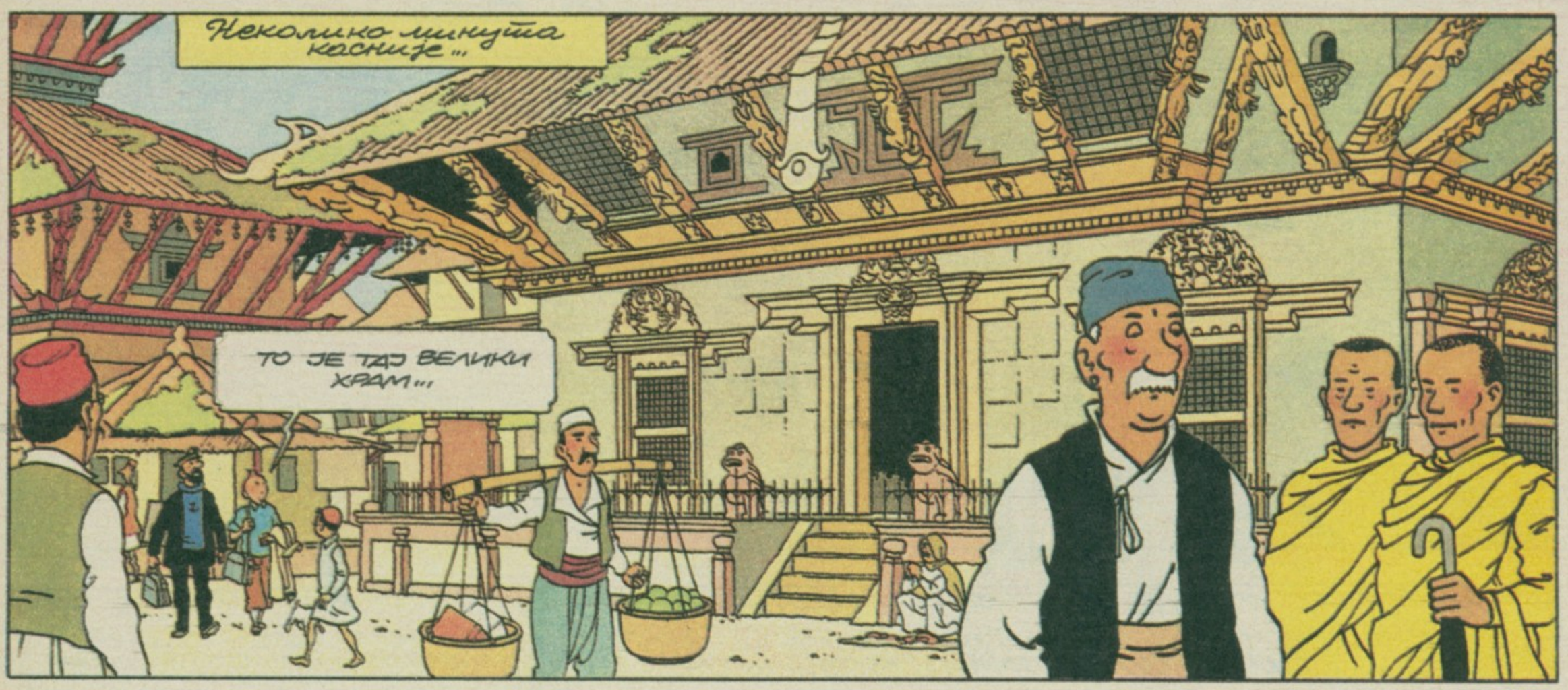
Неколико минута касније...
ТО ЈЕ ТАЈ ВЕЛИКИ ХРАМ...

ДИВАН ЈЕ, ЗАР НЕ?
ДОБАР ДАН, САХИБЕ! ЈА САМ ЧЕНГ ЛИ! МИСЛИМ ДА ВИ ТРАЖИТЕ МЕНЕ! ДА, МОЛИМ!
!
ТАЧНО... АЛИ ОТКУД СТЕ ЗНАЛИ?
ДА, МОЛИМ, САХИБЕ! НЕКОГА ВИ ПИТАЛИ ЗА МОЈУ РАДЊУ, ОН МЕНИ РЕКЛО! ЈЕС?

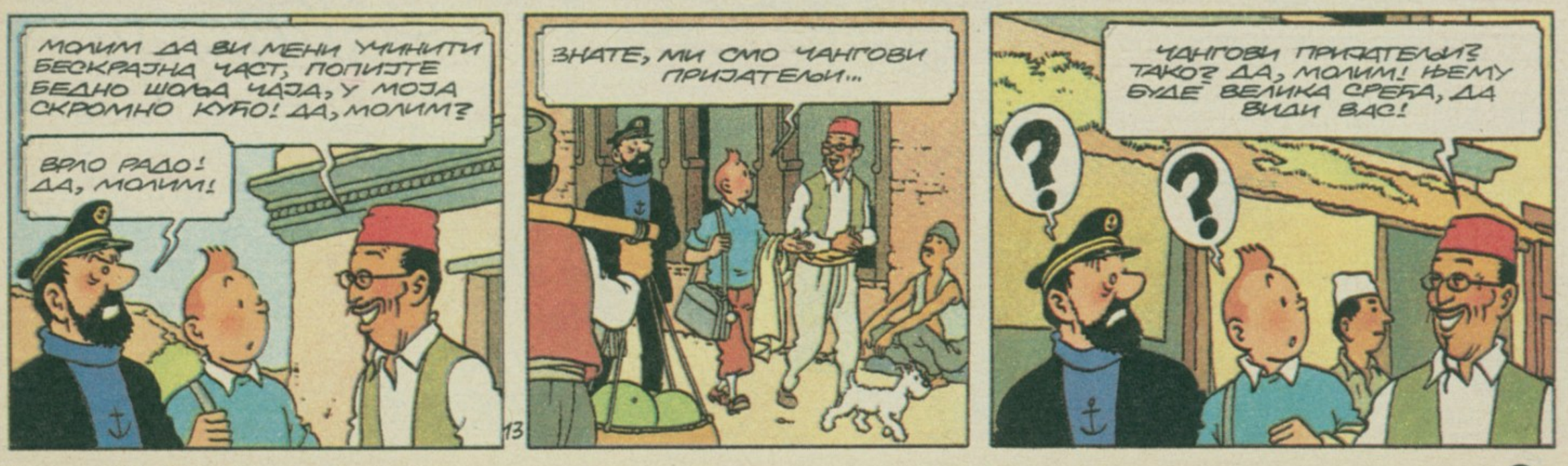
МОЛИМ ДА ВИ МЕНИ УЧИНИТИ БЕСКРАЈНА ЧАСТ, ПОПИЈТЕ БЕДНО ШОЉА ЧАЈА, У МОЈА СКРОМНО КУЋО! ДА, МОЛИМ?
ВРЛО РАДО! ДА, МОЛИМ!
ЗНАТЕ, МИ СМО ЧАНГОВИ ПРИЈАТЕЉИ...
ЧАНГОВИ ПРИЈАТЕЉИ? ТАКО? ДА, МОЛИМ! ЊЕМУ БУДЕ ВЕЛИКА СРЕЋА, ДА ВИДИ ВАС!
?
?

Ш... ШТА СТЕ РЕКЛИ?

СРЕЋА ВИДЕТИ ВАС! ИЗВОЛЕТИ УЂИ...

ЧАНГ! ЧАНГ! ДОШЛИ ТЕБИ ПРИЈАТЕЉИ!

МОЈ СИН, ЧАНГ ЛИНЈИ... ДА, МОЛИМ!

ЖАО НАМ ЈЕ! ТО ЈЕ НЕСПОРАЗУМ! НАШ ПРИЈАТЕЉ СЕ ЗОВЕ ЧАНГ ЧОНГ-ЧЕН!

А, ПОКОЈНИ ПОСИНАК МОГ БРАТА... ДА, МОЛИМ!

НА ЖАЛОСТ, ОН ПОГИНУО... ПАД АВИОНА!

АЛИ ЈА ВЕРУЈЕМ ДА ЈЕ ЖИВ! ХТЕО САМ ДА ВАС ПИТАМ... ЗНАТЕ ЛИ НЕКОГ ШЕРПАСА КОЈИ БИ ПОШАО С НАМА ДА ТРАЖИ ЧАНГА?

ИАКО ЈЕ МРТАВ?

ЈА У ТО НЕ ВЕРУЈЕМ! АЛИ ТРЕБА НАМ ИСКУСАН ВОДИЧ!

ПОШТОВАНИ ОЧЕ, ТАРКЕЈ ЈЕ НАЈБОЉИ И НАЈХРАБРИЈИ ШЕРПАС! УЗ ТО ОН, ЈЕ БИО СА СПАСИОЦИМА!

МОЖЕМО ПИТАТИ! АЛИ ЈА ЗНАМ ШТА ЈЕ ТАРКЕЈ ОДГОВОРИ!

НЕ, САХИБ!

ЈА НЕ ЖЕЛИ УГРОЗИ ВАШЕ ЖИВОТЕ И МОЈ ЖИВОТ ЗА ТРАЖИТИ МРТАВ ЧОВЕК!

АЛИ ВИДИШ, ТАРКЕЈ, ЈА САМ УБЕЂЕН ДА ЈЕ ЧАНГ ЖИВ!

ОН МРТАВ, САХИБ! ЈА БИО ТАМО! ВИДЕО! АВИОН РАЗБИЈЕН! НЕ МОЋИ ЖИВЕТИ, СУВИШЕ ХЛАДНО, НИШТА ЈЕСТИ!

ШЕРПАС ЈЕ ПОТПУНО У ПРАВУ, СТАРИ ДРУЖЕ! ТО САМ ТИ И ЈА ГОВОРИО! МОРАШ СЕ ОКАНИТИ ТЕ ЛУДЕ НАМЕРЕ!

ДА, ТАЧНО ЈЕ ОНО ШТО ТАРКЕЈ КАЖЕ...

КОНАЧНО СИ СЕ ОПАМЕТИО!

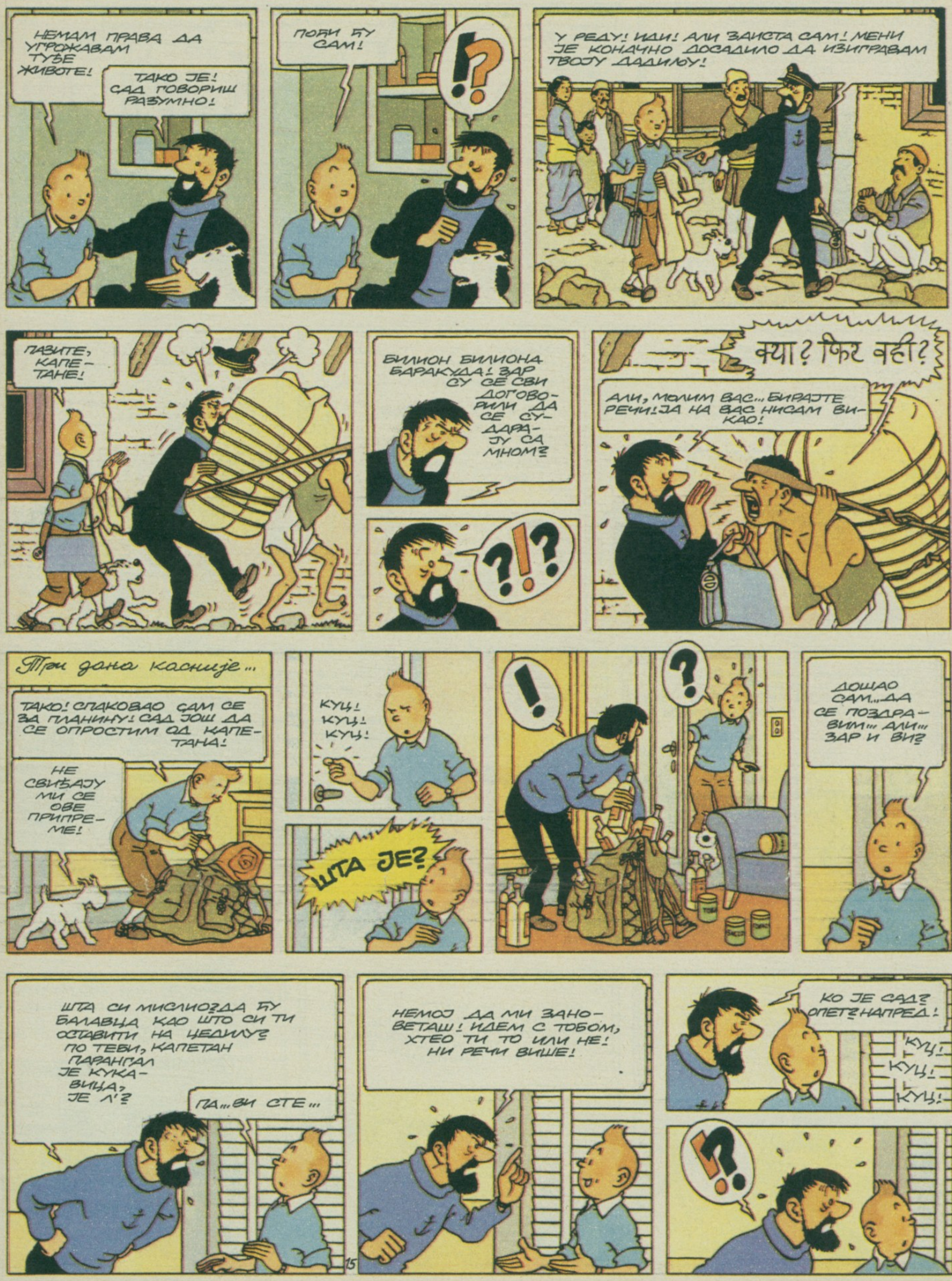
НЕМАМ ПРАВА ДА УГРОЖАВАМ ТУЂЕ ЖИВОТЕ!
ТАКО ЈЕ! САД ГОВОРИШ РАЗУМНО!
ПОЂИ БУ САМ!
?
У РЕДУ! ИДИ! АЛИ ЗАИСТА САМ! МЕНИ ЈЕ КОНАЧНО ДОСАДИЛО ДА ИЗИГРАВАМ ТВОЈУ ДАДИЉУ!
ПАЗИТЕ, КАПЕТАНЕ!
БИЛИОН БИЛИОНА БАРАКУДА! ЗАР СУ СЕ СВИ ДОГОВОРИЛИ ДА СЕ СУДАРАЈУ СА МНОМ?
?!?
क्या? फिर वही?
АЛИ, МОЛИМ ВАС... БИРАЈТЕ РЕЧИ! ЈА НА ВАС НИСАМ ВИКАО!
Три дана касније...
ТАКО! СПАКОВАО САМ СЕ ЗА ПЛАНИНУ! САД ЈОШ ДА СЕ ОПРОСТИМ ОД КАПЕТАНА!
НЕ СВИЂАЈУ МИ СЕ ОВЕ ПРИПРЕМЕ!
КУЦ! КУЦ! КУЦ!
ШТА ЈЕ?
!
?
ДОШАО САМ... ДА СЕ ПОЗДРАВИМ... АЛИ... ЗАР И ВИ?
ШТА СИ МИСЛИО? ДА ЋУ БАЛАВЦА КАО ШТО СИ ТИ ОСТАВИТИ НА ЦЕДИЛУ? ПО ТЕБИ, КАПЕТАН ПАРАНГАЛ ЈЕ КУКАВИЦА, ЈЕ Л'?
ПА... ВИ СТЕ...
НЕМОЈ ДА МИ ЗАНОВЕТАШ! ИДЕМ С ТОБОМ, ХТЕО ТИ ТО ИЛИ НЕ! НИ РЕЧИ ВИШЕ!
КО ЈЕ САД? ОПЕТ? НАПРЕД!
КУЦ! КУЦ! КУЦ!
?

А, ТИ СИ ТАЈ ЛУПЕЖ ШТО СЕ СУДАРА СА МНОМ НА СВАКОМ КОШКУ! ШТА САД ХОЋЕШ?

ПОСЛАО МЕ ШЕРПАС ТАРКЕЈ, САХИБЕ!

ОН РЕКАО: СВЕ СПРЕМНО! ЈА НОСАЧ, САХИБЕ!

ДОБРО ЈЕ! РЕЦИ ТАРКЕЈУ ДА ДОЛАЗИМО!

ЧУДИШ СЕ? ПОШТО СИ БИО ТАКО ТВРДОГЛАВ, ЈА САМ ЈОШ ЈЕДНОМ ПОРАЗГОВАРАО С ТАРКЕЈЕМ И УБЕДИО САМ ГА ДА ПОЂЕ С НАМА!

КАПЕТАНЕ, ПА ВИ СТЕ СЈАЈНИ!

ПОЛАКО! РЕКАО ЈЕ ДА ЋЕ НАС ОДВЕСТИ ДО ОЛУПИНЕ АВИОНА И НИ КОРАКА ДАЉЕ! ТО ЋЕТЕ БАР УБЕДИТИ ДА НЕМА ШАНСЕ ДА НАЂЕШ ИКОГ ЖИВОГ!

ТАРКЕЈ НАМ ЈЕ ОБЕЗБЕДИО СВЕ ШТО ТРЕБА ЗА ЕКСПЕДИЦИЈУ: ХРАНУ, ОПРЕМУ, НОСАЧЕ... СРЕЋА ТВОЈА ШТО ИМАШ ЊЕГА!

Сати касније...

СВАШТА! ВУЧАРАМ СЕ ОВДЕ ПО НЕПАЛУ, УМЕСТО ДА СЕДИМ КОД КУЋЕ И ПИЈУЦКАМ ХЛАДАН ВИСКИ!

ВИСКИ, МАЈЧИЦУ МУ! А ОНЕ ФЛАШЕ У МОМ РУКСАКУ?

ВОЈВОДА ОД ВЕЛИНГТОНА ИМАО ЈЕ БЕЛОГ СЛОНА... ЛАЛ ПОМ ПО-ПОМ...

АЛ' СЕ ТАЈ ЗАЛЕТЕО! ХЕЈ, КАПЕТАНЕ! НЕ ТАКО БРЗО!

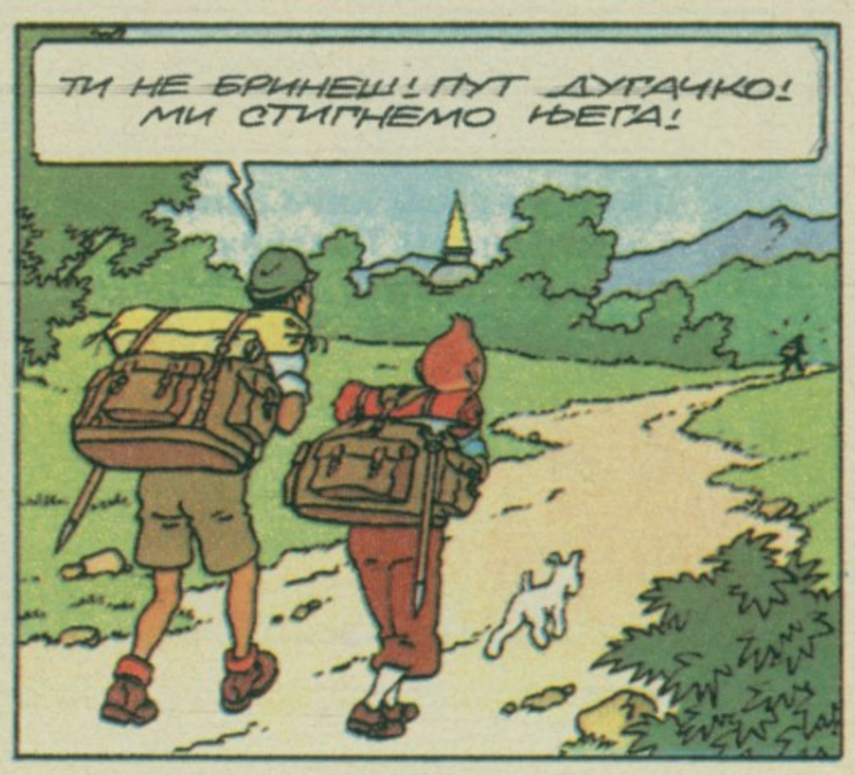
ТИ НЕ БРИНЕШ! ПУТ ДУГАЧКО! МИ СТИГНЕМО ЊЕГА!

...СЛОН СЕ БОРИО ♪♪ ПА СЕ... УМОРИО... ♫♪

333... 333... 333...

ГЛЕ, ПРОФЕСОР! ОТКУД ВИ ОВДЕ?
ИЗГУБИО САМ КИШОБРАН!

КИШОБРАН? ЈА ИХ ОВДЕ ИМАМ ГОМИЛУ... САМ БОГ ЗНА ОТКУД МИ!
КОЈЕШТА! ОВО ЈЕ ЉУТА ПАПРИКА!

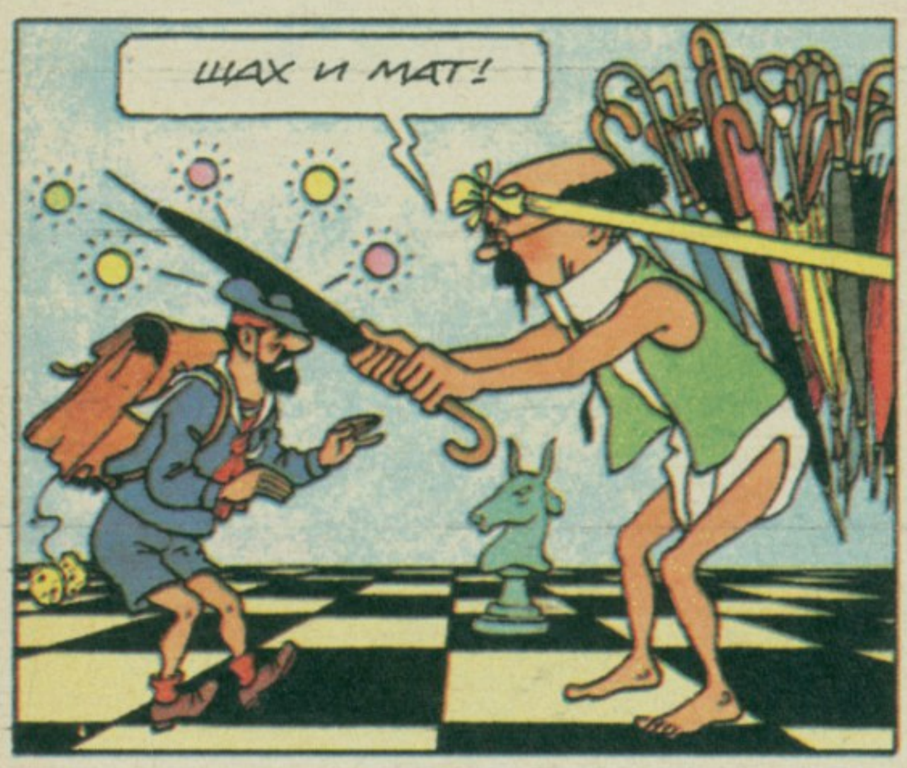
ШАХ И МАТ!

НЕ ЗНАМ... БИЋЕ ДА САМ ЗАСПАО ХОДАЈУЋИ... ОД ВРУЋИНЕ, ВАЉДА...

Те ноћи...

ХИЉАДУ ХОБОТНИЦА, АЛА МЕ БОЛЕ НОГЕ... ХАЈДЕ, ЛАКУ НОЋ, МОМЦИ!
ЛАКУ НОЋ, САХИБ!
ЛАКУ НОЋ, КАПЕТАНЕ!

АХ, ПРЕКРАСНА ♫ ♪ У ОГЛЕДАЛУ ♫ СЕ ВИДИМ ЈА! ♪
!
?
!

БЈАНКА КАСТАФЈОРЕ! ПРОКЛЕТСТВО! ТА ЖЕНА НАС ПРАТИ НА КРАЈ СВЕТА!

РАДИО У ШАТОРУ НОСАЧА, САХИБ!

ЈЕСИ Л' ТИ ТО МАРГАРЕТА?

У ПРАВУ ЈЕ! МОРЕ, ДАЋУ ЈА ЊИМА РАДИО!

ПАЗИТЕ НА УЖАД, КАПЕТАНЕ!

ХВАЛА!

О, РЕЦИ РЕЦИ! РЕЦИ БРЗО!

СМЕСТА ДА СТЕ УГАСИЛИ ТО ЧУДО И ПРЕКИНУЛИ С ДРЕКОМ! ЈЕ Л' ЈАСНО?

ДО ВРАГА, ДА ЧОВЕК БАШ НИГДЕ НЕМА МИРА!

ЗЗОИНГ!

?

СТО МУ УРАГАНА! ЗАР НЕ МОГУ ДА НАПРАВЕ ШАТОР БЕЗ ТИХ ИДИОТСКИХ КАНАПА?

Следећег јутра...

ОПЕТ ЈЕ КАПЕТАН ОДМАКАО НАПРЕД!

РЕКА! ТРЕБА ЈЕ ПРЕЋИ!

КАКВЕ САМ СРЕЋЕ, ОВО ЋЕ СЕ ЗАВРШИТИ ЈЕДНИМ ВЕЛИКИМ „ПЉУС"!

АЛИ ОВОГ ПУТА СЕ НЕ ДАМ, БОГА МУ!!!

ДОБРО ЈЕ! ЈОШ КОРАК -ДВА, И СТИГАО САМ!

ГОСПОДЕ! ТО ЈЕ КАПЕТАН!

ПЉУС!

ПА ОН БАЦА КАМЕЊЕ У РЕКУ! ПРЕПЛАШИО МЕ ЈЕ!

ЈУ-ХУ!

ПЉУС!

ШТА ВЕЛИТЕ? ВЕЋ САМ ПРЕШАО РЕКУ, А НИ НОГЕ НИСАМ ОКВАСИО!

АЛАЛ ВЕРА, КАПЕТАНЕ! САМО, ТАРКЕЈ КАЖЕ ДА РЕКУ НЕ ТРЕБА ОВДЕ ДА ПРЕЂЕМО, НЕГО НИЖЕ!

ШТАААА?

СТО МУ ПИЈАНИХ ПОЛИПА!

ХОЋЕ ЛИ?

ТЕШКО НАМА!

ХОЋЕ...

НЕЋЕ..., ШТЕТА!

ТАКО ЈЕ, КАПЕТАНЕ! ТО ЈЕ НАЈСИГУРНИЈЕ!

СТИД МЕ ЈЕ ДА ГЛЕДАМ...

ЈОШ САМО ДА ЗАЛАЈЕМ, ПА МЕ МОЖЕТЕ НАЗВАТИ СНЕШКО!

Касније...

БОГАМИ, ЈА САМ ОЖЕДНЕО!

СРЕЋА! ЕВО ЈЕДНЕ БАРИЦЕ!

НЕШТО ЈЕ ЧУДАН УКУС ИМАЛА ТА ВОДА!

НЕСРЕЋНИЧЕ! ШТА СИ ТО ПИО?

БЕДНИЧЕ, ТО ЈЕ БИО ВИСКИ! АЛКОХОЛ! СПУШТАШ СЕ НА НИВО ЧОВЕКА!

ПА ШТА СТИМ? ЈЕ Л' ДА ПРИЈА? ЈЕ Л' ДА ГРЕЈЕ?

ШТО НЕ БИ ГУЦН'О ЈОШ МАЛО? ГЛЕДАЈ КОЛИКО ВИСКИЈА!

ХОО! ПАС! ПОГЛЕДАЈТЕ, ПАС!

?

ПАС ПИЈАНО! ХА! ХА! ХА!

!

?

ЗАДАН СНЕШКО! ИЗГЛЕДА ДА НЕ ПОДНОСИ ВИСКИНУ!

ПАЗИ!

ЧУВАЈ СЕ!

ШТА ВАМУ ОНА ЧЕТВОРИЦА? НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ?

СНЕШКО!

ГОСПОДЕ БОЖЕ! РАЗБИЋЕ СЕ О СТЕНЕ!

НЕ, ПАО ЈЕ У ВОДУ! ТО ЈЕ СРЕЋА!

ПЉУС!

ЕНО, ИСПЛИВАО ЈЕ!

НА МОСТ! ТО ЈЕ ЈЕДИНА ШАНСА ДА ГА СПАСЕМО!

САМО ДА СТИГНЕМ!

УХВАТИО САМ ГА!

Мало касније...

УСПЕО СИ, ЗНАЧИ, ДА СПАСЕШ ТОГ ПИЈАНЦА?

ПИЈАНЦА?

ТАКО ЈЕ! ПОГЛЕДАЈ! РАЗБИЈЕНА БОЦА ВИСКИЈА У МОМ РУКСАКУ... ГОСПОДИН СЕ НАЛИВАО!

АКО СЕ ТО ОПЕТ ДЕСИ, НЕЋУ НИ ПОКУШАВАТИ ДА ТЕ СПАСЕМ!

Успон се настављао...

ОВО ЧОРТЕН, САХИБ! ТУ ЧУВАТИ ПЕПЕО ОД ВЕЛИКИ ЛАМА!

СТАНИТЕ, САХИБ! ЗЛА СРЕЋА!

СТОЈ!

ЕХЕЈ!

СТОЈ!

ШТА ЈЕ БИЛО? ШТА САМ УРАДИО?

ПРОЂИ ДЕСНО ОД ЧОРТЕН, ДОНОСИ НЕСРЕЋА, САХИБ!

А ШТО? ЈЕ Л' ТО НЕКИ ВАШ САОБРАЋАЈНИ ПРОПИС?

ДУХОВИ ЉУТИ АКО ЧОВЕК ПРОЂЕ ДЕСНО ОД ЧОРТЕН! ОНДА НОСАЧИ НЕ ХОЋЕ ИЋИ ДАЉЕ!

У РЕДУ, АКО ВАМ ЈЕ БАШ ТОЛИКО СТАЛО!

ЛЕВО ИЛИ ДЕСНО, МЕНИ ЈЕ СВЕЈЕДНО...

!?

ПАЗИТЕ, КАПЕТАНЕ!

СТАНИТЕ, КАПЕТАНЕ! СТАНИТЕ!

ЗАР МИСЛИШ ДА НЕ БИХ ХТЕО!

ПРОЂИТЕ ЛЕВО, САХИБ!

ПРОЂИТЕ ЛЕВО! ЛАКО ЈЕ РЕЋИ! ВОЛЕО БИХ ТЕБЕ ДА ВИДИМ!

ВИСКИ ЈЕ ЧИТАВ... ТО ЈЕ НАЈВАЖНИЈЕ!

ЗИНГ!

Следећег јутра...

КАО ДА СМО У НЕКОЈ ШУМИ У АЛПИМА!

Два сата касније...

ВОЛЕО БИХ ДА ИМАМ ОВАКВЕ РОДОДЕНДРОНЕ У СВОЈОЈ БАШТИ!

То поподневе...

?

ПЉОК!

НЕКАКАВ ТРУЛИ ПЛОД! ПАО ЈЕ СА ДРВЕТА!

ПИТАМ СЕ САМО С КОГ?

ПЉОК!

Идуће вечери...

ОВДЕ УЛОГОРИМО, САХИБ!

ГЛЕ, СТИГЛИ СМО ДО СНЕГА!

ТАМО ПРЕКО-ТИБЕТ! ОЛУПИНА АВИОН-ТАМО! САД МИ ВЕЧЕРАТИ! ЧАМПА ГОТОВА!

ЧАМПА? ШТА ТИ ЈЕ ПА ТО?

ЧАМПА, САХИБ! КУВАНО ЈЕЧАМ СА ЧАЈ И МАСЛАЦ!

ХАО-ХАААОАА!

КАКАВ ЈЕ ТО УРЛИК?

ЈЕТИ!

Т... Т... ТО ЈЕТИ!

ЈЕТИ! СТРАШНИ СНЕЖНИ ЧОВЕК!?

ВА-АУ!

ЈЕТИ? НИЈЕ НЕГО! НЕМОЈТЕ МЕ ЗАСМЕЈАВАТИ! КО ЈОШ ВЕРУЈЕ У БАЈКЕ О ТОМ ФАМОЗНОМ ЈЕТИЈУ?

НЕ СМЕЈАТИ, САХИБ! ЈЕТИ ПОСТОЈИ! ЈА НЕ ВИДЕО ГА, АЛИ МОЈЕ ПОЗНАНИК, ШЕРПАС АНСИРИНГ, ВИДЕО ЈЕТИ! МНОГО УПЛАШИО! ПОБЕГАО!

И НА ШТА ЛИЧИ ТАЈ ЈЕТИ?

ОН ВЕЛИК, ЈАК, САХИБ... МНОГО ЗАО! УБИЈЕ ЧОВЕК И ПОЈЕДЕ ЊЕМУ ОКО И И РУКА!

ХАО-ХАОААО!

ПРИЧАМ ТИ ПРИЧУ! ТО САМО ФИЈУЧЕ ВЕТАР... ЕВО НЕЧЕГ СТВАРНОГ! ФЛАША ВИСКИЈА!

ЈЕ Л' ТО ПОСЛЕДЊА ЧИТАВА?

ХО! ВИ НЕ ПИЈЕШ, САХИБ!

ШТО ДА НИСИ АНТИАЛКОХОЛИЧАР?

АКО ЈЕТИ НАМИРИСАТИ АЛКОХОЛ, ОН ДОЂИ... ЈЕТИ ВОЛИ АЛКОХОЛ! ЈЕДАН ДАН КОД СЕДОА НАШАО ЧАНГ, ПОПИО ЊЕГА...

КАКО МОЖЕ ДА ПОПИЈЕ ЧАНГА? ШТА БРБЉАШ?

НЕ, САХИБ, ЧАНГ НАШЕ ПИЋЕ! ЈАКО ПИВО! ЈЕТИ ПОПИО ЧАНГ, НАПИО, ЗАСПАО! ЉУДИ ИЗ СЕЛО ВЕЗАЛО ЊЕГА! КАД ЈЕТИ ПРОБУДИО...

ЗНАМ! УЖАСНО ГА ЈЕ БОЛЕЛА ГЛАВА!

БИО БЕСАН, САХИБ! ПОКИДАО УЖАД КАО КОНАЦ, ОТИШАО!

У РЕДУ, СХВАТИО САМ! ОДОХ ЈА НА СПАВАЊЕ! ЛАКУ НОЋ!

...И НЕЋЕ МЕ ПРОБУДИТИ НИ СНЕЖНИ ЧОВЕК, ДА ЗНАТЕ!

ИИЈАААООО!

ИИЈАААО!

БРАДА МИ СЕ ЗАКАЧИЛА ЗА РАЈСФЕРШЛУС!

CALCUTTA BG

МОЖДА АКО НАГЛО ПОВУЧЕМО...

ЕВО ГА!

АЈОЈ!

У зору...

ХМ... КАО ДА САМ НЕШТО ЗАБОРАВИО?

ГА ДА... МОЈА ФЛАША ВИСКИЈА!

МОРА ДА САМ ЈЕ ОСТАВИО ОВДЕ ГДЕ СМО ВЕЧЕРАЛИ!

НЕМА ЈЕ! А БИЛА ЈЕ ТУ...

ГРРР!

ТИНТИНЕ, ДА НИСИ ТИ УЗЕО ОНУ ФЛАШУ ВИСКИЈА ОД СИНОБ?

ЈА?

МИСЛИО САМ ДА СТЕ ЈЕ ПОНЕЛИ СА СОБОМ! ДА НИЈЕ ТАРКЕЈ?

ЈА? НЕ, САХИБ! МОЖДА ДРУГО САХИБ УЗЕЛО... ИЛИ НОСАЧ?

НЕ, САХИБ!

НЕ ВИДЕО, САХИБ!

МОЖДА ДРУГО САХИБ? ИЛИ ШЕРПАС ТАРКЕЈ!

МИЛУ МУ МОРНАРИЦУ, ПА НИЈЕ МОГЛА НАПРОСТО ДА ИШЧЕЗНЕ!

САХИБ, ЈА МИСЛИ...

... ДА ТУ ФЛАШУ УКРАЛО ЈЕТИ!

НЕ ПРИЧАЈ КОЈЕШТА! ИЗГЛЕДАМ ЛИ ТИ ЈА КАО БУДАЛА?

ХАЈДЕ, ПОКРЕТ! ДУГ ПУТОВАЊЕ ДАНАС!

НЕ! НЕ ПОЛАЗИТИ! МИ НЕ ИЋИ ДАЉЕ!

ХИЉАДУ МУ ХАРИНГИ! ШТА ИЗВОДИТЕ? ЗАШТО НЕ ПОЛАЗИТЕ?

НЕ ИЋИ МИ ДАЉЕ, САХИБ! ВРАТИТИ У СЕЛО!

ЈЕТИ ПОПИЛО ВИСКИ ОД САХИБ... САДА БУДЕ ЗЛО... УБИЈА!

ВИ МЕНЕ СТВАРНО ДРЖИТЕ ЗА МАЛОУМНИКА!

НЕ САМО ШТО ОВЕ ЛЕНШТИНЕ НЕЋЕ ДА ИДУ ДАЉЕ, НЕГО ПОКУШАВАЈУ ДА МЕ НАМАГАРЧЕ СВОЈИМ ИЗМИШЛОТИНАМА!

ЈА ГОВОРИМ ЊИМА...

ЈОШ САМО НЕКУ МИ КАЖУ ДА ЈЕТИ СВИРА У ХАРМОНИКУ!

ЈЕСИ ЛИ УСПЕО ДА ИХ УБЕДИШ?

ДА... РЕКАО ЊИМА ОНИ ИМА ПИЛЕЋЕ СРЦЕ, ЊИМА ЦЕЛО СЕЛО СМЕЈЕ КАД ВРАТЕ! И РЕКАО ДА САХИБ ЊИХ БОГАТО НАГРАДИ... ОНИ ИЋИ ДАЉЕ...

ЕЈ, ТИНТИНЕ! ШТА ЈЕ С ТИМ ТВОЈИМ КУЋЕТОМ?

СНЕШКОМ? ЗАШТО?

ШТА СИ ТО НАЊУШИО, СНЕШКО?

ГРРРР!

ОХО!

?

?

ПОГЛЕДАЈТЕ! ТРАГОВИ! СНЕЖНИ ЧОВЕК!

ЗАР СИ И ТИ НАСЕО ПРИЧАМА? ТО СУ МЕДВЕЂИ ТРАГОВИ! ЗНА СЕ ДА МЕДВЕДИ ПОНЕКАД ХОДАЈУ НА ДВЕ НОГЕ!

У СВАКОМ СЛУЧАЈУ, ВИДЕЋЕМО... ТРЕБА САМО ПРАТИТИ ТРАГОВЕ!

НЕ, САХИБ! НЕ ИЋИ ТАМО! ОПАСНО!

ОПАСНО, ОПАСНО! ВЕЋ МИ ИДУ НА НЕРВЕ С ТИМ СВОЈИМ СТРАХОВАЊИМА!

ХИЉАДУ МУ БИЛИОНА МИЛИОНА МОРСКИХ ПАСА! МОЈА ФЛАША ВИСКИЈА!

ПРАЗНА!

ГРРБФМЛКЗШЋХ!

ТО ЈЕ МОЈ ВИСКИ, ТИ НЕАНДЕРТАЛЧЕ! ВАМПИРУ! ГЛОДАЧКАШУ! АЛКОХОЛИЧАРУ!

ТИ ФИЛОКСЕРО! ЧУДОВИШТЕ! ШУПЉОГЛАВИ ПАВИЈАНУ!

ГУСАРУ! ГАНГСТЕРУ! РАЗБОЈНИЧЕ!

ДОЂИ ОВАМО, КУКАВИЦЕ! ПОЈАВИ СЕ АКО СМЕШ!

НЕ ВИКАТИ, САХИБ... ЛАВИНА!

ПИТЕКАНТРОПЕ! ДИПЛОДОКУСЕ ЈЕДАН!

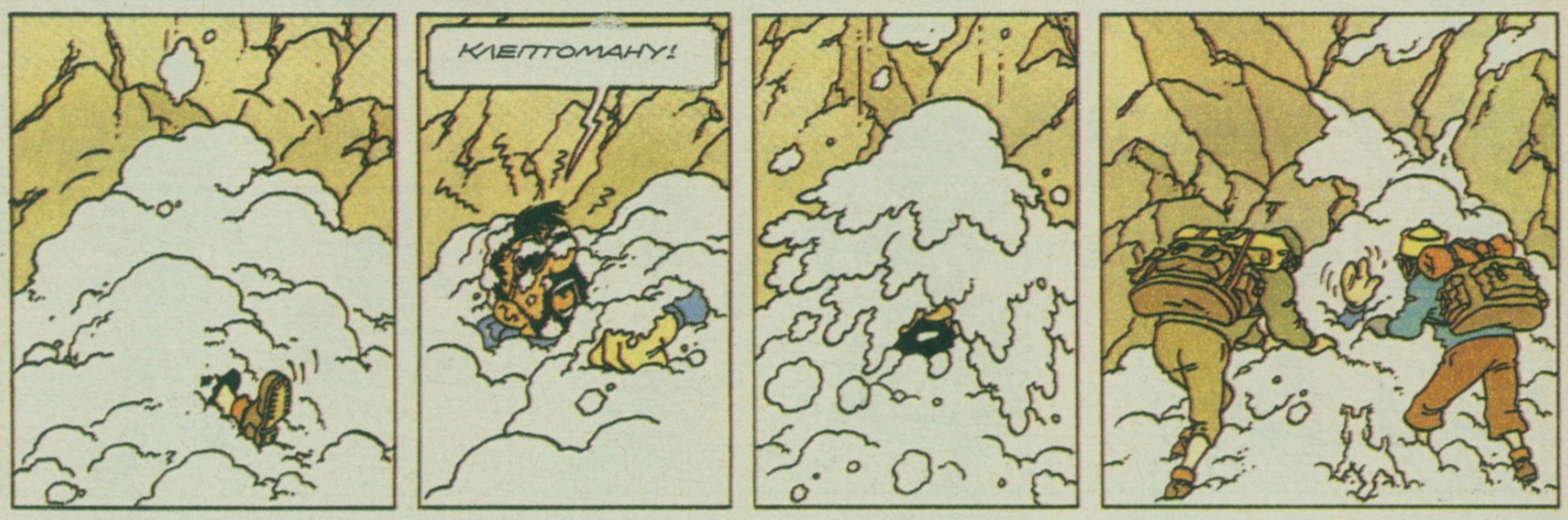
КЛЕПТОМАНУ!

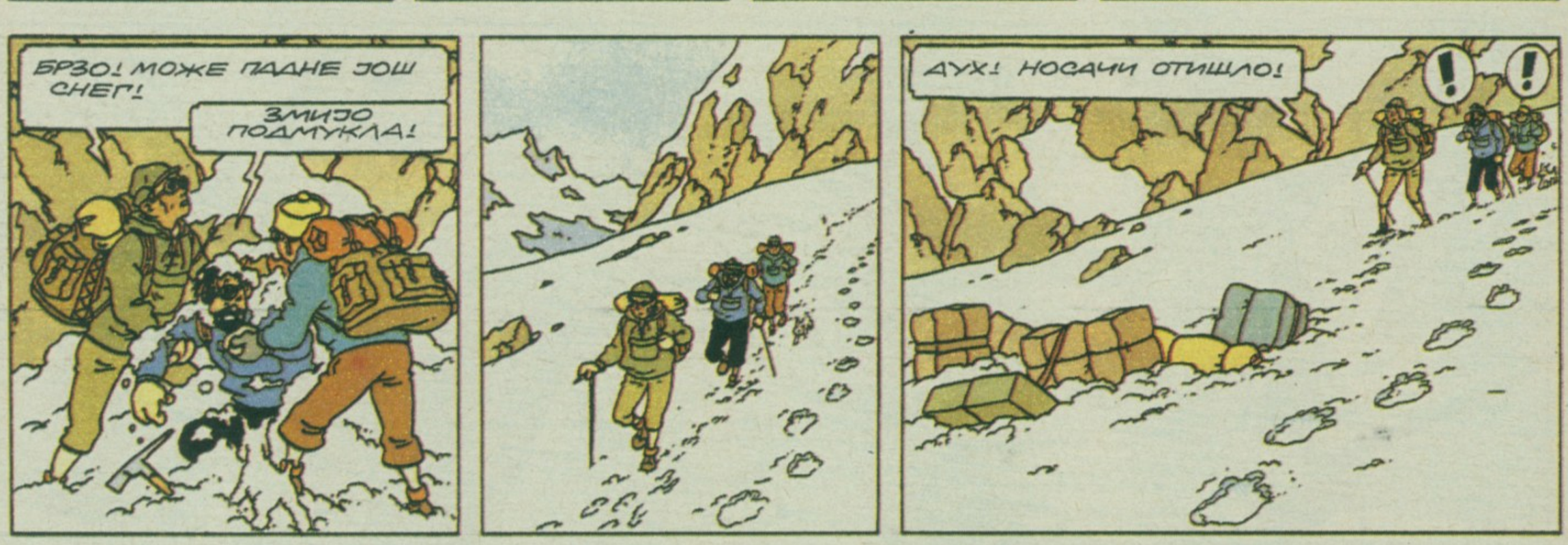
БРЗО! МОЖЕ ПАДНЕ ЈОШ СНЕГ!
ЗМИЈО ПОДМУКЛА!
АУХ! НОСАЧИ ОТИШЛО!
!
!

ЈУ-ХУУ!
ВРАЋАЈТЕ СЕ, КУКАВИЦЕ!
АВИЦЕ...
...ВИЦЕ!
...ИЦЕ!
НЕ КАЖЕМ ВАМА ТАМО ГОРЕ!
НИСУ ТО ЈЕТИЈИ! ТО ЈЕ ОДЈЕК!
НЕ ОДГОВАРАЈУ... ОНИ ВИДЕЛО ТРАГ ЈЕТИ! УПЛАШИЛО! ВРАТИЛО, У СЕЛО! САД МИ НЕ МОЋИ ИЋИ ДАЉЕ!
БЕДНИЦИ! НАПУСТИЛИ СУ БРОД!
?

АЛИ, ТАРКЕЈ, НЕ МОЖЕМО САД ОДУСТАТИ КАД СМО ТАКО БЛИЗУ ЦИЉА!
САХИБ, НЕМОГУЋЕ БЕЗ НОСАЧА!
УЗЕЋЕМО САМО ОНО НАЈОСНОВНИЈЕ! СВАКО ЋЕ ПОНЕТИ ПОНЕШТО... МОРАМО ДА СПАСЕМО ЧАНГА!

Следећег јутра...
СКОРО СТИГЛИ...
ПОГЛЕДАТИ... АВИОН... ТАМО ДОЛЕ!
VJ-URO

ВИ ВИДЕТИ, САХИБ... НИКО ЖИВ ОВДЕ!
ОВДЕ НЕ...
НЕМОГУЋЕ ОВДЕ НАЋИ НИКО ЖИВ... ЗАР НЕ, САХИБ?
БОГАМИ, ЈА СЕ СЛАЖЕМ!
?
ПОГЛЕДАЈТЕ ОВО!

ЧАНГ ЈЕ НОСИО ПОКЛОНЕ ДЕЦИ СВОГ РОЂАКА!

ЈАДНИ ЧАНГ! КУД СИ БАШ ТО МОРАО ДА НАЂЕШ...

ПВУУУУУ!

ТИШЕ, САХИБ... ЛАВИНА!

ГЛЕ... СНЕШКО КАО ДА ЈЕ НАШАО НЕШТО ЗА ЈЕЛО...

ТО ОН МИСЛИ!

ОХО! ОВО ЋЕ БИТИ УКУСНО...

ГРРР!

ЗАДАН СНЕШКО! НЕ ВРЕДИ! ПИЛЕ ЈЕ ПОТПУНО СМРЗНУТО!

ПРЕНОЋИМО ОВДЕ, САХИБ... СУТРА ВРАТИМО!

ДОБРО! ЈА ЋУ МАЛО ДА РАЗГЛЕДАМ, ТАМО ОКО ОНИХ СТЕНА...

...ЈЕР ДА САМ БИО НА ЧАНГОВОМ МЕСТУ, И ПРЕЖИВЕО СУДАР, ПОШАО БИХ ОВАМО...

А ЗАР НЕ МИСЛИШ ДА СЕ ТРЕБА МАЛО И ОДМОРИТИ?

...ИЛИ БИХ ПОТРАЖИО НЕКО СКЛОНИШТЕ, ПЕЋИНУ, ПУКОТИНУ У СТЕНИ... АЛИ АКО ЈЕ ТО ЧАНГ УРАДИО...

...ЗАШТО СЕ НИЈЕ ЈАВИО СПАСИОЦИМА ЗОСИМ АКО...

ЕВО НЕКЕ ПЕЋИНЕ!

ГРРР!

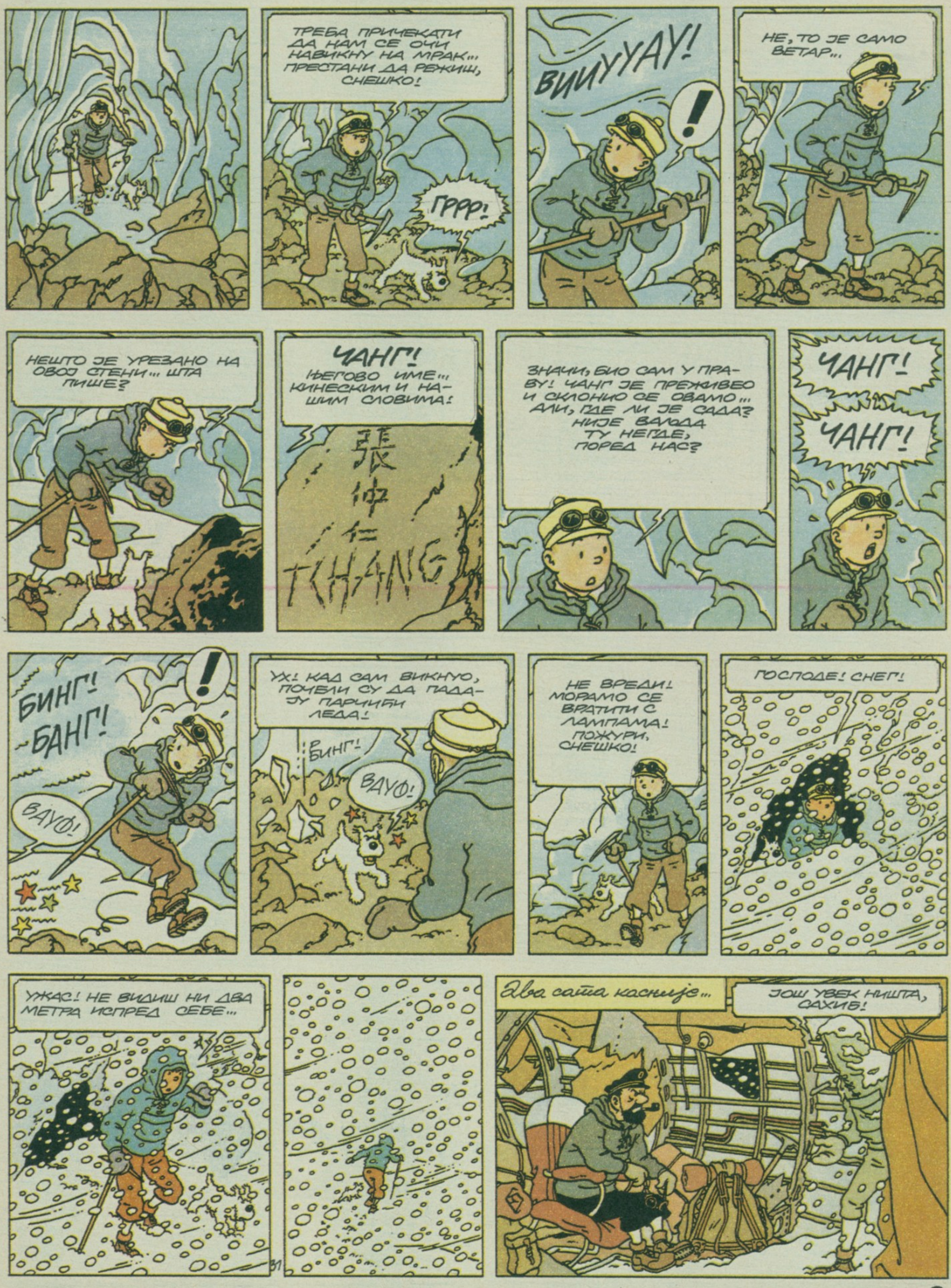
ТРЕБА ПРИЧЕКАТИ ДА НАМ СЕ ОЧИ НАВИКНУ НА МРАК... ПРЕСТАНИ ДА РЕЖИШ, СНЕШКО!
ГРРР!
ВИИУУУАУ!
!
НЕ, ТО ЈЕ САМО ВЕТАР...
НЕШТО ЈЕ УРЕЗАНО НА ОВОЈ СТЕНИ... ШТА ПИШЕ?
ЧАНГ!
ЊЕГОВО ИМЕ... КИНЕСКИМ И НАШИМ СЛОВИМА!
張仲仁
ЗНАЧИ, БИО САМ У ПРАВУ! ЧАНГ ЈЕ ПРЕЖИВЕО И СКЛОНИО СЕ ОВАМО... АЛИ, ГДЕ ЛИ ЈЕ САДА? НИЈЕ ВАЉДА ТУ НЕГДЕ, ПОРЕД НАС?
ЧАНГ!
ЧАНГ!
БИНГ!
БАНГ!
ВАУФ!
УХ! КАД САМ ВИКНУО, ПОЧЕЛИ СУ ДА ПАДАЈУ ПАРЧИЋИ ЛЕДА!
БИНГ!
ВАУФ!
НЕ ВРЕДИ! МОРАМО СЕ ВРАТИТИ С ЛАМПАМА! ПОЖУРИ, СНЕШКО!
ГОСПОДЕ! СНЕГ!
УЖАС! НЕ ВИДИШ НИ ДВА МЕТРА ИСПРЕД СЕБЕ...
Два сата касније...
ЈОШ УВЕК НИШТА, САХИБ!

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА САЧЕКАМ У ПЕЋИНИ ДОК СНЕГ ПРОЂЕ! САД САМ СЕ ПОТПУНО ИЗГУБИО!

ЈУ-ХУУ!

НЕ ВРЕДИ! ФИЈУК ВЕТРА НАЈАЧАВА МОЈ ГЛАС! ПАДА И МРАК... ШТА ЋЕ БИТИ С НАМА, СНЕШКО?

НЕМА ДРУГЕ НЕГО ДА НАСТАВИМО!

!

УФ! ЗАМАЛО НИСМО УПАЛИ У ЈАМУ, СНЕШКО!

!

МОРАМО ДА ПАЗИМО! ИДИ УЗ МЕНЕ, СНЕШКО!

УРА! ЕНО НЕКОГА! ГЛЕДАЈ, СНЕШКО, ТО ЈЕ КАПЕТАН!

ГРРР!

ЕХЕЈ! КАПЕТАНЕ!

КАПЕТАНЕ! ЕЈ! КАПЕТАНЕ!

НЕ ЧУЈЕ ME! УЖАС! КАПЕТАНЕ!

КАП...

!

?

Прошла су два сата...

АУУУУАУАУУУУУ!

КРАЈ У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

УЛИЦА ЛУЦКАСТИХ БР. 13

УПОМОК! ПРОЖДРАЛА ГА ЈЕ ЈЕДНА ДИВОВСКА ТАРАНТУЛА!

РЕК'О САМ ТИ ДА ЋЕ НАМ ОВАЈ РАК ДОНЕТИ РАЗНОРАЗНЕ ЛЕПОТЕ!

СТВАРНО ВОЛИМ ДА СВИРАМ ВИОЛИНУ! КАД ГОД КРЕНЕМ НА ЧАС, КОМШИЈЕ МЕ ЧАСТЕ БОМБОНАМА!

ЧЕКАЈТЕ! ЈА ИДЕМ ДО ТРЕЋЕГ!

СЛОЖИЛА САМ СЕ ДА ОНАЈ КО ИДЕ ПО НОВИНЕ, ИМА ПРАВО ДА ИХ ПРВИ ПРОЧИТА, АЛИ ИПАК...

ЗАШТО СЕ БУНИТЕ? ОДЕЛО ВАМ САВРШЕНО ПРИСТАЈЕ УЗ ТАКАВ КЉУН... ОВАЈ... НОС...

ОВО ОГЛЕДАЛО ЛАЖЕ! ОД КАДА САМ КОД ВАС НА ХРАНИ, ПЛИВАМ У СВАКОЈ ОДЕЋИ!

СА ВАШИМ САТОМ ЈЕ САД СВЕ У РЕДУ! ДАО САМ КУКАВИЦИ МАЛО ПТИЧИЈЕ ХРАНЕ!

ТО ЛИ СУ ВАШИ МЛАДИ И ЗДРАВИ КРОМПИРИ?

ДОМАР

САЧЕКАЈТЕ МАЛО! ЗАР НЕ ВИДИТЕ ДА ЈЕ ЛИФТ ПУН!

Џоди Фостер тумачи главну улогу у филму „Укроћена јагњад" Џонатана Дема

1. Taking Care of Business – Водити рачуна о послу (1990), САД. Редитељ: Артур Хилер, главне улоге: Џејмс Белуши, Чарлс Гродин, трајање: 102 минута.

Замена личности је један од најчешћих заплета у филмовима, посебно када је реч о комедијама. Дакле, Џејмс Белуши је робијаш који бежи из затвора да би присуствовао финалној утакмици првенства у бејзболу, а Чарлс Гродин бизнисмен који је кренуо на најважнији пословни састанак у животу. Забуна настаје када Гродин у телефонској говорници заборави новчаник са свим документима, новцем и кредитним картицама, а Белуши, који је туда прошао одмах после њега, једноставно узме новчаник и одлучи да искористи прилику која му се указала.

2. The Silence of the Lambs – Укроћена јагњад (1990), САД. Редитељ: Џонатан Дем, главне улоге: Џоди Фостер, Ентони Хопкинс, Скот Глен, Тед Левин, трајање: 119 минута.

Клариса Старлинг, агент FBI, ради на случају Буфала Била, тајанственог убице који својим жртвама, младим девојкама, скида кожу с леђа. Једини човек који може да јој помогне је др Ханибал Лектер, бриљантни психијатар, али и сам психопата убица...

Џонатан Дем је током протекле деценије направио хвале вредно дело: „Мелвин и Хауард" (1980), „Живела бесмислица" (1984), „Чудесна девојка" (1987), „Удата за мафију" (1988).

3. State of Grace – Стање узвишености (1990), САД. Редитељ: Фил Џоану, главне улоге: Шон Пен, Гари Олдман, Ед Харис, Робин Рајт, трајање: 130 минута.

После дужег времена гангстерски филмови су прошле године поново били у моди („Добри момци" М. Скорсиза, „Кум III" Ф. Ф. Кополе, „Милерово раскршће" Џ. Коена). Филм „Стање узвишености" такође припада том жанру, а бави се догађајима у једној ирској мафијашкој породици. Радња почиње када се Тери Нунан после више година враћа у Њујорк и открива да је његов стари пријатељ Френк Фланери постао главни у „послу". Он му се придружује, али убрзо схвата да је Френк толико бескрупулозан да би без размишљања уклонио сваког ко му се нађе на путу.

4. Fanny About Love – Смешна страна љубави (1990), САД. Редитељ: Леонард Нимој, главне улоге: Џин Вајлдер, Кристин Лахти, Мери Стјуарт-Мастерсон, трајање: 101 минут.

Мелодрама о брачном пару који више од свега жели да има дете, али то им никако не полази за руком. Временом то изазива страшну напетост међу њима и они одлучују да се привремено растану.

Леонард Нимој, некадашњи глумац (популарни др Спок из серије „Звездане стазе"), последњих година је режирао неколико врло успешних филмова: „Звездане стазе" 3. и 4. део, „Три мушкарца и беба" и „Добра мајка."

5. Triumph of the Spirit – Тријумф духа (1988), САД Израел, Пољска. Редитељ: Роберт М. Јанг, главне углоге: Вилијам Дафо, Роберет Лоџа, Едвард Џејмс Олмос, трајање: 115 минута.

Истинита прича о грчком Јеврејину Салому Ароучи и страдањима која су он, његова породица и његови пријатељи доживели у Аушвицу, злогласном нацистичком логору. Будући да је Салом пре рата био боксерски шампион, управник логора му је повремено организовао мечеве, а у свакој од тих борби улог је био живот.

В. Радосављевић

Ако је кућа бесна, да ли је за чељад (ипак) тесна?

ПАЛАТ УЗГАЈАЛИШ

Бајке се обично завршавају реченицом „И живели су дуго и срећно". А где су то принц и принцеза живели, како им је изгледао дворац, шта су радили, какве ђаконије је јели...? Тражимо све те одговоре у свакодневици британског престолонаследника Чарлса и лејди Дајане

Краљ Едвард VIII рекао је да га подсећа на „теткину стару лимузину". Принц Чарлс заједљиво изјављује да је то „краљевско узгајалиште зечева", док је одговор војводе од Единбурга најсликовитији. За њега је то место где „све костуре прошлости можеш да сакријеш у једном орману".

Ма како различита, сва ова виђења односе се на чувену Кенсингтонску палату у којој су се, забележили су педантни хроничари, родиле краљица Викторија и краљица Мери. Дворац британских суверена кога и његови „станари" и сви грађани Лондона скраћено зову КП (Кеи Пи).

Током читаве године посетиоцима је дозвољен приступ у део парка и поједине просторије Кенсингтонске палате. Ко се једном нађе унутар капија двора, стиче утисак да је ушао у неки давно заборављени свет ван времена и простора. Свугде влада невероватан мир.

Наравно, све је то привид. Пре свега, палата је под будним двадесетчетворочасовним надзором наоружаних полицајаца и обучених паса, уређаји са ласерским зрацима постављени су на свим прилазима краљевским апартманима, посебни сензори уграђени су дуж ограда дворца, у случају да се неко дрзне да покуша препад на КП.

Огромна концентрација принцеза

Принц и принцеза од Велса, Чарлс и Дајана, станују у два апартмана који, повезани у неку врсту куће унутар палате, имају 25 просторија. Тачније речено, они живе у броју 8 и 9 Кенсингтонске палате (наводимо адресу уколико имате намеру да се дописујете). Непосредни суседи су им принцеза и принц Мајкл од Кента (краљичин брат од стрица). У дворцу још живе војвоткиња и војвода од Глостера (Чарлсов брат од стрица), принцеза Маргарета (краљичина сестра) и принцеза Елис (Алиса је краљичина стрина, иначе мајка војводе од Глостера).

Колико (правих) принцеза на једном месту!

А да ли принц Чарлс и Лејди Ди (Дај) живе у добросуседским односима са принчевским паром од Кента? По свој прилици, не баш. Ево једног од разлога.

На врху Чарлсовог и Дајаниног дела дворца налази се огромна тераса са раскошном баштом и стаклеником. У летњим ноћима Чарлс ту често зна да спреми лососа, кромпириће... Принцеза од Кента, љубоморна што и они немају терасу, захтевала је да се и њима направи једна. Али, пошто је дворац под заштитом Управе за екологију, морала је да тражи посебну дозволу. Тадашњи државни секретар Мајкл Хезелтајн одобрио је изградњу кровне терасе под условом да трошкове сноси принчевски пар.

Много буке ни око чега јер принц и принцеза од Кента сада имају тако малу терасу да на њу стану тек две столице и сточић. Можда је циљ (да не кажемо пакост) и постигнут. Наиме, њихова тераса сад тачно гледа у прозоре спаваће собе Чарлса и Дајане.

Да су принц Чарлс и лејди Дај могли сами да одлучују (а нису), сигурно не би живели у Кенсингтонској палати. То су, ко зна колико пута, изјавили. Пошто им положај налаже да место не бирају они већ да место бира њих, сналазе се (!) у датим условима.

Пушачи стој, остали напред!

У приземљу троспратне куће у облику латиничног слова I смештене су канцеларије. У њима више не влада таква ужурбаност откако се, по жељи принцезе Дајане, већи део администрације преселио у палату Сент Џејмс. Лејди Дај жели да одвоји свој (топли) дом од радног места.

Улаз је велик, светао и изузетно елегантан. Одмах се уочава огроман зелено-сиви тепих са утканим грбом принца Чарлса. Ту, одмах са стране, налази се мушки WC. Можда и не би био вредан помена да у њему није смештена богата колекција старинских ноша од махагонија на коју је принц Чарлс поносан.

Степенице у џорџијанском стилу, уништене у Другом светском рату и недавно реконструисане, повратиле су стари сјај. Њима се иде на први спрат поред вредних уметничких слика окачених на зиду. Принцу Чарлсу ипак је најдражи портрет његове супруге. Када је сазнао да принцеза Дајана чека њихово друго дете, наручио је од Џона Ворда њен портрет.

Зидови дневне собе на првом спрату у жућкастом су тону. Удобне фотеље и софе пресвучене су материјалом у најсветлијој нијанси боје бресквe. У тој просторији, у коју лако може да стане и 60 особа, принц и принцеза примају госте. Пиће је дозвољено (махом шампањац), али су зато цигарете строго забрањене. Једини изузетак је принцеза Маргарета која

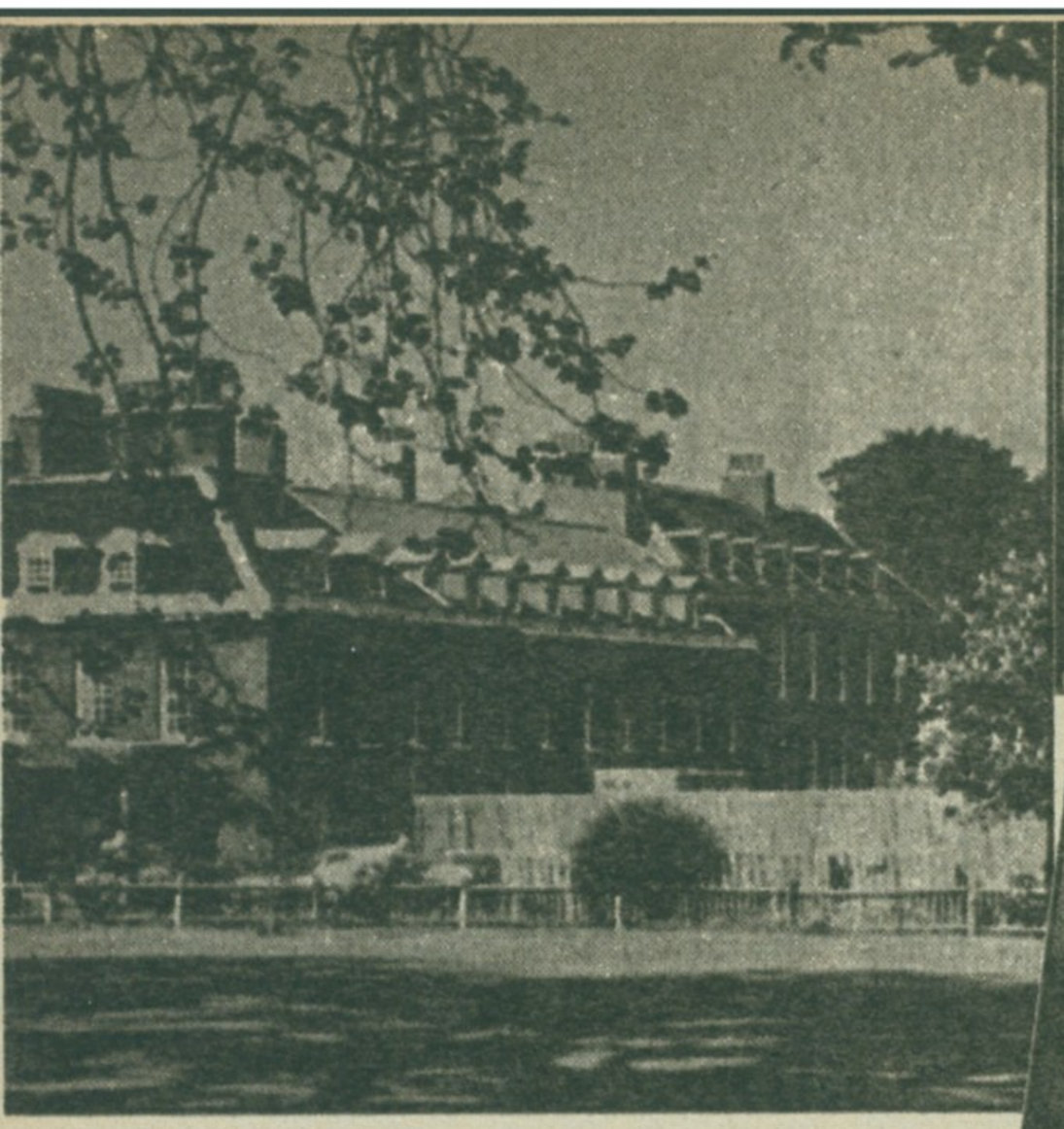

ГА КАО ИТЕ ЗЕЧЕВА

Кенсингтонска палата препуна је принчева и принцеза, додуше различитих по рангу. Најважнији по статусу су принц и принцеза од Велса Чарлс и Дајана (1), ту су и војвода и војвоткиња од Глостера (2), принц и принцеза од Кента (3), принцеза Маргарета (4) и принцеза Елис (5).

хладно пали цигарету јер, како каже, без дувана не може да ужива у чашици свог омиљеног виски.

У дневној соби налази се велики концертни клавир. Пошто су принц и принцеза од Велса „бесмртни", имали су то ретко задовољство да „бесмртници" свирају само за њих. Памти се посета великог пијанисте Владимира Хоровица, али исто тако и поп-рок мага Елтона Џона. Додуше, често се догоди да и лејди Дај седне за клавир и, што је најважније, кажу да сасвим добро свира.

Округли сто принца Чарлса

Када позивају госте на вечеру, принц Чарлс и принцеза Дајана труде се да број не буде већи од 16. Вечера се сервира у соби такође на првом спрату у којој је, по принчевој жељи, округли сто. Тако се лакше разговара у интимном друштванцу, а и не мора да се води рачуна ко ће где да седне.

После венчања 1981. принц Чарлс је, уз Дајану, полако прешао на лакшу храну, готово вегетаријанску. Осим пилетине, месо је избачено са њихове трпезе. И кад долазе гости, Чарлс и Дајана не одступају од својих навика. Ливрејисана послуга доноси супу, рибу (која се једе обичним ножевима и виљушкама), салату и неки лак дезерт – пудинг или воћну салату. Уз јело се служи искључиво бело вино и то обично немачко. Принц и принцеза обично пијуцкају минералну воду.

После вечере служе се ликер и кафа, наравно, без цигарета. Од гостију се очекује да оду око 11 увече. Мушкарци су у вечерњим оделима, жене у дугим хаљинама „опточене" накитом који се дивно пресијава под кристалним лустерима.

Принчевски пар од Велса има обавезу да, поред седељки и вечера за пријатеље и рођаке, приређује и званичне пријеме. Када је после организовања „Лајв Еjда", помоћи гладнима Африке, Боб Гелдоф проглашен за витеза, био је на вечери у Кенсингтонској палати.

Старији син Чарлса и Дајане принц Виљем изненадио се када је угледао Гелдофа и одмах га упитао зашто му је коса тако дугачка и прљава. Мртав-хладан, Боб Гелдоф му је рекао да је неваспитан. То је, вероватно, и први случај у историји британских суверена да је „човек са улице" прекорио особу краљевске крви.

Иначе, „станари" Кенсингтонске палате ретки су гости у одајама принца Чарлса и принцезе Дајане. Доказ више да се не „миришу" баш много.

Буђење у 7.00

Спаваћа соба принчевског пара налази се такође на првом спрату. После венчања принц је захтевао да се његов огромни кревет широк два и по метра пренесе из Бакингемске палате у Кенсингтонску. А кад се нађу у кревету, принцеза највише воли свилене сивкасте спаваћице и црвене огртаче, док је старомоднији Чарлс углавном у плавим пиџамама. И даље носи стари кућни огртач са извезеним грбом, упркос Дајанином противљењу.

Поред спаваће собе налазе се одвојена купатила и гардеробе. Његова је старомодна, њена мање луксузна, али много практичнија. Треба сместити њену силну гардеробу.

На другом спрату су одаје малих принчева Вилијема и Хенрија. Кад је Вилијем био мали, омиљена забава му је била да непрекидно притиска дугмад за аларм повезана са полицијом. Пошто је дизао панику сваки час, дугмад су премештена ван његовог домашаја. Сада су и један и други у школи па ретко путују са родитељима. Када није ту, принцеза мама их сваког дана позове телефоном.

Осим декорације и бриге о оброцима који ће се служити, за шта је задужена Дајана, принц Чарлс углавном води рачуна о свему у Кенсингтонској палати. Запослени добро знају да ће ретко попричати с њима. Више воли да им оставља писмене поруке потписане са „C" (Charles). Знају да захтева само једно – савршенство.

А увече, кад им нико не долази, повуку се свако на своју страну. Принцеза у свој мали салон где воли да прегризе нешто лако, чита, гледа телевизију. Принц Чарлс се затвара у своју радну собу која је, кажу, уређена врло мушки. У њој, сем масивног писаћег стола, нема много ствари. Али, зато су на столу гомиле папира у којима само Чарлс може да се снађе. У тој соби принц седи до касно у ноћ кад зна да га више нико неће ометати и кад ужива слушајући опере. Соба има добру изолацију тако да гласна музика ником не може да смета.

За принчевски пар дан почиње врло рано. И једно и друго буде се тачно у 7 ујутру. Принцези донесу две шољице кафе, она ускаче у купатило, па се облачи и тек онда придружује се мужу за доручком. Док он прегледа „Тајмз" и „Дејли Телеграф", она чита друге новине – „Дејли Мејл" и „Дејли Експрес". Не задржавају се много за столом.

А кад „станари" Кенсингтонске палате одлазе свако за својим послом, строго се води рачуна ко ће кад да изађе. Палату прво напуштају принц Чарлс и принцеза Дајана, први по статусу, потом принцеза Маргарета, па Глостерови и, на крају, Кентови.

И живели су дуго и срећно...

В. С.

И најзад – кафа из епрувете

ШОЉИЦУ ДИЗАЈНИРАН

Шта кажете на који гутљај кафе с укусом и мирисом печурки, ликера од поморанџе или, можда, цимета?

Најскупља кафа на свету узгаја се искључиво на Јамајци и искључиво на једној планинској падини. Кошта између 390 и 520 динара по фунти (453 грама).

Готово да нема укуса и мириса које хемичари нису у стању да вештачки произведу у својим лабораторијама. Изузев једног.

У случају да нисте знали, обична кафа је ужасно демоде. У моди је кафа с мирисом и укусом ликера од поморанџи, линцер торте, цимета, тартуфа (печурки), једном речју свега и свачега само не обичне кафе.

Ствар је врло озбиљна и то нарочито у САД где су никле силне продавнице за продају кафе свих (обавезно егзотичних) боја, укуса и мириса.

Зрна фру-фру из провинције Ja-Ja

Конзервативнији облик кафе-гурманлука подразумева следећи став: права кафа је само она која сазрева у тропским, и то искључиво планинским, пределима и која је, обавезно, прескупа и обавезно припада врсти Coffea arabica.

Врло је важно да кафа буде баш планинска јер је на већим висинама зрну потребно од једног до три месеца дуже да би сазрело што га чини мирснијим.

Заклети кафе-гурман никада не пије кафу неизузетне врсте Coffea robusta које има у изобиљу у низинама. Колико да ствари буду сасвим јасне, у обзир не долази ни ма која врста „арабике". На цени су зрна која потичу са малих плантажа, разуме се планинских, у централној Америци или Африци. Већина бољих радњи нуди сорте „јединствених особина" које потичу са одређених плантажа.

У једној таквој радњи, „Кофи конекшну" из Бостона, муштерија на лицу места може да гуцне шољицу кафе са плантаже Киангомбе из Кеније или имања Сан Мигуел које се налази на вулканским падинама изнад Антигве у Гватемали. Нема (кафе)гурмана који не зна да је вулканска кафа вероватно најбоља на свету зато што вулканско тло садржи минерале којих нема нигде другде.

У гурманску (кафе)абецеду спада и податак да се колумбијска кафа највише купује и пије, али да при том није и најбоља на свету. Апсолутно најбоља и најскупља (неки кажу и прецењена) је кафа са Јамајке звана „Блу маунтин". Ова врста узгаја се искључиво на једној (јединој) планинској падини и кошта између 390 и 520 динара по фунти (453 грама). Само, евентуални купци, пазите! Према извештају њујоршке агенције за испитивање тржишта, 1989. године продато је дванаест пута више „Блу маунтина" него што је те године убрано на оној јединственој падини.

За разлику од Американаца, Европљани су и даље углавном имуни на бутик кафу и све њене дизајниране варијанте. Или, што би рекао Тимоти Кесл, један од највећих америчких трговаца кафом: – Европљани још нису „пали" на бутик кафу и не пада им на памет да купују кафу са плантаже Фру-Фру из провинције Ja-Ja.

Као бифтек и кечап

Осим што је ужасно важно с које падине на Јамајци потиче кафа, за све већи број Американаца страшно је важно и да она мирише на нешто егзотично, као што је на пример хикори орах или, ако ништа друго, на лешник или чоколаду.

Важно је, такође, да кафа буде испржена баш како треба. У пржионици која снабдева радње из ланца „Фрст колони" из Вирџиније то се ради овако. Џакови са зрнима кафе из двадесет и пет земаља света истресају се у гасне пећнице. Кафа се пржи на температури која се креће између 218 и 243°C приликом чега у зрнима долази до ланчаних хемијских реакција. Скроб се претвара у шећер, један број киселина се разлаже, други ствара, ћелијска грађа зрна топи се и она тада „пуцају" као када се прже кокице. Беланчевине се разлажу на пептиде и цуре кроз љуску у виду уља. За време пржења испарава сва влага као и угљен-диоксид. Еспресо кафа се дуже пржи, па се један део састојака претвара у чист угљеник.

Осим што прави кафе-гурман никада неће попити шољицу кафе с погрешне падине и из погрешне земље, он се труди и да му кафа увек буде свежа. Чак и кафе-сладокусац почетник зна да је непријатељ број један добре кафе кисеоник који разлаже извесна хемијска једињења у зрнима и даје им онај ужегло-устајали укус. Зрна су од овог зла заштићена током пржења јер се тада у њима ствара угљен-диоксид који их штити од кисеоника. Љубитељи еспреса су у том погледу у најтежем положају. Код ове врсте кафе у зрну се после пржења задржава изузетно мало угљен-диоксида тако да она брзо почињу да губе арому.

Е, молим!

Раскол између кафе-конзервативаца и љубитеља фру-фру кафе не почива на пореклу или начину пржења, него на обичају да се зрну додаје вештачки мирис. За конзервативце је дизајнирана кафа јерес, „отприлике као када на бифтек сипате кечап", гласи одговор добијен у анкети „Фајнда". Јерес или не, тек намирисана кафа је све популарнија.

Осим што све већи број Американаца тражи кафу синтетичког укуса и мириса, све се више тражи да ти мириси и укуси буду што јачи. Донедавно је Денис Тејтем, који пржи кафу за „Фрст колони", на 4,5 килограма кафе додавао 0,03 килограма течног мириса, али су у последња три месеца муштерије почеле да се жале на преслабу арому. Тејтем сада води рачуна „да прописно намочи зрна".

Прво: право у самопослугу

Парфимисање кафе је нов поступак, па су отуда и ставови у вези са тим прилично неусаглашени. Једни тврде да зрна најбоље упијају мирис док су још топла. Денис Тејтем се с овим не слаже. Док год су зрна топла, ароматизери који углавном почивају на алкохолу у додиру с њима ће испаравати.

Тејтем зато сачека да се зрна охладе, затим их сипа у миксер у који стаје 135 килограма кафе и на крају из једне пластичне канте сипа одговарајућу (тајну) количину одговарајућег мириса (тајног састава). Све то меша извесно (за конкуренцију такође тајно) време. Тренутно су најтраженија следећа четири вештачка укуса и мириса: ванила, „ириш крим" (алкохолно пиће), џикори орах и чоколада. Поменути укуси и мириси мућкају се у лабораторијама из којих излазе у паковањима у виду металне буради од 135 литара. Објективности ради треба рећи да код синтетички намирисаних кафа није баш све сасвим синтетичко. Извесним врстама намирисаних зрна додају се штапићи правог цимета или љуспице правог бадема.

Већина компанија и посебних радњи за продају дизајниране кафе користи услуге лабораторија које су се специјализовале за ову врсту посла. „Флејвор технолоџиз" из Њу Џерзија је једна од њих. На полицама лабораторије тамошњег главног хемичара Дејвида Штрауфа налазе се хиљаде бочица, а у свакој по неколико грама хемикалије одређеног мириса и укуса.

– Претпоставимо да неко од мене затражи укус индијског ораха. Прво што ћу урадити јесте да одем у самопослугу и купим конзерву индијског ораха, затим ћу је отворити и добро је њушити – објашњава Штрауф. Наше чуло укуса, каже даље, почива највећим делом на мирису. Штрауф затим настоји да што верније подражава жељени мирис прављењем коктела од дванаестак или више хемикалија.

Штрауф се држи следећег правила: „Никада не покушавај да досегнеш природу". Већина природних мириса састоји се од стотина и стотина појединачних хемијских твари од којих добар део никада не би добио одобрење Америчке управе за храну и лекове. С друге стране, изузетно је важно знати од којих се то твари састоји неки природни мирис јер тек на основу тога хемичар може да са полице изабере синтетичке мирисе помоћу којих ће добити мирис по особинама најприближнији природном.

Једном речју, тако рећи да нема тог мириса и укуса на свету који Штрауф и његове колеге не би могли да смућкају – изузев једног. Кафе. Кафа је једноставно неухватљива. Њен укус је сложена мешавина више хиљада хемијских супстанци од којих највећи део наука још није ни открила.

И, на крају, јесу ли сви ти вештачки мириси и укуси опасни по здравље или не? Ако је судити по резултатима неких испитивања, изгледа да су далеко мање штетни од саме кафе. Једна екипа холандских истраживача издвојила је 826 испарљивих састојака кафе. Од тог броја 21 састојак је редовно даван мишевима и пацовима. Коначни закључак истраживања: дотичне хемијске твари повећавају степен опасности од рака код животиња.

Јесте – није – можда је...

Ништа утешније не звучи ни откриће Бруса Ејмса са „Берклија". Једна шољица кафе садржи 10 милиграма хемијских супстанци које могу бити узрочници рака. То се у првом реду односи на кофеинску киселину, катехин, фурфурал и водоник-пероксид. (Ако је то нека утеха, Ејмс и даље редовно пије еспресо и успут тврди како више воћа и поврћа у исхрани смањује ризик од рака далеко успешније него одрицање од кафе).

У ствари, када се све сабере и одузме, научници још немају стварне доказе да је кафа штетна по здравље. На основу почетних испитивања дало се наслутити да постоји веза између пијења кафе и болести као што су рак панкреаса, срчаних обољења, стомачних чирева. Али, свеобухватнија истраживања новијег датума упућују на то да је кафа без кофеина можда опаснија по здравље од обичне, црне, уби боже јаке кафе.

М. И.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

ХИТ ХИТ ХИТ

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

● Састав „Eagles", веома популаран седамдесетих година, поново је почео са заједничким радом.

● Група „Saxon" објавила је свој седми албум „Solid Ball Of Rock" и обавила промене међу члановима. Нибса Картера заменио је Стив Даусон.

● Петоминутни говор у коме је Били Браг критиковао рат у Заливу скинут је са британског радија крајем фебруара. Браг је желео да поручи слушаоцима да се залажу за мир, међутим, уместо тога извео је своју песму „Levi Stubb's Tears". На крају наступа ипак је успео да узвикне: „Реците да не желите рат!".

● „Стренглерси" су нашли замену за Хјуга Корнвела који их је напустио прошле године. Придошлица је певач Пол Робертс, сада најмлађи у већ времешној групи. Придружио им се и гитариста Џон Елис, раније у саставу „Vibrators" који је затим свирао са Питером Гебријелом, али и на последњој енглеској турнеји „Стренглерса". Група треба да сними нову плочу, а поводом промена басиста Жан Жак Барнел је изјавио: „Са Полом као новим чланом групе осећам се као стари пас са новом огрлицом"..

МУЗИЧКА ПОШТА

Здраво, Забавниче,
Колико је албума издала Тина Тарнер и где је почела каријеру?

Читалац из Какањца

У другој половини педесетих година Тина Тарнер пева пратеће вокале у групи Ајка Тарнера за кога се удала 1958. године. Две године касније, пошто се предвиђени певач није појавио на снимању, она пева композицију „A Foll In Love" која се продаје у милионском тиражу. Њихова сарадња траје све до 1976. године када прекидају и брак и заједнички рад. Све до 1982. изгледало је да је са њеном каријером завршено, али је сарадња са енглеским дуетом „Heaven 17" поново вратила на топ листе. Од тада њене плоче бележе само успехе. Током соло каријере објавила је плоче: „Private Dancer" (1984), „Break Every Rule" (1986), „So Fine" (1987), „Too Hot To Handle" (1987), „Tina Live In Europe" (дупли живи 1988) и „Foreign Affair" (1989).

Ћао, Забавниче,
Да ли негде може да се купи касета „Hangin Thoung" групе „New Kids On The Block"?

Зорица

У Београдској продавници „Култура" у улици Теразије 47 још може да се нађе овај њихов албум.

Здраво,
Волео бих да знам дискографију Џона Ленона после распада „Битлса" и како се зове први албум Дејвида Боувија.

Миша из Крушевца

Ленон је са својом супругом Јоко Оно почео да објављује плоче још 1968. године. Окупљао је различите музичаре а ту импровизовану групу назвали су „Plastic Ono Band". Тако су настале плоче „Unfinished Music No. 1 – Two Virgins" (1968), „Unfinished Music No. 2 – Life Wiht The Lions" (1969), „The Wedding Album" (1969), „Plastic Ono Band/Live Peace In Toronto" (1969), „Jon Lenon/Plastic Ono Band" (1970), а затим су кренуле његове соло плоче „Imagine" (1971), „Some Time In New York City" (1972), „Mind Games" (1973), „Walls And Bridges" (1974), „Rock'n'rol" (1975), „Shaved Fish" (компилација 1975), „Double Fantasy" (1980), „The John Lennon Collection" (компилација 1980), „Heart play – Unfinished Dialogues" (1983), „Milk & Honey" (са Јоко Оно 1984), „Live In New York City" (1986) и „Menlove Ave" (1986). Први албум Дејвида Боувија објављен је 1970. године под називом „The World Of David Bowie".

ЛИЧНА КАРТА:

•ROXETTE•

Мари Фредриксон
Рођена: 30 маја 1958.
Место: Устра-Јунгби
Висина: 1,67 m

Пер Гесл
Рођен: 12. јануара 1959.
Место: Халмстад
Висина: 1,83 m

Адреса преко које могу да се добију аутограми:
„Roxette c/o EMI Electrola GmbH. Maarweg 149. 5000 Köln 1, Germany

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Већ ми је досадило да се стално пењем на бину и цело вече урлам док ми се плућа не поцепају."

Дејвид Ковердејл (Whitesnake)

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

СВЕ ОВО ВРЕМЕ

Баци поглед напоље
Данас преко реке,
И видех град у магли и
торањ старе цркве
где галебови плешу.
Видех тужне сипљиве коње
што иду кући
Обасјане карбидним
светлом
Видех два свештеника на
трајекту
Октобарске гуске у хладној
зимској ноћи
И све ово време, река је
текла
Бескрајно до мора.
Вечерас два свештеника
дођоше до наше куће
Један млад, један стар, да
понуде молитву за умируће
Да обаве завршни ритуал
Један да научи, други да
подучи
Одакле хладни ветар дува
Шуштећи и клепећући у
свештеничкој црнини
Попут убица гавранова
И све то време, река тече
Бескрајно до мора
И да сам знао свој пут
извукао бих чамац из реке
И сахранио бих старца,
Сахранио бих га у мору
Благословени да су
сиромаси јер они ће
наследити земљу
Боље бити сиромашан него
угојени лован
И како су ове речи изречене
кунем се да сам чуо
Старца како се смеје,
„Чему служи тај измучени
свет, и да ли га уопште
вреди имати"
А све време река је текла
Бескрајно попут тихе сузе
Оче, ако Исус постоји,
Како да никада није овде
живео.
Учитељи су нам говорили
да су Римљани изградили
ово место
Саградили су зид и храм,
границу империје
Гарнизонски град
Живели су и умрли, молили
се њиховим боговима
Али камени богови нису
пустили ни гласа
И све време река је текла
Под светлом северног сунца
што гасне
И да сам знао свој пут,
извукао бих чамац из реке
Човек полуди током
процесије
Али се опоравља
Само један по један.

ALL THIS TIME

I looked out across
The river today,
I saw a city in the fog and an
old church tower
Where the seagulls play.
I saw the sad shire horses
walking home
In the sodium light
I saw two priests on the ferry
October geese on a cold
winter's night
And all this time, the river
flowed
Endlessly to the sea.
Two priests came round our
house tonight
One young, one old, to offer
prayers for the dying
To serve the final rite,
One to learn, one to teach,
Which way the cold wind blows
Fussing and flapping in
priestly black
Like a murder of crows
And all this time, the river
flowed
Endlessly to the sea
If I had my way I'd take a
boat from the river
And I'd bury the old man,
I'd bury him at sea
Blessed are the poor, for they
shall inherit the earth
Better to be poor than a fat
man in the eye of a needle
And as these words were
spoken I swear I hear
The old man laughing,
„What good is a used up
world, and how could it be
Worth having"
And all this time the river
flowed
Endlessly like a silent tear
Father If Jesus exsists,
Then how come he never lived
here.
The teachers told us, the
Romans built this place
They built a wall and a temple,
an edge of the empire
Carrison town
They lived and they, they
prayed to their gods
But the stone gods did not
make a sound
And all this time the river
flowed
In the falling light of a
northern sun
If I had my way I'd take a
boat from the river
Men go crazy in congregations
But they only get better
One by one

Текст и музика: Стинг

НАУЧНА ФАНТАСТИКА

Уређује
др Зоран Живковић

ПРИНУДНО СЛЕТАЊЕ

Ралф Вилијемс

Најсмешније је било што је Берк у том тренутку био сасвим трезан. Не значи то да је имао обичај да на осматрање долази поднапит, једноставно, није то било оно што се догађа трезвењацима. Ја сам тог дана био у вечерњој смени и када ме је Берк у поноћ сменио, изгледао ми је сасвим нормалан.

Када сам полазио, управо се сместио у шефову столицу са неким детективским часописом. Претпостављени се на то мргоде – мислим на часописе, не на запоседање њихове столице – али сви ми, по правилу, читамо нешто док смо на дужности, нарочито у ноћној смени. Наиме, тада, између осам увече и поноћи, на поноћном слетишту и немате другог посла осим да сваког сата шаљете извештаје о времену, те је читање најбољи начин да останете будни. Међутим, повремено се понешто и догоди, због чега се и одржава двадесетчетворочасовно бдење на оваквим местима. Било је тачно један и двадесет те ноћи. Баш у том тренутку Берк је погледао часовник одлучивши да треба да почне са узимањем података о времену – ништа нарочито и нимало занимљив посао, будући да су сваке вечери „услови били врхунски а видљивост практично неограничена", и да су прогнозе тврдоглаво понављале увек исто: без промена – те је одложио часопис и изишао напоље да види шта кажу термометри. И баш када је ишчитавао податке, зурећи истовремено у небо не би ли запазио неки траг наоблачења, угледао је како наилази та летелица. Како је после испричао, била је као мрвица светлости која је лагано клизила преко небеског свода према слетишту. Прва ствар која му се код летелице учинила крајње необичном било је то што јој уопште није чуо звук, премда се налазила једва нешто више од пола миље од западног руба слетишта. Чинило се као да клизи угашених мотора. Било је то прилично глупо, с обзиром да је могла да се оријентише само помоћу лампица поред писте и светионика. Потом, још нешто: било је необично да нека летелица уопште слеће ту по мраку, поготово по лепом времену, јер у нашој станици није било никога због кога би морала навраћати, можда смо тек једном месечно имали понеког посетиоца. Берк је неко време размишљао о томе, а онда, присетивши се да треба да пошаље извештај о времену, похитао у станицу и укључио предајник.

Када је најзад ухватио прилику да још једном погледа кроз прозор, страна летелица управо се спустила. У светлости светионика сада је могао нешто боље да је осмотри и, уколико се уопште радило о авиону, био је то неки тип који никада није видео. Деловао је више као свемирски брод – премда, не баш тако. То, можда, звучи шашаво, али, како рече Берк, уколико сте у стању да замислите летећу подморницу, летелица је баш тако изгледала. Што се тога тиче, као бившем поморцу требало би му веровати. Додао је, још, да га је појава летелице подсетила на штос којим се морнарички инструктори служе при обуци регрута. Када бисте се налазили на стражи и угледали бојни брод на парни погон како иде ка зборном месту, шта бисте учинили? На боку летелице, чак, стајало је крупним црним словима исписано „Морнарица Сједињених Држава 1156."

И даље није било никаквог звука мотора, али из репа летелице долазио је неки плавичаст одсјај. Било је очигледно да је летелицом неко управљао – то јест, уколико се уопште тамо налазила и уколико све није била последица ранијих Беркових грехова које је сада требало платити. Када се летелица напокон нашла на око тридесетак метара од осматрачког торња, плавичасти одсјај коначно се изгубио и она се благо спустила на пар дугачких скија које су се протезале читавом њеном дужином. Летелица се спустила попут перцета, али када се читавом својом тежином ослонила на онај пар скија, утонула је у тло добрих пет центиметара. Берк је у том часу почео да размишља о тајним морнаричким проналасцима – стратосферским летелицама и сличним стварима. Сем тога, помислио је да не би било лоше да позове свог шефа, али је истог часа одустао знајући да овај уме да буде веома незгодан када га неко пробуди усред ноћи и натера да вози десетак километара од куће до ваздухопловне станице. Берк се, коначно, задовољи тиме да у дневник унесе податак да се „Морнарица 1156" спустила у један и четрдесет један. Потом је одшетао до брода и извесно време чекао да се неко појави. Када се довољно приближио броду, снажно је ударио ногом по једној од скија, напросто да задовољи своју радозналост. Нема сумње, била је од прилично чврстог материјала. На горњем делу кљуна летелице налазило се нешто попут застакљене коморе. Радило се, највероватније, о управљачкој кабини јер је Берк кроз стакло могао да види нечију силуету у плавом комбинезону и с летачком капом начичканом неким инструментима. Био је толико обузет посматрањем незнанца да није ни чуо да су се врата иза њега отворила, све док се неко није огласио готово иза самих његових леђа.

– Хеј – прозбори глас – како се зове ово место?

Берк се окрену и крај отворених врата на боку летелице угледа неког човека, такође у плавом комбинезону и са летачком капом. Овај је, међутим, на себи имао и кожни опасач за пиштоље и један смешан, кабаст револвер стајао му је заденут у футролу. На раменима је носио ознаке поручника и Берк и нехотице диже руку да би салутирао.

– Паркер, господине – одговори он. – Паркер, Северна Дакота.

Поручник се окрену и пренесе то обавештење некоме у броду. Потом се он и Берк загледаше један у другог. Берк је управо скупљао храброст да упита незнанца шта их је довело овамо кад из брода изиђе још један човек. Био је то исти онај који се до тада налазио у управљачкој кабини и Берк сместа разазна да је он главни. И он се радознало загледа у Берка.

– Можемо ли овде да добијемо мало воде? – упита он.

– Разуме се – Берк показа руком према пумпи која је јасно могла да се види при светлости из осматрачког торња. – Ено, тамо.

Поручник сумњичаво осмотри пумпу. – Можемо кренути одавде тек кроз недељу дана – примети он.

Главни готово поскочи.

– Недељу дана! Забога, човече, пред нама је задатак који морамо обавити. Не можемо трунути овде читавих недељу дана. Морамо полетети чим сване.

– То ми је познато, господине, али биће нам потребно много воде. Они апарати гутаће је као луди кад једном стигнемо до оне кривине, или шта год то било.

– Колико ће нам воде бити потребно?

Поручник извуче из џепа цигарету и замишљено је припали. – Па, у овом часу готово смо суви и биће нам потребна свака кап коју будемо могли да понесемо. Најмање двадесет пет хиљада галона.

Главни се окрену према Берку. – Шта кажете на то? – упита он. – Можемо ли негде овде добити толико воде?

Берк замисли слику резервоара од пет стотина тона галона, увећаног педесет пута. Било је то поприлично воде. У себи се одмах сложи с поручником да ће бити тешко извући толико воде из пумпе поред осматрачког торња, нарочито ако се човеку жури.

– Постоји у близини један поточић – одговори он – али нећете га лако наћи по мраку.

– Наћи ћемо га. У ком се правцу налази?

– Тамо, према југу – одговори Берк. – На отприлике осам километара.

Још неколико тренутака остадоше загледани у њега, као да су посебно обузети његовим изгледом, и Берку одједном поче да свиће да има нечег упадљиво неземаљског у вези с тим људима – ништа одређено, напросто – неки мали наговештај различитости у начину на који су склапали реченице, нешто одвећ дотерано у њиховим покретима. У њему се пробуди блага нелагодност и готово да осети олакшање када се главни окрену и обрати поручнику.

– Хајдемо – рече он. – Да свршимо с тим.

Два незнанца уђоше поново у летелицу. Један члан посаде појави се на улазу и, пошто је покренуо неку полугицу, врата почеше бешумно да се затварају. Берк се одједном присети да жели да им постави нека питања.

– Хеј! – викну он. – Чекајте мало.

Врата се поново одшкринуше и онај члан посаде протури главу. – Одмакни се – рече му. – Уколико те поље захвати када будемо кретали, повући ће и тебе за собом.

И пре но што је Берк могао да отвори уста и нешто каже, глава ишчезну и врата се поново затворише. Берк се обазриво повуче до улаза у осматрачки торањ.

Летелица поче лагано да се диже, млазеви у испусним цевима благо засјаше и она се усмери према југу. Берк ју је пратио погледом све док се плавичасти одсјај не изгуби на звезданом небу, а онда уђе унутра и замишљено се загледа у дневник. Није било никаквих правила која су се тицала слетања подморница на помоћним слетиштима, а ни шефовима није било по вољи да се она користе на неуобичајени начин.

Берк се коначно одлучи и седе за писаћу машину. „Један час и педесет два минута", записао је. „Морнарица 1156 одлетела".

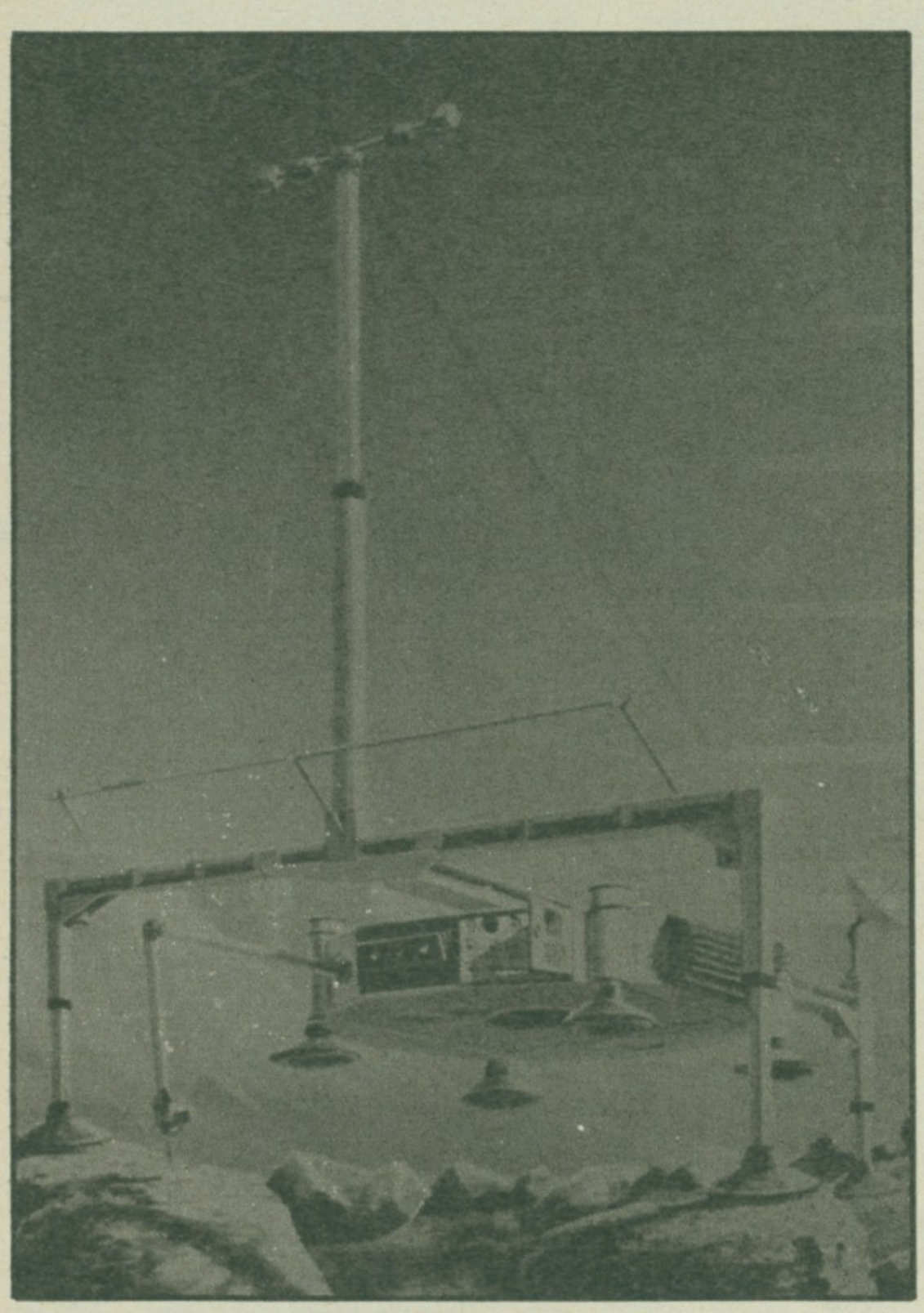

РОБОТИ НА МАРСУ

Човек је можда био први истраживач који је корачао по површини Месеца, али на Марсу ће прве кораке начинити робот.

Обављајући припреме за предстојећу мисију без људске посаде на Марс, инжењери у Институту Мартина Мариета измислили су „ходајућег ласерског робота": направу са две хоризонталне металне шипке повезане у облику слова Т уз роботово „тело" које виси испод стражње шипке.

Нови робот ће пузати по Марсовој површини разметљиво парадирајући са своје две „руке" за прикупљање узорака камења и прашине. Стереоскопске ТВ камере на роботовом јарболу омогућаваће контролорима на Земљи да добијају детаљан увид у површину Марса. Међутим, оно што ходајућег ласерског робота чини јединственим јесте начин на који се креће. Ендрју Списбах, инжењер који је помогао у конструисању робота, каже: – Стабилност и једноставност биле су наш циљ. Ова машина мораће да буде прилично самостална.

Будући да у близини неће бити астронаута који би усправили робота ако се претури на стеновитом тлу Марса; Списбах и његови сарадници морали су да направе стабилну машину.

Управо због тога робот се креће као нека механичка гусеница. Да би ходао, он ставља три предња стопала на тло, а затим подиже преостала четири која дозвољавају његовом телу да клизне напред. Упркос свом чудном ходу, робот може да путује брзином од 100 метара на сат.

НЛО БАЛОНИ И ВЕСЛАЧИ СА ЗЕМЉЕ

Да ли ванземаљци проучавају нашу планету летећи у балонима? Да, каже Мајкл Потер који држи предавања о НЛО у Сан Франциску и Лос Анђелесу. – Ванземаљци круже око нашег глобуса летелицама сличним балонима које покреће врућ ваздух – каже Потер – зато што су такве летелице погодније од бродова на млазни погон за врлудање у свим могућим правцима.

Заснивајући своју теорију на описима наводних НЛО, Потер се нада да ће успети да направи прототип брода ванземаљаца, пречника 20 метара. Кадар да понесе неколико особа, Потеров прототип покретаће горионик смештен у њему. Кад се пламен упали а нарочити одводи затворе, врућ ваздух ће, каже Потер, учинити да се летелица вине пут неба. – Касније, кад се пламен искључи а одводи отворе, брод ће постати једрилица. Биће способан за вертикално узлетање и слетање, за хоризонтални лет и скретање под правим углом – укратко, за све ствари које НЛО чине.

Потер претпоставља да и ванземаљци користе сличну технологију, али да граде своје бродове од крајње лаганих, крутих метала непознатих човечанству. – Кад се загреје – објашњава он – брод начињен од тог материјала у стању је да постигне далеко већу брзину од балона с погоном на врућ ваздух какве данас знамо.

Али, инжењер астронаутике Џејмс Оберг каже да је Потерова теорија, а не НЛО, пуна врућег ваздуха.

– Погонска снага коју има балон на врућ ваздух сувише је слаба да би изазвала убрзања ове врсте о којима извештавају наводни очевици летећих тањира – каже он. – Чуди ме само што Потер још није изнео теорију о ванземаљским бродовима које помоћу весала покрећу киднаповани Земљани.

НОВО!

кроз игру и забаву научите највеће

МАЂИОНИЧАРСКЕ ТАЈНЕ

свих времена! Како да и ви постанете мађионичар?

ПОПУСТ 50% уз комплет књига

ПОКЛОН: мађионичарске новчанице, телепатске картице за читање мисли, путоказ и каталог.

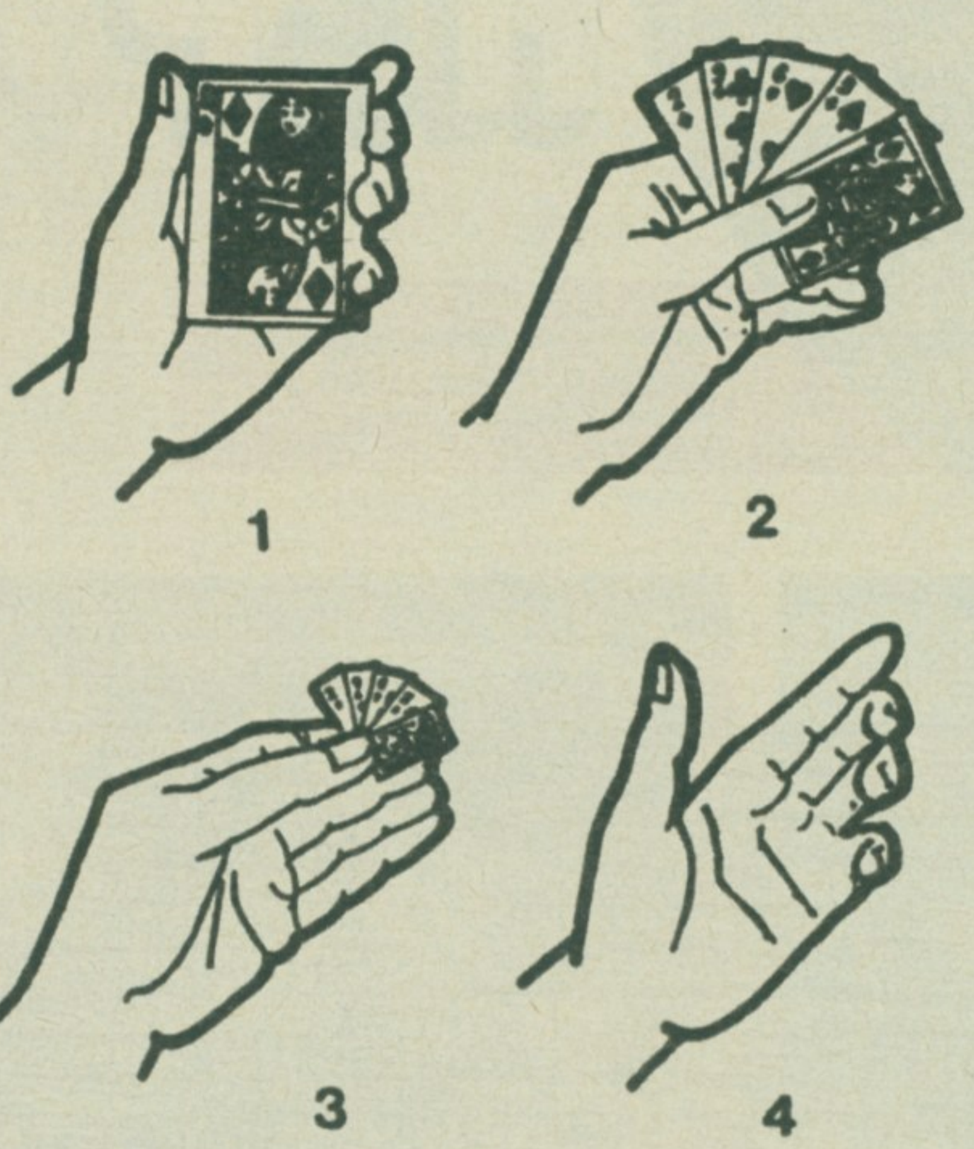

1 2 3 4

1. МАГИЧНЕ РУКЕ
садржи најбоље вештине света које се лако изводе, иако су за неупућене на граници могућег.

2. МОДЕРНЕ МАЂИОНИЧАРСКЕ ВЕШТИНЕ
са картама, новчићима, чашама, шибицама, новинама, коцкицама, каналима и другим реквизитима које сигурно имате код куће.

3. КОМИЧНА МАГИЈА
смешни кувар, најјачи човек на свету, Аладинова лампа, луда кравата и други трикови који ће насмејати ваше пријатеље.

4. БОГАТАШКИ ТРИКОВИ СА НОВЧИЋИМА
вадите новчиће из ваздуха, из носа и уста гледаоца, нестају, мењају боју и вредност и друге лепе и једноставне вештине.

5. ОДУШЕВИТЕ СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉЕ
преко 60 изабраних тајни са којима ћете забављати своје пријатеље. За сваког понешто.

Појединачна цена је 100 дин. (11 ДЕМ), а цена комплета од пет књига са поклоном и попустом је 250 дин. (динарска противвредност 28 ДЕМ). Наручити писмом или телефоном. Шаљемо одмах. Платићете по преузимању пошиљке поштару + поштарину.

АДРЕСА: ИНТЕРНАТИОНАЛ, Б. Јерковић 197/27, 11010 Београд 48.
Телефон: 011/493-045 од 7 до 20 ч.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

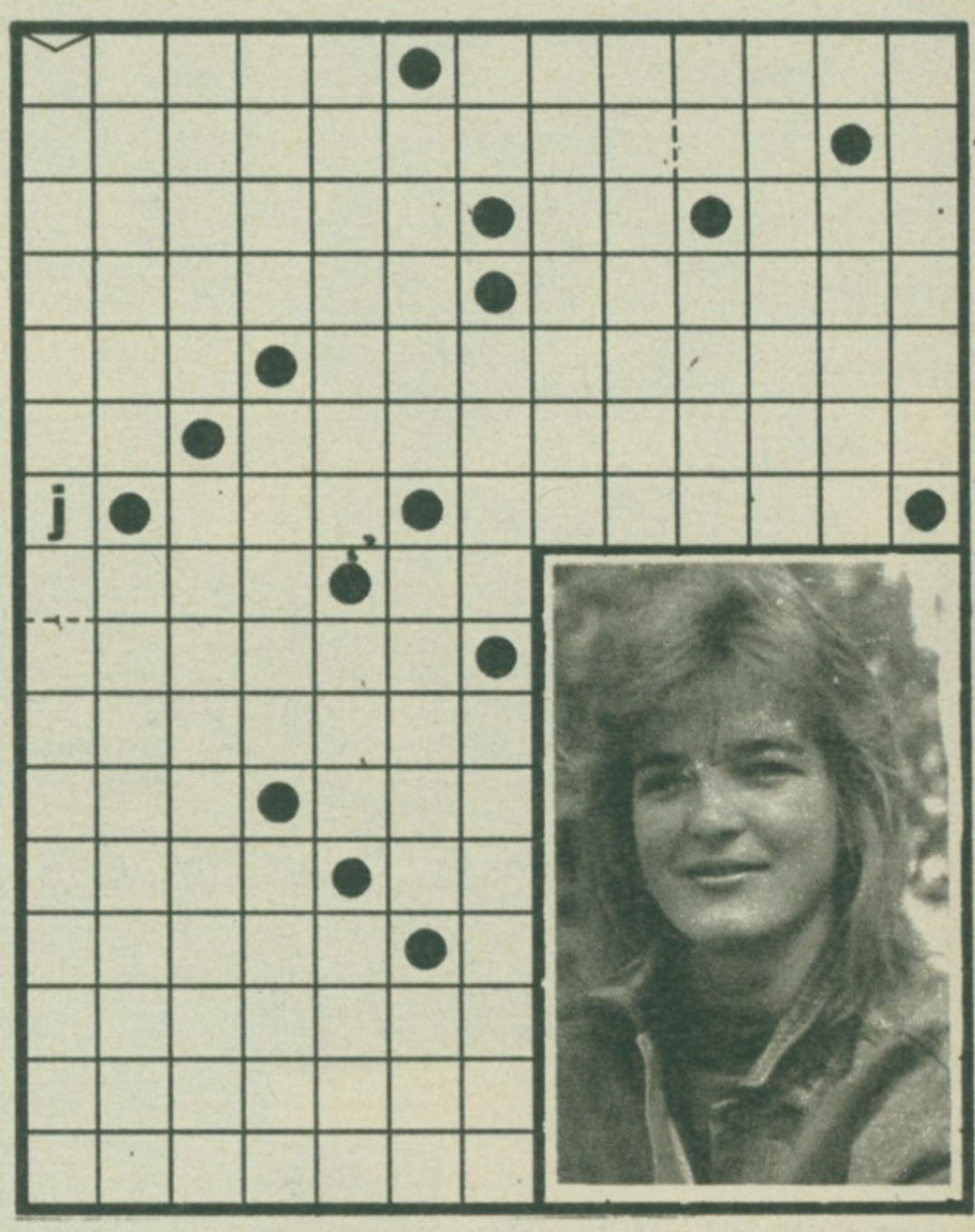

МОЗАИЧНА УКРШТЕНИЦА

Уместо уобичајених описа дајемо вам готова решења поређана по азбучном реду, а ви треба да их попут мозаика сложите у лик укрштенице. Уколико сте то урадили како ваља, у првом усправном ступцу добићете име и презиме кошаркашице „Црвене звезде" и репрезентације са слике.

АПАТИН – АСТИ – АТЕСТ – АЦИДОЗА – БОСА – БРТ – ВАТА – ДТР – ЂУРИЦА – ЕКРАН – ЕНАКИТ – ЕР – ЗАТОН – ИА – ИНАЦИЈА – ИС – ИТД – ЈАЗ – ЈОВАНОВАЦ – КАДИЦЕ – КАНАЛИСАЊЕ – КРИТИ – ЛИКО – ЛСД – ЛУН – НАКЛИЗАТИ СЕ – НАТАКАР – ПЕЛИВАН – РАБИТИ – РАРИТЕТ – РЕЏАД – СА – СЛИК – СНЕТИ – СПАРТАНАЦ – СРН – СТАЊЕ – СТАРТОВАТИ – СТРЕЛА – ТАВЕЛ – ТАНАНЕ – ТАУНУС – ТИРАНИН – ТИЦИЈАН – ТРАВАРА – УА – УС – УСТУПАК – УТОР.

НАЦРТАЈТЕ САМИ

Спојите тачке идући по реду од броја 1 до 52 и добићете занимљив цртеж.

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА „МАЛЕ ПОШТЕ"

ПУХ ГЛАДНИЦА И СПАВАЛИЦА

ЖИВОТ У НАРУЧ

Ни миш ни веверица, иако на обе ове животиње помало личи

У царству снова проведе једанаест часова дневно и чак осам месеци годишње. А кад је будан, спреман је за све врсте несташлука, укључујући и упаде у куће у близини шума где зна да направи прави дар-мар

Све док је будан, неће престати да скита и да жваће.

Глодар Glis glis или обичан пух спада међу најраспрострањеније становнике наших шума. Ова симпатична, чиста и увек гладна животиња главни је представник породице Muscardinia у коју спада и пух орашар. Подсећа на малу веверицу, али без оних познатих чуперака на ушима. Пажљивим посматрањем, међутим, открива се читав низ особености по којима се разликује од других животиња. Има шиљату и пљоснату главу (код веверице је округластија), мале уши, а очи – истурене, сјајне и веома живахне, уоквирене тамним крзном.

Обичан пух је веома распрострањен у Европи, укључујући и Енглеску. Има га и у централној и јужној Азији – свуда где има шума, све до хиљаду метара висине, па и преко. Живи и по парковима, вртовима, воћњацима, али нарочито воли шуме у којима лако налази омиљену храну: орахе, кестен и лешник. У топлим месецима пух проводи дан дремајући у свом склоништу, у некој дупљи дрвета, а буди се и почиње да луња унаоколо тек када падне мрак.

у безбедном склоништу пуном хране на свет долази више младунаца који веома брзо расту.

У МОРФЕЈА

Од родитеља ће брзо научити како да се снабдеју храном, али и све оне невероватне акробатске вештине које ће им помоћи да до ње дођу.

Ретко силази с дрвећа, веома је покретљив и у стању је да прескочи и десет метара раздаљине. Лако се вере по гранама и у томе му нема равног. Захваљујући нарочитој грађи шапа на којима има јастучиће, лако се пење и уз сасвим глатке зидове. Догађа се да улази у куће које се налазе на ивици шума где може да начини штете, нарочито ако изврши групни, односно породични упад. Ништа не може да спречи његову радозналост. У потрази за храном улази у ормане, креденце, комоде – глође намештај и мадраце и упрља све живо.

Врло је прождрљив. Осим што воли орахе, лешник и кестење, једе и сочне плодове другог биља. Храни се и инсектима, пужевима, јајима, змијама (чак и отровницама) и малим сисарима. Док једе, приноси храну предњим шапама на начин на који то чине веверице.

Тапацирано гнездо

Пух обично има два склоништа: једно је летње и најчешће се налази високо међу гранама, у неком удубљењу у дрвету, у некој пукотини зида или у крову неке напуштене куће. Ту се одмара читавог дана заогрнут својим дугачким меканим репом. Друго, зимско, гнездо, у већини случајева копа у земљи између корења дрвећа или у неком осушеном деблу. У сваком случају, оно је обложено најфинијим и најмекшим материјалима, као што је длака, перје или вуна, што је уједно и добра топлотна изолација.

Припрема зимског склоништа за пуха је веома важна јер његов сан траје најмање шест месеци, понекад и осам! Ако се томе дода да пух и лети спава бар једанаест часова дневно, јасно је да ово биће проводи у наручју Морфеја, бога сањарења, више од три четвртине живота.

У време зимског сна у његовом телу се догађају необичне физиолошке појаве. Телесна температура пада на само 4° С, увелико се смањује број откуцаја срца, смањују се и органске функције, нарочито мозга. Да би се пух, запао у дубок зимски сан, потпуно вратио у будно стање, било би потребно веома много времена.

Иако прави велике резерве хране, зими се ретко буди, а те залихе углавном му служе одмах после пролећног буђења, кад је мршав и исцрпљен од гладовања и упола лакши него обично.

Мед за осуђеника

Осим што га често нападају ситни кожни паразити, пух практично нема много природних непријатеља, а и оних који су му стварни непријатељи, као сове и куне у последње време, све је мање услед ловa, али и због разних промена у природној средини.

Још од давних времена, међутим, пух је био изложен посебној човековој пажњи – због укусног меса. На трпезу су га износили и Грци и Римљани, нарочито ови други. Узгајали су га у нарочитим посудама од теракоте, с поклопцем од гвожђа или у великим металним кавезима које су израђивали управо за ову намену. Најпробирљивији сладокусци из прохујалих времена, нарочито из редова римске аристократије, ишли су чак дотле да су ову животињицу хранили медом само да би још више побољшали укус њеног меса и убрзали њено гојење. Чак су и неки класични писци сматрали за сходно да нашироко и надугачко пишу о томе како се узгајају и припремају пухови.

У прошлости су их хватали тако што су у шумама копали рупе које су затим облагали сламом, што је привлачило пухове у потрази за зимским склоништем. А онда су их, опијене сном, хватали као од шале. Гастрономске навике везане за пуха и код нас су остале све до данашњих дана, нарочито у Словенији, Босни, Лици и Горском котару.

Д. В.

ЈА ♥ ПТТ

1000 БЕОГРАД
МАЛА ПОШТА
П. ФАХ 124
МАКЕДОНСКА 29

Уређује: Вито Недељковић

Европска борилачка вештина

Недавно је одржано такмичење у саватеу и видим да је то сада веома популарна борилачка дисциплина. Да ли је и савате, као остале сличне борилачке вештине, дошао са Истока и која су његова основна обележја?

ГОРАН
Никшић

Почетком прошлог века у Француској се појавио савате, борилачка вештина ударања рукама и ногама. Настао је као

начин борбе друмских разбојника, па дуго и није сматран за племениту вештину. Управо зато никада није достигао популарност џудоа, каратеа, кунг-фуа, о боксу да и не говоримо. Савате је једина борилачка вештина настала у Европи и данас се овај спорт негује у више од тридесет земаља света.

Пловећи вртови

Волео бих да знам који је био главни град Астека и како је изгледало?

БОЈАН
Крушевац

Главни град Астека био је Тенохтитлан, а налазио се на месту данашњег града Мексика. Астеци су га подигли на острву језера Текскоко. Са околином је био повезан високо уздигнутим насипима који су уједно служили и као путеви. У средишњем делу Тенохтитлана налазио се пространи трг са великим храмом у облику заравњене пирамиде, а около су биле палате, игралишта, вртови и базени. Град је имао преко седамдесет грађевина намењених култним обредима, а од тога двадесет пирамида са храмовима. Стамбене куће, због подводног терена, биле су изграђене од лаког камена, дрвета и черпића, највише на два спрата. Изнутра су биле обложене тканинама или су зидови били осликани. Стамбене просторије низале су се око дворишта са водоскоцима и ретким биљкама. Овакве куће за становање и

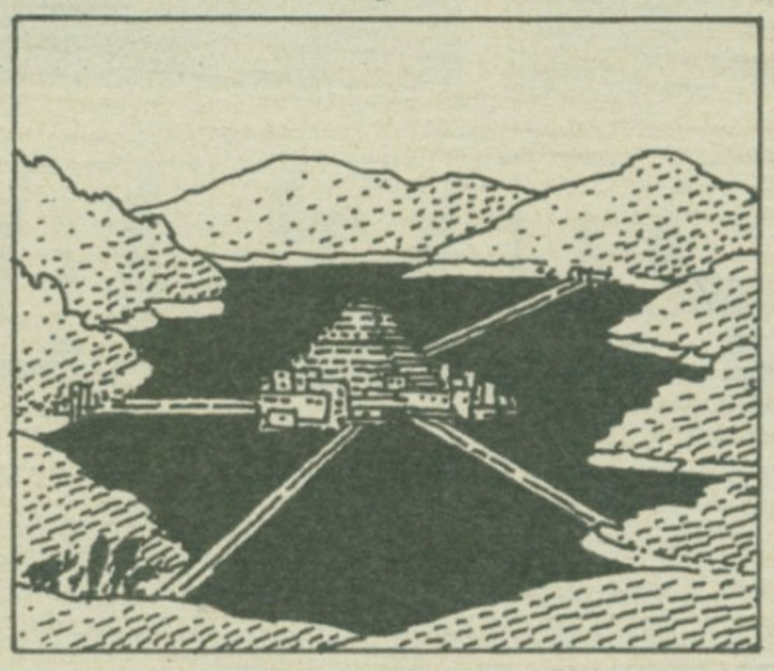

данас су уобичајене у Латинској Америци. Улице града биле су поплочане. Тенохтитлан су снабдевали храном такозвани чампаси, пловећи вртови на сплавовима од трске или грања и муља.

Нови град Мексико подигнут је после доласка Шпанаца.

Помозите Милутину!

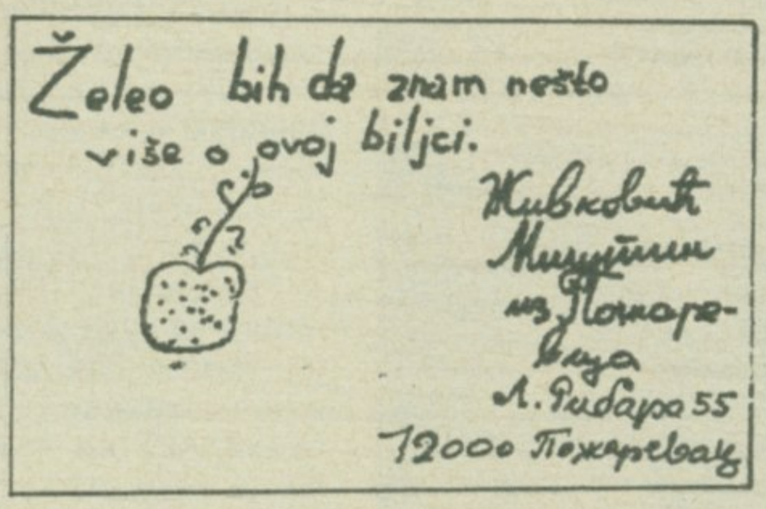

Ми нисмо могли да помогнемо Милутину да сазна нешто више о овој биљци, а наши читаоци, уколико знају, нека му се јаве.

Токио, град чуда

Чуо сам да у Токију не постоје улице и бројеви, па ме занима како онда његови становници добијају пошту и како се странци сналазе у њему.

БРАНКО МИЉАЈИЋ
Панчево

Истина је да у Токију ниједна улица нема име и да куће нису обележене бројевима. Хиљаде писама имају исту адресу – само назив четврти. Па ипак,

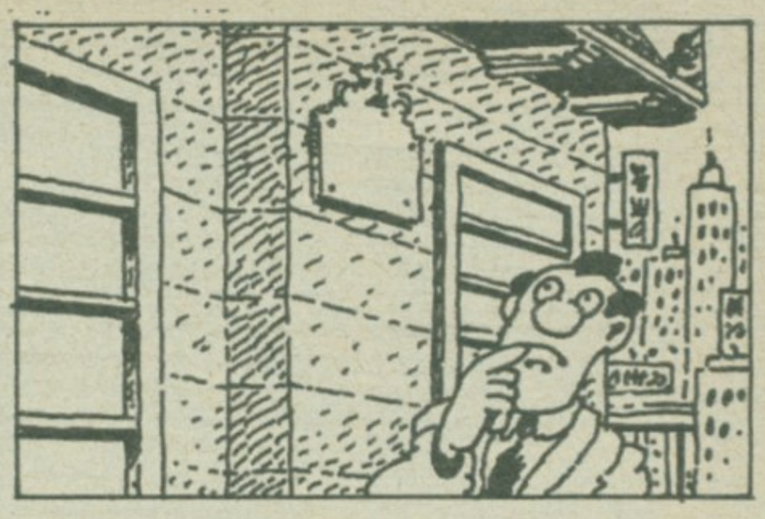

токијски поштари се добро сналазе. Олакшица им је то што на коверту поред назива четврти стоји и име рејона и подрејона у којем станује онај коме је писмо упућено.

Странцима који дођу у главни град Јапана већ је много теже, али њима стоји на располагању читава војска таксиста који одводе муштерију до почетка траженог кварта и ту је „предају" колеги који тај део града познаје као свој џеп. Онима који немају новац за такси у помоћ ће притећи дежурни полицајци или први пролазник.

Јабука раздора

У новинама често прочитам да је нешто – јабука раздора. Шта значи и како се овај појам одомаћио у писању и говору?

СЛАВКО ЛОПИЧИЋ
Приштина

Израз „јабука раздора", који се често користи, преузет је из античке митологије.

По легенди, на једну раскошну свадбу били су позвани сви богови с Олимпа. Нечијом кобном заборавношћу позив је заобишао богињу нескладности Ериду. Дубоко увређена, она је спремила освету: кад је свадбена свечаност била у пуном јеку, појавила се Ерида и на препуну трпезу бацила златну јабуку с натписом „Најлепшој". Хера, супруга бога Зевса, богиња мудрости Атина, Афродита, богиња лепоте, и остале богиње посегнуле су за јабуком сматрајући да баш оне полажу право на њу и тако настаде свађа...

Шта је сноб?

Пре неки дан другарица ми је рекла да многи у мом разреду сматрају да сам сноб. Признајем да не умем са свима у одељењу да будем непосредна, можда је разлог томе што сам доста стидљива и повучена. Мислим да нисам уображена, уколико сноб значи управо то.

ТАМАРА
Винковци

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Сноб је особа која себи придаје значај који у суштини не заслужује, слепо се поводи за модом, обичајима и понашањем такозваног вишег друштва. То је човек који хоће да изиграва господина а за то нема ни смисла, ни васпитања, ни образовања, а ни средстава.

Израз је настао од скраћеног латинског израза sine nobilitate, што значи „без племства", а у 18. веку је уписиван у књиге енглеских универзитета за студенте који нису племићког већ грађанског порекла. Од скраћенице s. nob. настала је реч која је данас у употреби, често погрешно, као у твом случају.

Мала пошта и још штошта

Многи наши читаоци траже адресе познатих глумаца, певача, спортиста. Ускоро излази специјално издање „Политикиног Забавника" „Мала пошта и још штошта" у коме ће бити око 150 адреса ваших љубимаца. За оне нестрпљиве издвојили смо ових пет адреса.

Mel Gibson
c/o William Morris Agency
151, El Camino Drive
Beverly Hills,
CA 90212 (USA)

Gerard Depardieu
c/o Agence Artedia
10, avenue George V
75008 Paris

Kim Basinger
c/o Guttman and Pam Ltd
8500, Wilshire Boulevard,
suite 801
Beverly Hills,
CA 90211 (USA)

Jason Donovan
c/o CBS Disques
1–3 rue du Chateau
92522 Neuilly-sur Seine

Lee Remick
c/o International Creative Management
8899, Beverly Boulevard
Los Angeles,
CA 90048 (USA)

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Наташа Еремић, Илинденска 13, 23000 Зрењанин – 14 година, сакупља постере групе „New Kids On The Block" и украсне свећице, воли музику, филм и путовања.

Мирза Ефендић, улица ЗАВНОБИХ-а 27, 78000 Бањалука – 16 година, жели да се дописује са филателистима и нумизматичарима из целог света и размењује поштанске марке и стари новац. За добијене три узвраћа пет, за шест десет...

Нарциса Пуљак, Ваљевска 5/12, 70101 Јајце – 13 година, сакупља постере и салвете, воли музику и спорт и жели да се дописује са младима из целе земље.

Љиљана Видин, Вељка Влаховића 15/3, 85310 Будва – 11 година, сакупља салвете, постере и обожава Тома Круза.

Невена Павић, Мосорска 5, 51000 Ријека – 12 година, сакупља постере и писма, воли музику и филм.

Маја Џабић, Трг Лењина, Ламела А1, 74450 Босански Брод – 7 година, воли музику, спорт и путовања.

Анита Јанковић, Пролетерских бригада 15А/13, 17500 Врање – 12 година, воли музику и спорт, сакупља значке и украсна писма.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

МОЗАИЧНА УКРШТЕНИЦА – ВОДОРАВНО: атест, уступак, наклизати се, а, Ђурица, ер, лсд, енакит, рабити, лун, Јовановац, ис, каналисање, ј, срн, танане, асти, са, апатин, раритет, брт, дтр, утор, иа, тавел, в, инаџија, натакар, ацидоза.

НАЦРТАЈТЕ САМИ

Спојите тачке идући по реду од броја 1 до 52 и добићете занимљив цртеж.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2050

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА"
др Живорад Минović

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сима Бегović, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Славољуб Кецић (помоћник гл. уредника), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Мишић, Нада Неваидић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31, тел. 320-645 и 323-301/725. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Месечна 110,40 динара, тромесечна 331,20 динара, полугодишња 662,40 динара, годишња 1.324,80 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Месечна 220,80 динара, тромесечна 662,40 динара, полугодишња 1.324,80 динара, годишња 2.649,60 динара
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875,уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ГОДИШЊА:

САД	USD	198.–
СР НЕМАЧКА	DEM	294.–
ШВЕДСКА	SEK	1.099.–
ФРАНЦУСКА	FRF	1.000.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	248.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика" код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, Деоничарско друштво, Главна филијала, „ИНВЕСТБАНКА" – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054,уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа

ОБУЧИТЕ СИМПСОНОВЕ (1. ДЕО)

ЛИЗИН КУЋНИ ЉУБИМАЦ

СВЕЧАНА ХАЉИНА

ХАЉИНИЦА

МАРЏ

СИМПСОНОВЕ ЗАЛЕПИТЕ НА КАРТОН И ИСЕЦИТЕ

СВЕЧАНА МАШНА ЗА МАРЏ

СВАКОДНЕВНА ХАЉИНА

МИНИЋ

СВЕЧАНА ХАЉИНА

ДУГАЧКИ ЏЕМПЕР

ЏЕМПЕР

REKLI SU...

Kada je Bog već odlučio da žena ima bore, zašto joj ih onda nije dao na tabanima?

Elizabet Tejlor
američka filmska glumica
rođena 1932.

Kompjuter je logičan dalji razvoj čoveka: inteligencija bez morala.

Džon Osborn
engleski dramski pisac
(rođen 1929)

Mogao bih Boga statistički da dokazujem.

Džordž Galup,
američki istraživač
javnog mnenja
(rođen 1901)

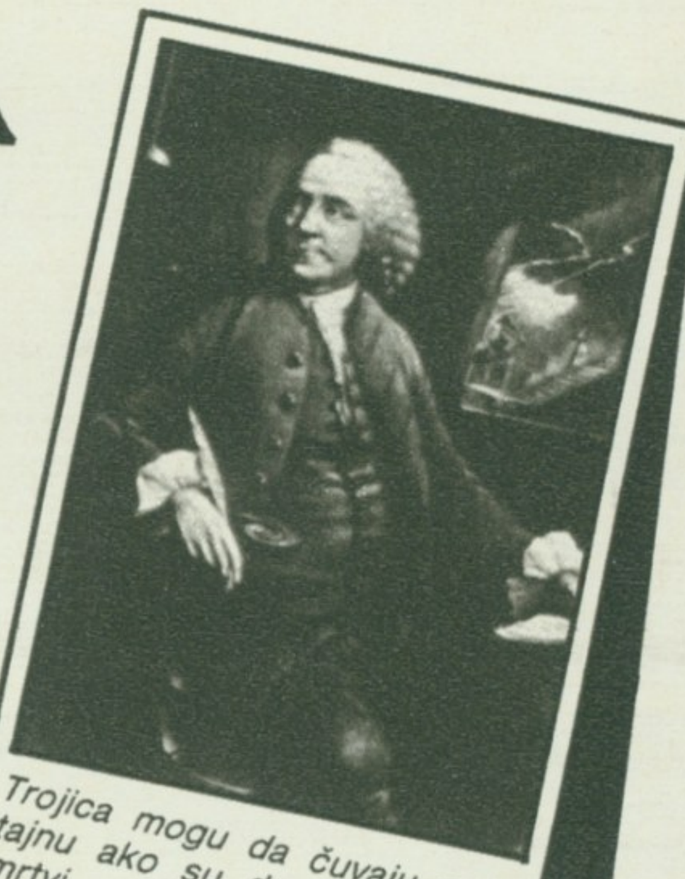

Trojica mogu da čuvaju neku tajnu ako su dvojica od njih mrtvi.

Bendžamin Franklin
američki političar i pisac
(1706 – 1790)

Poštenje je kao mladost; ako se jednom izgubi, nikad se više ne dobija.

Ćezare Kanto

Misliti suprotno strujanju vremena je heroizam. Kazati to je glupost.

Ežen Jonesko,
francuski dramatičar
rumunskog porekla
(rođen 1912)

Politika je umetnost sprečavanja ljudi da brinu o onome što ih se tiče.

Pol Valeri
francuski pesnik
(1871 – 1945)

Engleska i Amerika su dve zemlje koje razdvaja isti jezik.

Džordž Bernard Šo,
irski književnik
(1856–1950)

Inteligencija je samo jedna slučajna propratna pojava života i možda uopšte ne tako korisna.

Isak Asimov
američki popularizator
nauke i SF autor
(rođen 1920)

Da mi je neko rekao da ću jednog dana postati papa, mnogo bih marljivije studirao.

Papa Jovan II
rođen 1920.

Rata će biti sve dok se boja kože nekog čoveka bude cenila više od boje njegovih očiju.

Bob Marli
pop-pevač sa Jamajke,
(1945–1981)

Supersile često liče na dva teško naoružana slepca koji tumaraju tamo-amo po istoj prostoriji, pri čemu se svaki od njih oseća ugrožen i svaki misli da onaj drugi može da vidi.

Henri Kisindžer,
bivši američki ministar
spoljnih poslova
(rođen 1932)

Zar nije idiotizam sedam ili osam meseci pisati neki roman kad čovek može u svakoj knjižari da ga kupi za dva dolara.

Mark Tven
američki književnik
(1835 – 1910)

Ako ste ikada probali njihovu kafu, onda će vam biti jasno zašto su Englezi tako strasni ljubitelji čaja.

Pjer Danino
francuski književnik
(rođen 1913)

Ilustrovao: Ljubomir Milojević Ljubac

WALT DISNEY

МИКИ

КАКО ТО ДА СИ СЕ ЗАИНТЕРЕСОВАЛА ЗА ГОЛФ, МИНИ?

НИСАМ МОГЛА ДА ОДОЛИМ НОВОЈ МОДНОЈ ЛИНИЈИ ЗА ИГРАЧИЦЕ ГОЛФА!

ЦАК!

Copyright © 1984
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

БОНГ!

БЕНГ!

БЕНГ!

ПЉУС!

ПЉУС!

1

ТАП!

ТАП!

Distributed by King Features Syndicate

УФ, КАКАВ БАКСУЗ!

ПЛОП!

7-8

А ТВРДИЛИ СУ МИ ДА`ОВА ВЕШТАЧКА ДЕТЕЛИНА СА ЧЕТИРИ ЛИСТА НИКАД НЕ ОМАНЕ!